

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 48.

Περὶ τῶν τίτλων. «ΠΡΟΕΔΡΟΥ» ΚΑΙ «ΤΟΠION ΕΠΕΧΟΝΤΟΣ», ὑπὸ τοῦ δεβ. μητροπολίτου Ἀμαθείας κύρ Ἀνθίου (Ἀλεξούδη).
 Παιδεία καὶ πτωχεία κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας. — ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΙ-
 ΒΕΒΑΙΩΤΙΚΑ, ὑπὸ Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών.
 Ἀρχαιολογικά. — Αἱ ἐν Τροίᾳ ἀνασκαφαί, ὑπὸ Ματθαίου Παρανίκα.
 Ἀνακάλυψις τοῦ Δήμου Ποταμίων.
 HERMANN SAUPPE, ὑπὸ Α.
 Ἡ αὐτόλαλος λύρα, ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Κορνηλίας Α. Πρεβεζιώτου.
 Νέα μέθοδος κριτικῆς. — Ὁ κ. MAX NORDAU, ὑπὸ JEAN THOREL.
 Ὁ γυναικεῖος ἐγκέφαλος, ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Ὀλγας Λαζαρίδου.
 Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις. — ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ. — Οἱ παγῶνες τῆς Σουηδίας κατὰ τὸν
 CHARLES RABOT. — ΦΥΤΟΛΟΓΙΚΑ. — Νεαὶ ἀνακωνώσεις τοῦ κ. de Mely. — ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ἡλ.
 Γ. Βαλδαυμάκη.
 Δραματικὴ Ἐπιθεώρησις. — ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ. — Φαῦστα, τραγωδία εἰς πράξεις πέντε,
 ὑπὸ Δ. Βερναρδάκη. — ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ. — Bas-Bleu, κωμωδία, ὑπὸ Albin Valabrègue.
 — Διδασκαλία, μελόδραμα. — ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ὁδ. Ἀνδρεάδου.
 Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Μ. Ε. Μ.
 Φύρον Μίγδον.
 Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Ν. Φωτιάδου.
 Βιβλιογραφία.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΓΡΟΣΙΩΝ 2.

ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ.

ΜΕΤΑ ΤΟΥ «ΝΕΟΛΟΓΟΥ».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ. 80	Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Λ. Τ. 2
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.	Μετζ. 5	Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.	Μετζ. 16
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ. χρ. 25	Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ. χρ. 70

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 1ην ἙΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συνδρομῆται ἐγγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΝΕΟΛΟΓΟΥ, ἐν τῷ Πέραν ὁδῷ Κιουτσούκ Χενδέκ ἀρ. 29, 31.
 καὶ παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς αὐτοῦ.

Αἱ ἀγγελίαι συμφωνοῦνται ἰδιαίτερος ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Νεολόγου.
 Κρίσεις ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων δημοσιεύονται, ἀποστέλλομένων τῇ διευθύνσει δὺν ἀντιτύπων,
 ὧν τὸ μὲν προώριστα τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς, τὸ δὲ τῷ τῇ κρίσιν ποιῶντι.

ΟΙΚΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΡΑΠΠΑΠΟΡ ΒΕΗ. Πέραν, Σαχίτζ. Άγας 21. Κατά πᾶσαν Κυριακὴν πωλήσεις ἐπὶ δημοπρασίᾳ. Ἀγορὰ καὶ φύλαξις ἐπίπλων. Προκαταβολαὶ κτλ.	14	27
ΔΙΑΡΗΑΝΕ. Μυροποιεῖον Α' τάξεως. Εἶδη ἀρίστης ποιότητος. Γενικὴ χρῆσις τῆς πούδρας Σάουρας Βεργάρ ὑπὸ τῶν φιλοκάλων κυριῶν. Ἀλεξιάδην χάν, Ἀριθ. 17.	15	28
ΚΟΝΙΑΚ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ Σ. καὶ Η. καὶ Γ. ΜΕΤΑΞΑ. Ἐν Πειραιεῖ. Ἐξ οἴνου γνησίου παλαιόν. Ἀπειρία συστάσεων. Ἀντιπρόσωποι	16	29
Ἀδελφοὶ Τριανταφυλλόπουλοι.	17	30
ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΑΟΥΣΗ. Λεπτότατον, μεταξωτόν, ὑγιεινόν, ὑπὸ τὸ διακριτικὸν σῆμα Ἀγκύρας. Ἀριστον εἰς τὸ εἶδος του. Ἀποφεύγετε τὰς παραποιήσεις.	18	31
ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ Δ. ΚΟΤΟΥΛΑ. Μ. Ὅδὸς Πέραν, ἔναντι τοῦ Ἑλλ. Προξενείου. Νέον Κατάστημα. Διακόσμησις φιλόκαλος. Ποτὰ καὶ φαγητὰ ἐκλεκτά. Ὑπηρεσία ἀνελλιπής.	19	32
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Ν. Τσοαυῖδης. Γραφικὴ ὕλη. Χάρτης μουσικῆς, Ἐπισκεπτηρίων, Ἰχνογραφίας κτλ. Τετράδια, ΣΥΝΑΛΛΗΤΙΚΑΙ, ΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ κτλ. Ἐν Γαλιτῇ ὁδὸς Μαχμουδιῆ Ἀριθ. 8. ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ	20	33
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ν. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ. Σουλτάν Βαγιαζίτ, Κιοκτσιλέρ-μπασῆ, 99. Τελειόταται μηχαναί, ἐφευρέσεις νέαι. Εὐθηνία, ταχύτης, Ἀπαράμιλλος ἐπιτυχία.	21	34
Ρ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ. Ὀρολογοποιὸς Α' τάξεως καὶ κοσμηματοπώλης. Διορθώσεις ὥρολογίων. Κατασκευή, κοσμημάτων. Κομψότης καὶ εὐθηνία. Γαλατῆ, Βοεβόδα, παρὰ τὴν Κρήνην.	22	35
9	23	36
10	24	37
11	25	38
12	26	39
13		

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 48.

ΤΟΜΟΣ Β'.

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1893.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

«ΠΡΟΕΔΡΟΥ» ΚΑΙ «ΤΟΠΟΝ» ΕΠΕΧΟΝΤΟΣ.

Δημοσιεύσαντες προηγουμένως ἔγγραφον γνώμην τοῦ γεραροῦ μητροπολίτου Ἀμασειᾶς κ. Ἀνθίμου Ἀλεξούδη ἐπὶ τοῦ παρὰ τῆς Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας τεθέντος θέματος «Τί σημαίνει ἱστορικῶς καὶ κανονικῶς ὁ τίτλος «προέδρου» καὶ ὁ «τόπον» ἐπέχοντος» ἐν ταῖς ἀρχιερατικαῖς ὑπογραφαῖς, ἐκδόμενον νῦν καὶ νεωτέρων διὰ ταύτης ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Ἀμασειᾶς ἀπαντᾷ εἰς ἀντίρρην, ἣν ἐν ἐφημερίδι συμυναίχῃ ἐξέδωκεν ὁ θεοφίλ. ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως καὶ Θουατείρων κ. Ταράσιος, εἰς διάφορα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συμπεράσματα προβαίνων. Πρὸς τὴν Ἑταιρίαν ἀπέστειλεν ἰδίαν ἐμβριθὴ καὶ λιτὴν γνώμην καὶ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Σμύρνης κ. Βασίλειος, ταύτην δέ, μετὰ τὴν ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἑταιρείας ἀνέγνωσιν, ὡς καὶ δευτέραν γνωμοδότησιν, δι' ἧς ὁ πολὺπειρος ἐρευνητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ ἡμέτερος φίλτατος συνεργάτης κ. Μανουὴλ Ι. Γεδεών εἰσάγει τὴν πειστικωτέραν τοῦ προβλήματος λύσιν, θέλοντες δημοσιεύσει ἐν προσεχῇ τῆς «Ἑβδομάδ. Ἐπιθεωρήσεως» ἀριθμῷ.

Λίαν ἀσμένως εἶδομεν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 167 τοῦ 1893 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος «Κωνσταντινουπόλις» δημοσιευομένας παρατηρήσεις τινάς, μετενεχθείσας ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Ἀμαλθείας» ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν ἐν Κων/πόλει Μεσαιωνολογικὴν Ἑταιρίαν ἀποσταλείσης πραγματείας ἡμῶν περὶ τῶν ἐν ταῖς ἀρχιερατικαῖς ὑπογραφαῖς τίτλων «προέδρου» καὶ «τὸν τόπον ἐπέχοντος», δημοσιευθείσης ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» (ἔτος ΙΓ', σελ. 67) καὶ τῇ «Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει» τοῦ «Νεολόγου» (τόμος Β', σελ. 541 καὶ ἐξῆς). Ἀλλ' ἀναγνόντες καὶ θεωροῦντες τό γ' ἐφ' ἡμῖν αὐτὰς οὐ μόνον εἰς ἀκριβεστέραν ἐξέλεγχσιν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας μὴ τεινούσας, ἀλλὰ

τοῦναντίον εἰς μείωσιν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἀναγκαζόμεθα, καίπερ ὀψέ, ὡς περιδοιχοῦμενοι καὶ ὑπὸ ἀρχιερατικῶν καθηκόντων, ὅπως καὶ ἡμεῖς μεθ' ὅλην τὴν βαθεῖαν ὑπόληψιν, ἣν τρέφομεν πρὸς τὸν σοφὸν ἱεράρχην τῆς Ἡλιουπόλεως Ταράσιον, ἐπενέγκωμεν τὰς δεούσας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς πολλοῦ λόγου ἀξίας ἐπικριτικῆς καὶ συμπληρωτικῆς, κατὰ τὴν θεοφιλίαν του, πραγματείας.

Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ τίτλου «Πρόεδρος» προκειμένου, ὁ σοφὸς ἱεράρχης ἐν τῇ ἐν λόγῳ πραγματείᾳ αὐτοῦ ἐπάγει τάδε: «Ἡ λέξις προεδρεύω, πρόεδρος, προεδρικῶς, ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ οὐχ εὐρίσκεται, οὐδὲ καὶ ἐν τοῖς ἀποστολικῶς κανόσιν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων οὐδεὶς μνημονεύεται ὅτι ὡς πρόεδρος ἡπροεδρικῶς ἐλαβέ ποτε τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα Ἐκκλησίαν καὶ ὅτι. . . . κατ' ἐκκλησιαστικὴν σημασίαν καὶ ἔννοίαν πρόεδροι ἢ προεδρικοὶ καλοῦνται οὐχὶ πάντες ἀνεξαίρετως οἱ μητροπολίται οἱ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν σχολάζουσιν μετατιθέμενοι. . . . ἀλλ' ὅτι τοιοῦτοι εἶναι καὶ λέγονται πάντες ἀνεξαίρετως καὶ μόνον οἱ μητροπολίται οἱ ἀπὸ μείζονος εἰς ἐλάσσονα ἐκκλησίαν μετατιθέμενοι κατ' οἰκονομίαν πάντως ἐκκλησιαστικὴν καὶ συγκατάβασιν».

Τοιαῦτα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑφ' ἡμῶν λεχθέντων καὶ τελείαν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος ἐπάγει ὁ ρηθεὶς ἱεράρχης, οὐχὶ ὁμως ἄχραντα καὶ τέλεια ἐν πᾶσι καὶ ἀναμάρτητα καθ' ὅσον ἐν μὲν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ἀναγιγνώσκεται, ὡς γνωστόν, ἡ λέξις «πρωτοκαθεδρία» «φιλοῦσι τὴν πρωτοκλησίαν ἐν τοῖς δέλτοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς» (Ματθ. 23, 6. Μαρκ. 16, 39. Λουκ. 11, 43), ταυτόρριζος καὶ ταυτόσημος τῇ λέξει «προεδρεία». Ἐν δὲ τοῖς ἀποστολικῶς κανόσιν ἴσως μὲν δὲν εὐρίσκονται αἱ λέξεις αὗται τοῦτο ὁμως πρὸς ἀποφυγὴν τῶν σοφισμάτων, δεόν νὰ μὴ λαμβάνηται ὡς ἀπόδειξις καὶ τῆς ἀνυπαρξίας καὶ τῶν πραγμάτων ὡς καὶ ἐν πλείστοις ὁμοῖς ἄλλοις ζητήμασι θεολογικοῖς καὶ ἐν πλείστοις ὁμοῖς ἄλλοις ζητήμασι θεολογικοῖς δὲν γίνεται χρῆσις τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ ταῦτα διντυπωθέντων ὄρων, καίπερ ὑπαρχόντων τῶν

δι' αὐτῶν ἐκφραζομένων ἐννοιῶν καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ αἱ ἐν τῇ Ἀποστολικῇ ἐποχῇ ἐν χρήσει οὐσα ἐκφράσεις αἱ καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν πραγματείᾳ προγραφείσαι, πρῶτος ἐν ἰσοῖς (Primus inter pares), Ἐπίσκοπος πρῶτης ἑδρας (Episcopus primae sedis), ἡγούμενοι, προστώτες (Prepositi, Antistites), καὶ ἄλλαι πολλαί, τί ἄλλο σημαίνουν ἢ ὅπερ καὶ ἡ λέξις «πρόεδρος»; Παρὰ δὲ τοῖς Πατρῶσιν οὐδεὶς λέγεται Πρόεδρος, ἢ ὅτι προεδρικῶς ἔλαβε τὴν δεῖνα ἐπαρχίαν ἐν ἀντιδιαστολῇ βεβαίως πρὸς ἄλλους μὴ τοιοῦτους, καθ' ὅσον καὶ παρ' αὐτοῖς ἦν ἐν χρήσει ἡ περὶ τῆς λέξεως ταύτης ἐν τῇ ἀποστολικῇ ἐποχῇ καὶ οὐχὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπικρατοῦσα ἐννοία, καθ' ἣν δηλ. πρόεδρος καλεῖται πᾶς ἐπίσκοπος ὡς προεδρεύων, προϊστάμενος, τῆς ἐαυτοῦ παροικίας, ὅπερ εἰρηται καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν πραγματείᾳ, μαρτυρεῖται δὲ καὶ βεβαιούται ὑπὸ πάντων, ὡς π. χ. ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Θεοδώρητου, γράφοντος «πρόεδρος Ἀντιοχείας. . . πρόεδρος Λαοδικίας. . . πρόεδρος Δορυλαίου. . . πρόεδρος τῆς Κωνσταντινολέως. . . πρόεδρος τῆς Ρώμης» «πρόεδρου ταῖς δεομέναις Ἐκκλησίαις προεδάλετο» (Ἐκκλησιαστ. Ἱστορ. βιβλίων Δ.), ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν Κανόνων, ἐνθα ἀναγινώσκουμεν «καὶ φησὶ τὸν Κωνσταντινολέως ἀρχιεπίσκοπον ἔχειν τῶν ἄλλων τὴν προεδρείαν» (τόμος Α', σ. 42, 143) «καθὼς καὶ τῷ ἐν τῇ Ρωμαίων Ἐκκλησίᾳ προεδρεύοντι» (τόμ. Β', σ. 128) «τῷ δὲ Κωνσταντινολέως προέδρῳ ἔξεσθι. . .» (τόμος ΣΤ', σ. 428) ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Νικοπόλεως καλουμένου «προέδρου τῆς παλαιᾶς Ἡπείρου» (Baron. Annal. ad an. Chr. 519) ὑπὸ τοῦ Μ. Βασιλείου, τοῦ καὶ ὑπὸ τῆς Α. Θεοφιλίας τοῦ ἁγ. Ἡλιουπόλεως μνημονευθέντος, ὅστις «προεδρείαν τῶν Ἀποστόλων γράφων ἐννοεῖ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπισκοπὴν ἥτοι τὸν βαθμὸν ταῦ ἐπισκόπου» (Ἐπιστολὴ νε'). ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ πλείστων ὁσῶν ἄλλων (ἴδ. καὶ ΜΗ' κανόνα τῆς ΣΤ' ἁγίας οἰκουμ. Συνόδου). Ὡστε κατὰ ταῦτα, πᾶς ἐπίσκοπος καλεῖται πρόεδρος τῆς ἐαυτοῦ ἐκκλησιαστικῆς παροικίας καὶ εἶναι καὶ γινώσκειται ὁ φυσικὸς πρόεδρος τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ αὐτῆς. Εἴτα ὅμως ἐκ τῆς καθολικῆς ταύτης σημασίας, καὶ μέχρι σήμερον σιωπηλῶς καὶ ἐν τῷ πνεύματι τῆς Ἐκκλησίας ὁωζομένης, ἐλήφθη ἡ λέξις ὑπὸ ἐτέραν εἰδικωτέραν σημασίαν καὶ ἀπεδίδετο, ὡς λέγομεν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν πραγματείᾳ, ἐκείνῳ τῶν μητροπολιτῶν, ὅστις ἢ μετετέθη ἐκ τῆς ἐαυτοῦ ἐπαρχίας εἰς ἐτέραν τινα, ἢ πρὸς τῇ ἐαυτοῦ καὶ ἐτέραν πρόσεκτικῶς, κατ' ἐπίδοσιν, ἐπαρχίαν, ἐκκλησιαστικῇ ἀποφάσει, καθ' ὅσον κανονικὸς ἐπίσκοπος ὀνομάζεται καὶ εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος, ὑπὲρ οὗ τὸ μυστήριον τῆς χειροτονίας ἐπιτελεῖται καὶ ἐν τῇ ἐπικλήσει τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐκφωνεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀνακηρυττομένου ἐπισκόπου ἢ μητροπολίτου ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπισκοπῆς ἢ μητροπόλεως, τῇ κανονικῇ ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἀγιωτάτων μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων· πᾶσαι δὲ αἱ μετὰ ταῦτα γινόμεναι μεταθέσεις αὐτοῦ ἀνάγονται εἰς τὰς κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν ἀνέκαθεν γινόμενας πράξεις τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὑπαγορευόμενας, καὶ οὐχί, ὡς λέγει, ὁ σοφὸς ἱεράρχης ὅτι «πρόεδροι» εἶναι καὶ λέγονται πάντες ἀνε-

ξαιρέτως καὶ μόνοι οἱ μητροπολίται· οἱ ἀπὸ μείζονος εἰς ἐλάσσονα Ἐκκλησίαν μετατιθέμενοι, καθ' ὅσον ἐχομεν πλείστα παραδείγματα ἀρχιερέων, ἅτινα ἀγνοοῦμεν πῶς διέφυγον τὸ ὀξυδερκὲς βλέμμα τοῦ σοφοῦ ἱεράρχου, μετατεθέντων ἀπὸ ἐλάσσονος εἰς μείζονα ἐπαρχίαν καὶ φερόντων τὸν τίτλον τοῦ προέδρου τῆς εἰς ἣν μετέβησαν ἐπαρχίας· οὕτω π. χ. ὁ Σηλυβρίας Ματθαῖος (1834—1838) γενόμενος Δημητριάδος (1838—1841), καὶ μετὰ ταῦτα Γάνου καὶ Χώρας (1841—1845), ὑπεγράφητο ἐν ἐπισήμοις πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς πράξεσι «πρόεδρος Γάνου καὶ Χώρας», καίτοι ἡ μετάθεσις ἦν ἀπὸ ἐλάσσονος εἰς μείζονα ἐπαρχίαν. Τῷ Λαρίσσης Διονυσίῳ διδεται ἡ Προῦσα προεδρικῶς (τῷ 1660) (Ἀθ. Ὑψηλάντου σελ. 160)· ὁ Σουλδαίας γενόμενος Νικαίας (1488) ὑπεγράφητο «ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης πρῶν Σουλδαίας καὶ πρόεδρος Νικαίας Θεοφάνης» (Ἐκκλ. Σύλλεκτα Ἐπαμεινώνδου Σταματιάδου, ἐν Σάμῳ, 1891 σελ. 34)· ὁ Περγάμου προσεκτινόμενος καὶ τὴν Αἰνον, κατ' ἐπίδοσιν, ἐπὶ πατριάρχου Κωνσταντινολέως Ἰωάννου τοῦ Γλυκεῖος ὑπεγράφητο «ὁ Περγάμου καὶ πρόεδρος Αἰνου Ἀιθύνιος» (1315)· ὁ δὲ Νυμφαίου ὑπεγράφητο «ὁ Νυμφαίου καὶ πρόεδρος Δέρκων Θεόδουλος» (1316)· ὁ Βρύσεως ὁμοίως ὑπεγράφητο «ὁ Βρύσεως καὶ πρόεδρος Κυζίκου Θεοδώρητος» (1370) (Acta Patriarchatus tom. Α', σελ. 5, 51, 531). Ὁ μακαρίας μνήμης Πατριάρχης Κωνσταντινολέως Διονύσιος ὁ Ε' ἀπὸ Κρήτης, Διδυμοτείου, εἴτα Ἀδριανουπόλεως γενόμενος, καὶ μετέπειτα Νικαίας ὑπεγράφητο «πρόεδρος Νικαίας Διονύσιος» (ἴδε ἐγκυκλίους ἐκκλησιαστικὰς ἐπιστολάς τῆς 6 καὶ 7 Ἰουνίου τῆς 15 Ἰουλίου καὶ 16 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1882, τῆς 3 Μαρτίου τῆς 31 Μαΐου τῆς 17 Ἰουνίου τῆς 15 Ἰουλίου καὶ τῆς 10 Νοεμβρίου τοῦ 1883· ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ παναγιωτάτου πρῶν Κωνσταντινολέως Ἰωακείμ τοῦ Γ' καὶ ἐτέρας ἐφεξῆς ἐπὶ τῆς τοποτηρηθείας τοῦ ἀειμνήστου Ἐφῆσου κυροῦ Ἀγαθαγγέλου τῷ 1884) καίπερ τῆς μεταθέσεως ἀπὸ ἐλάσσονος εἰς μείζονα ἐπαρχίαν οὐσίης. Ἐνταῦθα παρεκβατικῶς δεόν νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐξ ἔθους ἀρχαίου τῷ λαμβάνοντι ἐκ περιτροπῆς τρεῖς διαφόρους ἐπαρχίας ἀρχιερεῖ, κατὰ τὴν ἀνάγκην, οἰκονομίᾳ χρωμένῃ ἢ Ἐκκλησίᾳ, εἶχε καὶ εἰς τετάρτην ἐπαρχίαν διώριζε τὸν ἴδιον, ἀπένεμεν αὐτῷ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην προεδρικῶς, κακεῖνος δὲ συνεπῶς ὑπεγράφητο πρόεδρος τῆς τοιαύτης ἐπαρχίας· τοῦναντίον δὲ πάλιν ἐξ ἔθους ἀρχαίου κεκτημένου ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικῆς πράξεως ἐν ἐνεργείᾳ οὐσίης, πᾶς ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης ἢ πατριάρχης δύναται ἐκ περιτροπῆς νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ἐαυτοῦ θρόνον δις, τρίς καὶ πολλακίς ὡς π. χ. ὁ ἀοιδίμος Κυρίλλος ὁ Λούκαρις ὁ ἐξάκις τὸν οἰκουμένικόν πατριαρχικὸν θρόνον κομμήσας καὶ ἕτεροι πατριάρχαι καὶ μητροπολίται ὡς ὁ μακαρίτης Προκόπιος (ὁ Μπαλτζόγλου) τρίς ἐκ περιτροπῆς λαβὼν τὴν μητροπόλιν Σουλδαίας τοῦ 1834—1836, τῷ 1842—1852 καὶ τῷ 1858—1872 καὶ ἄλλοι πλείστοι. Ὡστε ἐκ πάντων τούτων τῶν παραδειγμάτων καταφαίνεται ὅτι ἢ τε ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ἢ ἐνός καὶ ἡ διπνεκῆς πράξις τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἐτέρου ἐπιμαρτυροῦσι πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς λεγανθαιμένης γνώμης τοῦ ἀγαπητοῦ

ἡμῶν ἀδελφοῦ Θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἡλιουπόλεως Ταράσιου.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸν τίτλον «τὸν τόπον ἐπέχων» ὁ ἅγιος Ἡλιουπόλεως ἐπισπερχῶς καὶ ἐκφαντικῶς ἀποφαίνεται, χάριν ἱστορικῆς διήθεν ἀληθείας καὶ ἀκριβεστερας ἐξελέγξεως τῶν πραγμάτων, ὅτι ὁ τίτλος οὗτος ἀνέρχεται εἰς χρόνους ἀρχαιοτέρους τοῦ μεσαιωνοῦ καὶ εἰς κύκλον πολὺ εὐρύτερον τοῦ ἡμῶν εἰρημένου, καθ' ὅσον ἀπενέμετο εἰς πάντας ἀδιακρίτως τοὺς ἀρχιερεῖς τοὺς ἐν τινι οἰκουμένικῃ ἢ τοπικῇ συνόδῳ ἱεράρχας ἀντιπροσωπεύοντας ἐτέρους μὴ δυναμένους ἕνεκα διαφόρων αἰτίων αὐτοπροσώπως παρουσιάζειν καὶ ὅτι μὲν τοῦτο ἀληθὲς οὐδεὶς ὁ ἀμφιβάλλων, οὐδὲ ὁ ἀγνοῶν, ὅσον ἐλάχισται καὶ ἀνὸς αἱ ἱστορικαὶ αὐτοῦ γνώσεις· τὸ τοιοῦτον ὅμως ἦν πρόσκαιρον καὶ προσωρινὸν διαρκοῦν μόνον, πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων, ἀπλῆς ἱστορικῆς μνείας ἕνεκα γινόμενων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ἢ προκαλούσης τοῦτο ἀνάγκης, διὸ καὶ ἔχομεν πλείστα ὅσα παραδείγματα ἀρχιερέων ἐν διαφόροις συνόδοις, ἔτι δὲ καὶ τοῦναντίον, ἀπαντῶμεν δηλ. παραδείγματα πλείστων ἀρχιερέων τῶν αὐτῶν ἀντιπροσωπευμένων ὑπὸ διαφόρων ἐν διαφόροις συνόδοις· οὕτω π. χ. ὁ Ἐφῆσου Δανιὴλ ἐν μὲν τῇ ἐν τῷ πανσέπτῳ ναφ τῆς Παμμακαρίστου συγκροτηθεῖσιν συνόδῳ τῷ 1481 συνεδριάζων ἐπέχει καὶ «τὸν τόπον τοῦ ἀγιωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Γρηγορίου», ἐν δὲ τῇ κατὰ τὸ 1488 συγκροτηθεῖσιν συνόδῳ περὶ τῆς τῷ δευτέρου εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἀποκαταστάσεως Διονυσίου τοῦ Α' ὡσαύτως συνεδριάζων ἔχει καὶ τὴν γνώμην τοῦ Χαλκηδόνος καὶ τοῦ Μπυζανίου (ἴδε Ἐκκλησιαστικὰ σύλλεκτα σελ. 29, 33). Τὸν δὲ Ρώμης βλέπομεν ἀντιπροσωπευόμενον ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ Θεσσαλονίκης, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀθηνῶν, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τοῦ Κορίνθου, ἢ τοῦ Πορτύνης, τοῦ Δυρραχίου, τοῦ Πατρῶν, καὶ Κώου, ἢ καὶ ὑπὸ ἄλλων διαφόρων προσώπων τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου (ἴδε πρακτικὰ ἱερῶν Συνόδων καὶ Πραγματείαν περὶ τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τοῦ οἰκουμ. πατριαρχικοῦ θρόνου ἐπὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὑπὸ Γρηγορίου ἀρχιεραγματοῦς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐν Κωνσταντινολέῳ, 1860, σελ. 19 καὶ ἐφεξῆς). Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἡλιουπόλεως λεχθὲν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς νέον τι, καθ' ὅσον οὐδεὶς ὁ ἀγνοῶν τοῦτο, οὔτε ὡς δυνάμενον λυθῆαι τὴν ὑπὸ τῆς τῶν Μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν Ἐταιρίας προταθεῖσαν ἡμῖν ἐρώτησιν, τὴν καὶ προκαλέσασαν τὴν προηγουμένην πραγματείαν ἡμῶν. Τοῦτο ἐπίσης ἀδυνατεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ ἐτέρα τοῦ τίτλου τούτου φάσις, καθ' ἣν οὗτος ἀπεδίδετο ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων ἢ τῆς Ἐκκλησίας ἢ καὶ ἀμφοτέρων εἰς διαφόρους ἀπλῆς τιμῆς ἕνεκεν, ὅπερ προεῖρηται καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν πραγματείᾳ, οὐκ ἴσμεν δὲ πῶς ἀπεδιδόθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἡλιουπόλεως. Τοιαῦτα παραδείγματα μεταξὺ τῶν ἄλλων (ἴδε Ἐκκλ. Σύλλεκτα Ἐπαμ. Σταματιάδου, σελ. 16, 33... Χρονογράφον Δωροθέου Μονεμβασίας, ἐν Βενετίᾳ, 1818, σελ. 397... Acta Patriarchica tom. Α', σελ. 118, 119) ἔχομεν καὶ τὰ ἐπόμενα, ἅτινα ἀναγινώσκουμεν ἐν χειρογράφῳ κώδικι ἐπισήμῳ νομίμῳ, ἐξ ἀρχαιοτέρου

τοιοῦτου ἀντιγραφέντι τῷ 1689, ἐνθα φαίνονται ἐκ προνομίου ἐκκλησιαστικοῦ ἢ βασιλικοῦ

ὁ Καισαρείας	ἔχων καὶ τὸν τόπον τοῦ Ἀλεξανδρείας
ὁ Ἐφῆσου	» » » τοῦ Ἀντιοχείας
ὁ Ἡρακλείας	» » » τοῦ Ἱεροσολύμων
ὁ Θεσσαλονίκης	» » » τοῦ Ἀγκύρας
ὁ Τορνόδου	» » » τοῦ Καισαρείας
ὁ Ἀδριανουπόλεως	» » » τοῦ Ἐφῆσου
ὁ Κορίνθου	» » » τοῦ Ἡρακλείας
ὁ Μονεμβασίας	» » » τοῦ Σίδνης
ὁ Ἀθηνῶν	» » » τοῦ Ἀγκύρας
ὁ Τραπεζούντος	» » » τοῦ Καισαρείας
ὁ Λαρίσσης	» » » τοῦ Ἐφῆσου
ὁ Ναυπάκτου	» » » τοῦ Σάρδεων
ὁ Φιλίππολεως	» » » τοῦ Ἐφῆσου
ὁ Ρόδου	» » » τοῦ Κυζίκου
ὁ Σερρών	» » » τοῦ Ἐφῆσου
ὁ Φιλίππων	» » » τοῦ Σάρδεων
ὁ Θυβῶν	» » » τοῦ Σίδνης
ὁ Λακεδαιμονίας	» » » τοῦ Νικαίας.

Ἐν τοῖς τοιοῦτοις κατατακτέοι καὶ οἱ ἐν τῇ προτέρᾳ πραγματείᾳ ἡμῶν μνημονευθέντες μητροπολίται, Οὐγγροβλαχίας καὶ μέρους Οὐγγροβλαχίας, ὧν ὁ πρῶτος εἶχε τὸν τόπον τοῦ Καισαρείας, ὁ δὲ δευτέρος τοῦ Ἀμαθείας ἐκ προνομίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιδραβευθέντος αὐτοῖς ἐκ παλαιοῦ ἔτι δὲ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἡλιουπόλεως μνημονευθεὶς Παρο-Ναξίας, ὅστις ἐπ' ἐκκλησιαστικῇ φημιζέται ὡς ἐπέχων «τὸν τόπον τοῦ Ἐφῆσου». Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ ἐπισκοπαὶ Πάρου καὶ Νάξου ἠνώθησαν εἰς μίαν, προαχθεῖσαν εἰς μητροπόλιν, σ' ἡλ'. ἰνδικτ. 5'. (6,591)=1083, ὅπερ συμπίπτει ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Α' τοῦ Κομνηνοῦ (1081—1118) (Μουσείον καὶ Βιβλιοθήκη τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, περιοδ. Β', ἔτος Α', ἐν Σμύρνῃ, 1876, σελ. 67). Ἐν τούτοις ὅμως ἀμφότερα αὐταὶ αἱ περιστάσεις οὐδαμῶς καθ' ἡμᾶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσι ὡς κανὼν καὶ προῆξις διαρκῆς τῆς Ἐκκλησίας οὐδὲ ἱκανοποιῦσαι ἡμᾶς τε καὶ τοὺς φίλους ἐταίρους τῆς τῶν Μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν Ἐταιρίας, διὸ καὶ ἐμμένομεν τοῖς προορηθεῖσι καὶ προγραφείσιν, ὅτι δηλ. ὁ τίτλος «τὸν τόπον ἐπέχων» ἀπενέμετο ἐκείνῳ τῶν μητροπολιτῶν, ὅστις πρότερον ἐπίσκοπος ὦν μητροπολίτου τινος, εἴτα, ἐκλιπόντος τούτου καὶ τῆς μητροπόλεως αὐτοῦ σχολασάσης ἢ μὴ, προήγето εἰς μητροπολίτην, ἀπονεμομένων αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῶν τίτλων καὶ προνομίων τῆς σχολασάσης ἢ μὴ μητροπόλεως. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς καὶ ὀρθὸν ἢ τε Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ἢ ἐνός καὶ ἡ διπνεκῆς πράξις τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἐτέρου μονονουχὶ φωνῇ ἀφ' ἑαυτῆς, διακρῦπτουσαι ἕνεκα τούτου τοῦτο μὲν ὡς διπνεκῆς καὶ αἰώνιον, τὰ δὲ ἕτερα προδσκαιρα καὶ προσωρινά. Διὸ καὶ βλέπομεν ὅτι, ἐκλιπούσης τῆς μητροπόλεως Κλαυδίουπόλεως, ὁ τέως ἐπίσκοπος αὐτῆς Ποντοπρακλείας, τιμνθεὶς εἰς μητροπολίτην παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Βασιλείας, ἐπέχεε τὸν τόπον, τὴν τε ἐξαρχίαν καὶ λοιπὰς προνομίας τοῦ Κλαυδίουπόλεως. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τῶν μητροπολιτῶν Φιλαδέλφειας καὶ Ἀτταλείας, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς μητροπόλεως Νικαίας, ἥτις πρότερον ἐπι-

σκοπή οὕσα τοῦ Νικομηδείας, εἴτα εἰς μητροπόλιν προαχθεῖσα ἐπὶ Οὐάλεντος καὶ Οὐάλεντιανού (+364), ἐπρυτανεύθη διὰ τῶν αὐτῶν τίτλων καὶ προνομίῶν τῆς μητροπόλεως, διὸ καὶ τιτλοφορεῖται ὁ μητροπολίτης Νικαίας ὑπέρτιμος καὶ ἑξαρχος πάσης Βιθυνίας. (Σύνταγμα ἱερ. Κανόνων· τόμ. Ε', σελ. 66...). Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἐγράφον ἐν Ἀμισῷ τῇ καθ' ἡμῶς Μητροπόλει

τῇ 23 Αὐγούστου 1893.

† Ὁ Ἀμασειᾶς ΑΝΘΙΜΟΣ.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΤΩΧΕΙΑ

κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΤΙΚΑ.

Ἐν σελ. 922, στήλῃ α', στίχῳ 59 γίνεται μνεία τῶν λιτῶν πόρων τῆς ἐν Σταυροδρομίᾳ σχολῆς· πρὸς μαρτυρίαν τῶν γραφομένων ἐκδίδωμι τὸ κείμενον τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγίλλου, δι' οὗ Καλλίνικος ὁ ἀπὸ Νικαίας ἐμπεδοῦ τὰ τῆς σχολῆς ἔσοδα, γράφων ἐν λεπτομερείᾳ, ὡς εἶθιστο τῷ τότε χρόνῳ καὶ τῇ τότε γενεᾷ. Ἀπὸ τοῦ σιγίλλου τούτου ἀναμνησθόμεν ὅτι ἡ κοινότης τῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν τοῦ Σταυροδρομίου εἶχεν ὠρισμένον πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδῶν ἴδιον οἶκον, φιλοδοκούμενον πρὸ τοῦ 1804. Αὐτόθι εἰκάσω ὅτι ἐλειτούργει στοιχειώδης τις σχολή. Περὶ δὲ τῆς ὁμογενοῦς ὀρθοδόξου κοινότητος τοῦ Σταυροδρομίου ὑφισταμένης αὐτόθι καὶ πρὸ τοῦ 1600 ἔγραψα βραχυτάτην ἀπόμνησιν ἐκδιδομένην ἐν τοῖς φύλλοις τοῦ « Ἀνατολικοῦ Ἀστέρους » τῆς 24, 25 καὶ 27 Σεπτεμβρίου τοῦ παρόντος ἔτους 1893, ἐν ᾗ καὶ δύο σχετικὰ γράμματα ἐξέδωκα, τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου Β' (1615) καὶ Καλλινίκου Ε' (1805)

ΜΑΝΟΥΗΛ Ψ. ΓΕΛΕΩΝ.

Τὸ σιγίλλιον ἔστι τόδε :

Καλλίνικος ἐλέφ Θεοῦ κτλ.

† Πολλοὶς τοῖς ἔξω σοφοῖς, καὶ τοῖς πνευματοφόροις ἱεροῖς πατράσιν ἡμῶν διατεθρύλληται ὅσα καὶ οἷα τὰ τῆς παιδείας ἀγαθὰ· αὕτη καὶ γὰρ ἡμῖν τὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φαύλου διάκρισιν περιποιεῖ, τὰ μὲν ἐλέσθαι, τὰ δὲ φυγεῖν παραινέουσα, ὑπ' αὐτῆς τὰ ἥθη κοσμοῦμενα ἐπαινετοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παριστάνουσιν· αὕτη πῶς οἰκονομητέον, πῶς πολιτικοῖς χρηστέον πράγμασι καὶ μυρία ἄλλα συμφέροντα τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ ἐκδιδάσκει τοὺς μετελθόντας, καὶ τῇ ψυχῇ οἷον κάλλιστον περιτίθει τὸν κόσμον, καὶ τὸν ἀνθρώπον, ἢ δυνατόν, ὅμοιον Θεῷ ἀποφαινέουσα. Διὰ ταῦτα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ με-

γάλη Ἐκκλησία, ὅπου ἂν κατίδοι σχολὰς συνιστάμενας πρὸς διδασκαλίαν τοῦ τοιοῦτου θεοσδότου τρόπου χρήματος, καὶ τῆς παρ' αὐτῆς ἐπικουρίας δεομένης εἰς διαμονήν, προθύμως πάνυ ἐπιδαφιεύεται αὐταῖς τὴν ἀντίληψιν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν ἐν τῇ κατὰ τὸ Πέγιογλου Πέρκιν τῆς πόλεως ἐκκλησίᾳ καὶ ἐνορίᾳ τῶν ἐνδόξων Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐντὸς τοῦ Παρμακαπίου φιλοδοκῆται ἑκπαλαί οἶκος διὰ δαπάνης τῶν ἐκεῖ εὐσεβῶν ἐνοριτῶν καὶ φιλοκάλων χριστιανῶν, καὶ κοινῆς συνδρομῆς καὶ ἐπιμελείας, διωρίσθη εἶναι καὶ λέγεσθαι κοινὸν σχολεῖον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας γραμμάτων, ἐπὶ τῷ διδάσκειν, οἰκοῦντας ἐν αὐτῷ, τὸν τε διδάσκαλον τῶν ἑλληνικῶν, καὶ τὸν παιδαγωγόν, καὶ ἐκπαιδεύειν τοὺς προσερχομένους καὶ φοιτῶντας μαθητάς, καὶ οὕτω χάριν προικὸς ἀφιερῶθαι οἱ οἶκοι, καὶ ἀπεδείχθαι κοινὰ σχολεῖα παρὰ τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Πέγιογλου φιλογενῶν καὶ φιλομούσων προσαφιερωσάντων καὶ ἀναθεμένων αὐτοῖς καὶ βιβλιοθήκην καὶ ὅσα χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα, οἷον πακιοικὰ καὶ ἄλλα, καταγραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι· διὰ σπουδῆς δὲ καὶ ἀόκνου ἐπιμελείας τῶν αὐτῶν εὐλογημένων ἐνοριτῶν, καὶ ἄλλων εὐσεβῶν τοῦ αὐτοῦ ἐχομένων ζήλου, διωρίσθησαν δίδοσθαι εἰς αὐτὰς τὰς σχολὰς ἐτήσια, καὶ μηνιαία, καὶ προσφέρεσθαι λόγῳ βοηθείας, ἐκ μὲν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τῶν Ποστανίων καθ' ἑκάστον μῆνα γρόσια τὸν ἀριθμὸν δέκα, ἐκ δὲ τῆς Παναγίας τῶν Καφατιανῶν ὡσαύτως δέκα, καὶ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου πέντε, ἐκ δὲ τῆς Ἑλπίδος τῆς ἐν τῷ Κοντοσκάλι τῆς βασιλευούσης ταύτης τῶν πόλεων κατ' ἔτος γρόσια ἑβδομήκοντα πέντε, ἐκ τῆς ἁγίας Κυριακῆς τῆς κατὰ τὸ Κούμ-καπὶ ἐτησίως τριάκοντα, ἐκ τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Ἀγίας ἐτησίως πενήκοντα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς εὐλογημένων ρουφετίων προσφέρεσθαι καὶ δίδοσθαι, ἥτοι ἀπὸ τοῦ κουτίου τοῦ ἐν τῷ Ζιντάν καπουσί τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν ἀμπατζίδων γρόσια ἑξήκοντα, ἀπὸ δὲ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν φερμελετζίδων τῶν ἐν Γαλατῇ ἑκατὸν εἴκοσι, ἀπὸ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν καπήλων τοῦ Γαλατᾶ κατὰ μῆνα γρόσια πέντε, ἀπὸ τῶν μπογιατζίδων τῶν ἐν Γαλατῇ ἐτήσιον δώδεκα, καὶ παρὰ τοῦ κύρ Κωνσταντίνου τοῦ ἐν τῷ Χαβιανοχανίῳ κατὰ μῆνα γρόσια πέντε, ἀπὸ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν ἀμπατζίδων τοῦ Γαλατᾶ ἐτήσιον γρόσια πενήκοντα, ἀπὸ τῶν πογιατζίδων τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἐτησίως γρόσια εἴκοσι, ἀπὸ τῶν τουζλατζίδων ἐτήσιον γρόσια πέντε, ὡσαύτως δὲ δίδοσθαι κατὰ μῆνα εἰς τὰς εἰρημένους δύο σχολὰς δεκαοκτὼ γρόσια ἐκ τοῦ ἐνὸς γεδικίου τοῦ καπηλείου Μικροῦ Κανδύλι τοῦ ἐν τῷ Γαλατῇ, ὅπερ ἀφιερῶται αὐταῖς ἀπὸ ἐλέους φιλογενῶν τινῶν καὶ φιλοκάλων εὐσεβῶν, ἀφιερῶθαι δὲ καὶ ἐν μούλκιον γκιαργκῆριον ἐργαστήριον φερμελετζιδικὸν κείμενον ἐν τῷ Καρὰ-κιοῖ εἰς τὴν σειράν τῶν φερμελετζιδικῶν ἐργαστηρίων, καὶ ἔχον ἐκ μὲν τοῦ ἐνὸς μέρους τὸ ἐργαστήριον τοῦ Γεωργίου Κώου, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου τοῦ Νικολάου Τηνιακοῦ, καὶ προσηρμύσθη ἀνατεθὲν ταῖς εἰρημέναις δύο σχολαῖς παρ' αὐτοῦ τοῦ εὐλογημένου

ρουφετίου τῶν φερμελετζίδων, ἐξ οὗ διωρίσθη δίδοσθαι αὐταῖς καὶ ἐτήσιον γρόσια πενήκοντα. Τούτων τοίνυν οὕτω θεοφιλῶς ἀφιερῶθέντων, πρὸς βοήθειαν καὶ ἀρίστην οἰκονομίαν αὐτῶν τῶν δύο συσταθεισῶν σχολῶν, ἐγένετο κοινὴ συμφωνία μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Πέγιογλου ὁμογενῶν εὐσεβῶν μετὰ τῶν χριστιανῶν τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου καὶ συστήματος τῶν ἐν τῷ Γαλατῇ φερμελετζίδων, καὶ συνθήκη ἀπαράτρεπτος καὶ ἀπαράβατος διὰ κοινῶν ἐνυπογράφων αὐτῶν ἀμφοτέρων γραμμάτων, ὅπως τὴν φροντίδα καὶ ἐπιστάσιαν τῶν εἰρημένων δύο σχολείων καὶ τὴν εἰς τὸ ἐξῆς ἀρίστην διοίκησιν αὐτῶν ἀναλάβωσιν οἱ εὐλογημένοι χριστιανοὶ τοῦ ρουφετίου τῶν φερμελετζίδων, καὶ ἐπιστατοῦντες φιλοθέῳ σπουδῇ ἐπιμελῶνται τῆς πιστῆς αὐτῶν οἰκονομίας, καὶ τῆς ἀόκνου παραδόσεως τῶν διδασκάλων, καὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἔρωτι παιδείας φοιτῶντων μαθητῶν, οἵτινες καὶ κατὰ τὰς ἐγγράφους πρὸς ἀλλήλους συμφωνίας καὶ τὰς μετ' εὐχῶν ἐκκλησιαστικῶν γενομένας πρὸς αὐτοὺς προτροπὰς, ἐδέξαντο εὐπειθῶς καὶ προθύμως τὴν ἀφιερῶθεισαν αὐτοῖς προστασίαν καὶ φροντίδα, καὶ τὴν ἐμπιστευθείσαν τῷ εὐλογημένῳ αὐτῶν ρουφετίῳ ἐπιμελῇ οἰκονομίᾳ περὶ τὰ δύο ταῦτα κοινὰ σχολεῖα, ὑποσχόμενοι ἐν ἀνεπιστρόφῳ λογισμῷ καὶ γνώμῃ ἀμεταθέτω, ὅσα ἂν προσδαπανηθῶσιν εἰς τὰς χρεῖας αὐτῶν ἔξοδα πλείω δηλαδὴ τῶν ἀπηριθμημένων ἀνωτέρω εἰσοδημάτων ἐτησίως, καὶ μηνιαίως, καὶ ἄλλων κυρίων, ἢ τυχηρῶν, ταῦτα καταβάλλειν ἐξ ἰδίων αὐτῶν, καὶ δίδοναι πρὸς ἀναπλήρωσιν προθύμως, χωρὶς τοῦ ἀπαιτεῖν ὅλως παρὰ τῶν ἐν τῷ Πέγιογλου ἐνοριτῶν προκρίτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐκεῖ εὐλογημένων χριστιανῶν οὐδέν, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ λεπτοῦ, ἢ ὡς ἀναγραφόμενοι κτίτορες καὶ διοικῆται αὐτῶν τῶν δύο κοινῶν σχολείων, καὶ ἀπαξ ἐμπιστευθέντες καὶ ἀναχωσάμενοι τὴν προστασίαν αὐτῶν καὶ κηδεμονίαν, ὀφείλουσιν ὑπεραγωνίζεσθαι καὶ κοπιᾶν ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτῶν καὶ διαμονῆς, καὶ φροντίζειν ἵνα κατὰ τὴν ἐροτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἀνά πᾶν ἔτος ἐκτελεῖται δι' ἱεροῦ συλλειτουργοῦ μία ἀρτοκλασία εἰς μνημόσυνον τῶν ὀνομάτων τοῦ τε ἐσναφίου αὐτῶν ὡς κτιτόρων, καὶ πάντων τῶν λοιπῶν εὐλογημένων χριστιανῶν τῶν εὐσεβῶς συμπραξαμένων, καὶ θεοφιλῶς βοηθούτων ταῖς δύο ταύταις κοιναῖς σχολαῖς, καὶ τοῦτο ποιεῖν ἀπαράτρεπτος, καὶ διενεργεῖν, ἅτε δὴ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀφιερῶθεισης ὡς ἐκ μέρους τῶν εἰρημένων δύο σχολῶν μίας ἱερᾶς εἰκόνης τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν μετὰ μίας ἀργυρᾶς κανδύλας ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῶν ἐνδόξων Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ὅπου ἔχει ἐκτελεῖσθαι τὸ ἐτήσιον τοῦτο ἱερὸν μνημόσυνον ὡς διεληπται. Ταῦτα ὑπέσχοντο προθύμως διατηρεῖν, καὶ ἀπαράβατος διενεργεῖν, καὶ ταύτας τὰς συμφωνίας αὐτῶν καὶ ὑποσχέσεις εὐχαρίστως ἀποδεχόμενοι πάντες οἱ ἐνοριταὶ τοῦ Πέγιογλου εὐλογημένοι χριστιανοὶ ὡμολόγησαν, αὐτοῖς, ὡς εἰκός, μεγάλας τὰς χαρίτας, τιμήσαντες φιλαδέλφως τὴν ἀγαθὴν αὐτῶν γνώμην, καὶ φιλογενῇ διαθέσειν, καὶ ὡμολόγησαν ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἐνοχλῆσαι ποτέ, καὶ ἐπηρεᾶσαι αὐτοὺς κατ' οἷον δῆτινα

τρόπον, ἢ ἀφαιρέσαι τὰς δύο ταύτας σχολὰς ἀπὸ τοῦ ρουφετίου αὐτῶν, καὶ ἀποξενῶσαι τῆς θεοφιλοῦς αὐτῶν ταύτης προστασίας καὶ διοικήσεως, ἢ ὅλως μετακινήσαι αὐτάς, καὶ μετατοπίσαι ἐκ τοῦ τόπου ἐφ' οὗ ἤδη ἐθεμελιώθησαν, ἅτε δὴ καὶ τῶν εἰρημένων φερμελετζίδων τὰ αὐτὰ ὑπισχυόμενοι περὶ τῆς ἀδικαιήτου, καὶ ἀμετακινήτου αὐτῶν διαμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· ἔχουσι δὲ κατ' ἔτος διορίζεσθαι ἐκ τοῦ εὐλογημένου τούτου ρουφετίου τῶν φερμελετζίδων ἐπίτροποι δύο, ὁ εἰς καψιμάλης, καὶ ὁ ἕτερος γραμματικῆς, καὶ εἰς ἕτερος σὺν αὐτοῖς τρίτος παρὰ τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Πέγιογλου χριστιανῶν ὁ μᾶλλον δόκιμος, καὶ πιστός, καὶ ἄξιός τῆς τοιαύτης διοικήσεως, οὗς δέον ἐκλέγεσθαι καὶ ψηφίζεσθαι κοινῇ γνώμῃ εἰς ἀρίστην καὶ πιστὴν οἰκονομίαν ἀμφοτέρων τῶν σχολῶν. Ταύτας γοῦν τὰς ἐγγράφους συνθήκας αὐτῶν καὶ ὑποσχέσεις ἀνεγκόντες πρὸς ἡμᾶς τε, καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς ἱερὰν ἀδελφότητα ἐζήτησαν συμφώνως τε καὶ κοινῶς ἐπικυρωθῆναι διὰ πατριαρχικοῦ ἡμῶν καὶ συνοδικοῦ σιγίλλου ἐν μεμβράναις γράμματος πρὸς ἀσφαλῆ μονιμότητα, καὶ ἀπαράτρεπτον ἰσχύϊν, καὶ αἰωνίαν ὡς εἰπεῖν σύστασιν καὶ διάρκειαν τῶν συσταθέντων ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐγεσθέντων εἰρημένων δύο σχολείων. Καὶ δὴ τὴν αἴτησιν αὐτῶν παραδεῖν μὴ ἔχοντες, ἅτε δὴ τὸ διάπυρον τοῦ πόθου αὐτῶν περὶ τὰ κοινωφελῆ καὶ πρὸς αὐξήσιν, πρὸς δὲ καὶ προκοπὴν τῶν ὁμογενῶν συντείνοντα παριστῶσαν, καὶ ἀριδύλως ἐμφαίνουσιν, ἐγνωμένον ἐπινεύσαι ταῖς θερμαῖς αὐτῶν παρακλήσεσιν, ἐφ' οἷς κοινῶς τε καὶ συνοδικῶς θαυμάσαντες αὐτοὺς τῆς φιλογενείας, καὶ ἀγασάμενοι, καὶ εὐχαῖς ἐγκαρδίως ἐπευλόγησαν αὐτοὺς, καὶ ταῖς προσηκούσαις εὐφημαῖς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καταστέφαντες, γράφοντες ἀποφαινόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερῶν ἀρχιερέων καὶ ὑπερετίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα αἱ ῥηθείαι δύο συσταθεῖσαι κοινὰι σχολαί, ἢ μία τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ἡ ἑτέρα τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας γραμμάτων, αἱ ἐντὸς τοῦ Παρμακαπίου τοῦ Πέγιογλου ὑπάρχουσα κοινὰι πατριαρχικαί, καὶ λέγωνται, καὶ γνωρίζωνται ἀνατεθειμέναι τῇ διοικήσει καὶ προστασίᾳ, καὶ ἀόκνῳ σπουδῇ, καὶ φιλοθέῳ ἐπιμελείᾳ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν ἐν τῷ Γαλατῇ φερμελετζίδων, καὶ τὰ μὲν ἀφιερῶθέντα πρὸς αὐτάς λόγῳ προικῆς βιβλία, πακιοικὰ καὶ ἄλλα χρειώδη καταγεγραμμένα ὄντα ἐν τῷ κώδικι αὐτῶν, ὡσαύτως καὶ παρὰ τῶν φιλελεθμόνων καὶ εὐσεβῶν ἐτήσια, καὶ μηνιαία ἐλέη ὀνομαστί ποσοτικῶς ἀνωτέρω καταγραφέντα, ἔχουσι μένειν ἀνεκποίητα καὶ ἀναφαίρετα, ἀναντιρρήτως δηλονότι, καὶ ἀνελλιπῶς κατ' ἔτος, καὶ κατὰ μῆνα διδόμενα εἰς τὸ εὐλογημένον ἐσναφίον αὐτῶν φερμελετζίδων, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν γνώμῃ κοινῇ διωρισμένους ἐπιτροπούς· οἱ δὲ εὐλογημένοι ἐνοριταὶ χριστιανοὶ τοῦ Πέγιογλου, προκρίτοι τε καὶ οἱ λοιποί, ὡσαύτως καὶ οἱ ἐκ τοῦ εὐλογημένου τούτου ρουφετίου οὐκ ἔχουσι τὸ σύνολον διασεῖσαι καὶ μετακινήσαι ταύτας τὰς κοινὰς σχολὰς, ἢ μετατοπίσαι ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ἡγήθησαν, καὶ ἐθεμελιώθησαν, ἀλλὰ διατηρεῖν αὐτάς διασωζόμενας ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτῶν τόποις, ἐμμένοντες ταῖς ὑποσχέσεσιν

αὐτῶν, καὶ αὐτὸ τὸ εὐλογημένον ρουφίτιον, ὡς ἀναδεχόμενον τὴν οἰκονομίαν αὐτῶν, ὀφείλει ἐπιστατεῖν θεοφιλῶς καὶ διοικεῖν τὰς προσόδους αὐτῶν καὶ τὰς δαπάνας ἀξιοπρεπῶς, καὶ ἐκ τῶν τεταγμένων ἐτησίων καὶ μηνιαίων δικαιωμάτων καὶ εἰσοδημάτων αὐτῶν πληροῦν τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων, καὶ φροντίζειν ἀγρύπνως τῆς ἐπιμελοῦς παραδόσεως αὐτῶν, καὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, καὶ τῆς χρηστοτηθείας, καὶ τὰ προσδapaνόμενα ἐξ ἰδίων αὐτῶν ποιεῖν καὶ καταβάλλειν, καὶ μηδὲν ἀπαιτεῖν παρὰ τῶν ἐνοριτῶν ἕνεκα προσδapaνηθέντων ἐξόδων μέχρι καὶ τοῦ λεπτοῦ, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ καὶ ὠρισμένῳ καιρῷ ποιεῖν ἐν τῇ ρηθείᾳ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου μίαν ἀρτοκλασίαν ὑπὲρ μνημοσύνου αὐτῶν τε ὡς κτιτόρων καὶ διοικητῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν εὐσεβῶς συνδρομησάντων, καὶ βοηθούντων ταῖς δύο ταύταις σχολαῖς, διορίζεσθαι δὲ κατὰ κοινὴν γνώμην, καὶ σύμφωνον ἐκλογὴν τρεῖς ἐπιτρόπους τοὺς μᾶλλον δοκίμους, εὐσυνειδήτους, καὶ εὐκαταστάτους, καὶ ἀξίους τῆς τοιαύτης διοικήσεως, δύο ἀπὸ τοῦ εὐλογημένου αὐτῶν ρουφίτιου, ἓνα καψιμάλην, καὶ ἓνα γραμματικόν, καὶ τὸν τρίτον παρὰ τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Πέγιογλου χριστιανῶν, οἵτινες ὀφείλουσι μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου ἐνθέου ἐπιστατεῖν, καὶ διοικεῖν τὰς δύο ταύτας σχολὰς, καὶ οἰκονομεῖν ἐν θεοφοβίᾳ τὰς προσόδους αὐτῶν καὶ δαπάνας, καὶ φροντίζειν τῆς διαμονῆς καὶ εὐσταθείας αὐτῶν, καὶ προνοεῖν τῆς ἀνέσεως τῶν διδασκάλων, καὶ τῆς ἐπιμελοῦς αὐτῶν παραδόσεως, καὶ τῆς ἐπιδόσεως, καὶ εὐταξίας τῶν μαθητῶν, καὶ συμπεροθυμείσθαι, καὶ συναγωνίζεσθαι τῆς αὐξήσεως τῶν προσόδων, καὶ τῶν εἰς ὠφελίαν τῶν σχολῶν συντεινόντων, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῶν διδόναι καθαρὸν, καὶ ἀκριβῆ λογαριασμὸν περὶ πάντων τῶν προσόδων καὶ δαπανημάτων πρὸς τὸ εὐλογημένον ρουφίτιον τῶν φερμελετζίδων, καὶ προσέχειν ἀκριβῶς ἵνα μὴ γίνηται καθ' οἰονδήποτε τρόπον παρεκτροπὴ τις τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν συνθηκῶν αὐτῶν καὶ συμφωνιῶν καὶ ὑποσχέσεων καὶ καταργηθῶσιν ἐξ ἀμελείας, ἢ ἀπροσεξίας, αἱ ἐπὶ κοινῇ ὠφελείᾳ συσταθεῖσαι αὐταὶ δύο σχολαί. Ὅσοι δὲ τῶν χριστιανῶν ἱερωμένοι ἢ λαϊκοὶ ἐκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ τολμήσουσι ποτε κακοβούλως προξενῆσαι ταραχὰς ἢ σκάνδαλα, καὶ διασεῖσαι τὴν θεοφιλῆ διοίκησιν αὐτῶν τῶν σχολῶν, καὶ ἀποξενῶσαι τῆς ἐπιστάσεως τοῦ εὐλογημένου ρουφίτιου τῶν φερμελετζίδων, καὶ φωραθῶσιν ἀντικείμενοι καὶ ἀντιπράττοντες εἰς τὰς γενομένας ταύτας συνθήκας καὶ ὑποσχέσεις τὰς ἐπικυρωθείσας ἤδη ἐκκλησιαστικῶς, οἱ τοιοῦτοι ὅποιοι ἂν ᾖσιν, ὡς κοινοὶ λυμεῶνες, καὶ πολέμιοι τῶν καλῶν καὶ θεαρέστων ἔργων καὶ κατ' ὅρων μάτων καὶ διώκται τῆς παιδείας, ἀφωρισμένοι ὑπάρχουσιν (ἐπονται αἱ συνθήκαι ἀκριβῶς). Ταῦτα ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς διὸ εἰς ἐνδειξὴν καὶ διηγετὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγίλλωδες ἐν μεμβράνῃς γράμμα, καταστρωθέν τε ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χρι-

στοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐδόθη εἰς τὸ εἰρημένον ἐσνάφριον τῶν φερμελετζίδων.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ πέμπτῳ, κατὰ μῆνα ὀκτωβρίου Ἐπιμελήσεως Θ'.

Καλλίνικος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. † ὁ Καισαρείας Φιλόθεος † ὁ Ἡρακλείας Μελέτιος † ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ † ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος † ὁ Χαλκηδόνος Παρθέσιος † ὁ Δέρκων Γρηγόριος † ὁ Θεσσαλονίκης Γεράσιμος † ὁ Προύσης Ἀνθίμος † ὁ Βερροίας Χρόστανθος † ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Μακάριος † ὁ Μιτυλήνης Ἰερεμίας † ὁ Ἀγκύρας Ἰωαννίκιος † ὁ Προϊλάβου Παρθέσιος † ὁ Ἐάννης Ναθαναήλ † ὁ Δημητριάδος Ἀθανάσιος † ὁ Φερσάλων Παρθέσιος.

ΑΙ ΕΝ ΤΡΟΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ.

Παρακληθεὶς παρ' ἡμῶν ὁ ἐλλόγιμος πρόην γυμνασιάρχης Ἀδριανουπόλεως καὶ γνωστὸς ἂν τὸν φιλολογικὸν κόσμον κ. Ματθαῖος Παρανίκας, ὅπως ἐκθῇ συντόμως ἢ ἔχει γνώμην περὶ τῶν ἐναγῶς ἐπαναληφθεισῶν καὶ εἰς πέρας ἀχθεῖσιν ἀνασκαφῶν ἐν Τροίᾳ, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων τὰ τε ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς διευθυντοῦ τῆς γερμανικῆς σχολῆς ἐν Ἀθήναις D. Dörpfeld καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς πρώτας ἀνασκαφὰς ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Schliemann τῇ ἐκείνου γνώμῃ περὶ τῆς θέσεως τοῦ Ἰλίου ἀντιταξάμενου κ. Bötticher, ἐπέστειλεν ἡμῖν πᾶν εὐγενῶς τὰ ἐπόμενα. Ὁ κ. Ματθαῖος Παρανίκας φίλος γενόμενος τοῦ μακαρίτου Schliemann, πρῶτος ἀνεκοινώσατο τῷ 1875 τὴν ἐαυτοῦ γνώμην περὶ τῶν ἀνασκαφῶν αὐτῶν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Φιλολογικῇ Συλλόγῳ, ἔλθων δ' ὕστερον ἐνταῦθα καὶ ὁ ἐνθους δημοστῆς καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ θαυμαστῆς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βήματος αὐτὸς οὗτος ἀνεκοινώσατο τὰ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς καὶ ἦν περὶ αὐτῶν εἶχε γνώμην, σύμφωνον τῇ πρότερον ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Παρανίκα ἐξενηχθείσῃ. Τὰ ἐπισταλέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Παρανίκα ἔχουσιν ὅδε:

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 44, 29 Αὐγούστου 1893, φύλλῳ τῆς «Ἐβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως» τοῦ Νεολόγου ἐδημοσιεύθη μετάφρασις πραγματείας περὶ τῶν ἄρτι ἐν Τροίᾳ γενομένων ἀνασκαφῶν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Dörpfeld, ἐν δὲ τῷ ὑπ' ἀριθ. 46, 12 Σεπτεμβρίου 1893, ἐδημοσιεύθη ἑτέρα ἀναιρτικὴ τῆς πρώτης ὑπὸ τοῦ κ. Bötticher, ἐνδιαφερομένου ἐπίσης εἰς τὰ κατὰ τὸ Ἰσθμικόν.

Ἐπισκεψάμενος τετράκις τὸ τρωϊκὸν πεδῖον τρεῖς μάλιστα μετὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ μακαρίτου E. Schliemann, τῷ 1875, 1878 καὶ 1881, ἐξέφρασα τῷ 1875 τῷ ἡμετέρῳ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ τὴν περὶ τούτου ἰδέαν μου, ἐκ τῶν πρώτων δὲ ἀνεγνώρισα τὴν μεγάλην ἀξίαν τῶν ἀνακαλύψεων αὐτῶν, κηρύξας τὴν περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ Ὀμηρικοῦ Ἰλίου καὶ Ἰσθμικῆς γνώμην μου καὶ τότε καὶ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ 1891 διὰ διαφόρων δημοσιεύσεων (Νεολόγ. κατὰ ἰούνιον τοῦ 1875, Περιοδ. Φιλ. Συλλ. τόμ. 1' 1-10, 15, 78-87, Νεολ. κατὰ ἰανουάριον 1891).

Ἀπὸ τοῦ 1881 δὲν εἶδον πλέον τὸ Ἰσθμικόν. Ἐκτοτε αἱ ἀνασκαφαὶ ἐπανεληφθῆσαν πολλάκις καὶ μετὰ θάνατον μάλιστα τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀνδρὸς μέχρι ἐσχάτων, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ὑπῆρξε πάντοτε εὐνοϊκόν, διότι νέα πράγματα ἀνεκαλύπτοντο κρατύνοντα ἐπὶ μᾶλλον τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐν τῷ ὀροπεδίῳ τοῦ Ἰσθμικοῦ ἐκρύπτοντο ἀρχαῖαι πόλεις, ὧν καὶ ἐγὼ εἶδον τότε πέντε ἀλλεπαλλήλων θεμέλια. Τὴν δευτέραν πόλιν κατῶθεν ἐθεώρησα τὸ Ὀμηρικὸν Ἰλίον, πρὸς δ' ἀναλύσας τὴν Ἰλιάδα ἐφηύρισα ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα γεγονότα. Ἐκ τῶν τελευταίων δημοσιεύσεων μανθάνομεν, ὅτι τὰ στρώματα τῶν συνοικισμῶν νυξήθησαν εἰς ἐννέα ἀντὶ πέντε. Ἀδιόφορον τοῦτο οἱ Γερμανοὶ ἐπὶ πολὺ θέλουσιν ἐρίζει περὶ τούτου, ὡς καὶ περὶ τοῦ Ὀμήρου αὐτοῦ ἐν τῷ ἀκρατῇ αὐτῶν ἐρευνητικῷ πνεύματι. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐν τῇ ῥάξει τοῦ Ἰσθμικοῦ ἐκρύπτονται πόλεις πολὺ ἀρχαῖαι, τῶν ὁποίων καὶ τὰ θεμέλια καὶ τὰ κτίρια, τὰς πύλας καὶ τὰ τεῖχη εἶδομεν καὶ πᾶς τις δύναται νὰ ἴδῃ. Μία τῶν πόλεων τούτων, ἡ δευτέρα καθ' ἡμᾶς, ἡ ἕκτη κατ' ἄλλους, εἶναι τὸ Ὀμηρικὸν Ἰλίον ἐξ ἁπαντός. Ὁ Schliemann, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, μᾶς μετετόπισεν ἐκ τοῦ Βοννάβρασι καὶ μᾶς ἔφεγεν εἰς τὸ Ἰσθμικόν, περὶ δ' στρέφονται τὰ συμβάντα τῆς Ἰλιάδος τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν ἀθάνατον δόξαν τοῦ δαιμονίου ἀνδρός.

Μ. ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ

Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΩΝ.

Τὸ «σπεῦδε βραδέως» ἐν πᾶσι μὲν πολλάκις ἀνθροπύεται συχνότερον ὁμως ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ, ἐνθουσιωδῶν μάλιστα ἀρχαιολόγων ἢ ἄλλων παρεμβαλλομένων οὕτω πρὸ τινος ἐτῶν διευτυπανίσθην ἀνὰ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν δι' ἰδίων, ἐπιστῆμων μάλιστα, τηλεγραφημάτων ἢ τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου ἀνακάλυψις, οὕτω πρὸ τινος χρόνου ἢ τοῦ τάφου τοῦ Σοφοκλέους, ὡς ἄλλοτε τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ αὐτῶν τῶν λευφάνων αὐτοῦ, οὕτω καὶ νῦν διευτυπανίσθην ἀνὰ τὸν κόσμον σύμπαντα ἡ ἄλλης Πομπείας ἀνακάλυψις ἐν Ἑλλάδι, παρὰ τὸ Λαύριον. Ἄλλ' ἄνθρωποι ὁ ὁπσαυρὸς ἐν γε τῷ παρόντι. Ἡ τὸν ἀρχαιολογικὸν κόσμον συνταράξασά ἀνακάλυψις ἀρχαίας πόλεως, περιορίζεται εἰς ἐρείπια τινα, καὶ ταῦτα πρὸ ἐτῶν ἐπὶ τὰ ἀνακαλυφθέντα. Ἰδοὺ ὡς ἔχουσι τὰ πράγματα:

Πρὸ ἐπὶ περὶ τινος ἐτῶν γιγνομένης ἐκχωματώσεως κατὰ τὴν παραλίαν, εἰς ἀπόστασιν διωρον τοῦ Λαυρίου, ἀπεκαλύφθησαν ἀπροόπτως ἐρείπια τινα, ἐν αἷς διεκρίνοντο δύο πύργοι, μία πύλη, ἰδιωτικαὶ τινες οἰκίαι καὶ μέρος ὁδοῦ. Αἱ ἐφημερίδες ἐποιήσαντο τότε λόγον περὶ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, ἥτις καὶ ἀνεκοινώθη ἐν συνεδρίᾳ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ἀλλὰ δὲν ἀπεδόθη μεγάλη σημασία περὶ αὐτῆς, ἐφ' ᾗ καὶ οὐδόλως ἐγένοντο περαιτέρω ἀνασκαφαί. Ἀλλὰ πρὸ δύο ἐτῶν ὁ ῥῶσδος ἀρχαιολόγος Loeper, ποιούμενος μελέτας περὶ τῶν ἀρχαίων δήμων τῆς Ἀττικῆς, ἐξήνεγκε γνώμην, ἀνακοινωθεῖσαν καὶ εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐταιρείαν, καθ' ἣν τὰ πρὸ πενταετίας ἀνακαλυφθέντα ἐρείπια ἀνήκου-

σιν εἰς τὸν δῆμον Ποταμίων, λαβόντα τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τινος παραγορέοντος ποταμοῦ. Τοῦτο ὁ κ. Loeper ἐδημοσίευσε καὶ διὰ τοῦ δελτίου τῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς (Mittheilungen, XVII. 4). Τὰ πράγματα παρέμενον εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ἀποδεξαμένης, ὡς φέρεται, τὴν γνώμην τοῦ κ. Loeper καὶ ἐγκρινάσης τὴν ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν, ἀλλὰ μὴ ἐπιχειρησάσης αὐτὰς μέχρι τοῦ νῦν.

HERMANN SAUPPE.

Κρατίστος ἑλληνιστής, τῶν κρατίστων Γερμανῶν, ὁδοὶ καὶ πρότερον μὲν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἐκατονταετηρίδα περὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα ἠσχομένησαν, μελέταις σοφαῖς καὶ ἐκδόσεσιν ἐξόχοις πολλὰ αὐτῆς διαλευκάναντες, ὁ Hermann Sauppe, ἐτελεύτησεν ἄρτι. Ὁ γερμανὸς οὗτος φιλόλογος καὶ κριτικὸς ἐγεννήθη ἐν Wevestein τῆς Σαξωνίας τῷ 1809, ἀκροαδόμενος δὲ τῶν μαθημάτων τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς συντάξεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς μυθικῆς καὶ ζῳοῦ ἀντιπάλου τοῦ Bæekh καὶ τῆς ἱστορικῆς σχολῆς Godefroy Hermann ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας, διωρίσθη τῷ 1833 καθηγητῆς ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς Ζυρίχης, εἴτα ὑφηγητῆς καὶ ἀκολούθως ἐκτακτὸς καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς αὐτῆς πόλεως. Τῷ 1845 ὠνομάσθη γυμνασιάρχης τοῦ ἱστορικοῦ γυμνασίου τῆς ἱστορικῆς Βαϊμάρης, μετὰ δὲ ἔτος ἐν ἐγένετο καθηγητῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γοττίγγης, ἐν ᾧ διέμεινεν. Ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ σημειοῦται ἐν πρώτοις Ἐπιστολὴ κριτικὴ ἢ πρὸς God. Hermann (Epistola critica ad Godefredum Hermannum ἐν Λειψίᾳ 1842), ἐκδόσεις τοῦ Λυκούργου (ἐν Ζυρίχῃ 1834) τῶν Ἀττικῶν ῥητόρων μετὰ τοῦ Baiter (ἐν Ζυρίχῃ 1839, 1850, 3 τόμ.), τῶν πολιτικῶν λόγων τοῦ Δημοσθένους (Gotha 1845) καὶ τῶν Δύο λόγων τοῦ Ὑπερείδου (Göttingue, 1848, 1860). Ἀλλὰ τὸ ἔργον, ὁπερ ἀνέδειξε τὸν Sauppe καὶ γνωστὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατέστησεν ἐστὶν ἡ συλλογὴ τῶν ἑλλήνων κλασικῶν, ἢ λεγομένη τοῦ Weidemann, ἣν διτύθυνε σὺν τῷ Haupt ἀπὸ τοῦ 1848, ἐν ᾗ περιλαμβάνονται ἴδιαι ἐκδόσεις αὐτοῦ αἱ ἐξῆς: Ὁ Πρωταγόρας (1857) καὶ Γοργίας (1863) τοῦ Πλάτωνος. Ἐπίσης μνημονευταῖοι καὶ οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ λόγοι αὐτοῦ (ἐν Βαϊμάρῃ 1856), οἵτινες ἐκτιθεῖσι τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐνδοὶ τὴν γυμνασιακὴν παιδευσιν. Ἐγκριταίεσι δὲ μέγαν ἀριθμὸν διατριβῶν, ὑποβληθεισῶν εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐταιρείας τῆς Λειψίας καὶ τῆς Γοττίγγης, ἐν αἷς πολλὰ τὰ σοφὰ περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας καὶ ἐπιγραφικῆς καὶ ὧν πολλὰ κριτικαὶ εἰς τοὺς ἑλλήνας συγγραφεῖς, τὸν Πλούταρχον, τὸν Φιλόδημον, καὶ τὸν Πλάυτον καὶ τὸν Κικέρωνα. Συνειργάσθη δὲ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ κριτικῇ ἐκδόσει τῶν Ἔργων τοῦ Schiller (Στουτγάρδῃ 1867 καὶ ἐξ.) παρασχὼν τὸν πέμπτον αὐτῆς τόμον, περιλαμβάνοντα τὸν Ion Carolos.

Ἀπὸ τοῦ 1875 δὲ διετέλει μὲλος ἐπίτιμον τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

Η ΑΥΤΟΛΑΛΟΣ ΛΥΡΑ.*

... Μὴ μέμψηθε αὐτῆς ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις ὡς κακεντρεχοῦς· δὲν ἦτο ἐχθρὰ ἀπηνής, αὐθαριέτως ἐπικαλουμένη τὴν θεῖαν ὀργὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκείνων οὓς ἐμίσει· ἦτο μήτηρ ἐν ἀγρίᾳ θλίψει μιμνησκόμενη τοῦ σκληροῦ θανάτου τοῦ ἐφ' ἅπαντας τοὺς αἰῶνας τοῦ ἀγῆρω αὐτῆς βίου ἀλήστου τέκνου αὐτῆς.

Β'.

Καὶ ἐσχχτον ἀφείσχε στόνον ἐπτερύγισεν ἡ Θέτις πρὸς τὰ ὕψη ὡς λευκὴ περιστερὰ. Ροδόχρυσον νέφος, μεγαλοπρεπῶς τέως ἐπὶ τοῦ αἰθέρος κυλινδούμενον, περιέλαβεν αὐτὴν τότε ἐν ταῖς γραφικαῖς αὐτοῦ πτυχαῖς, καὶ ἀνύψωσεν ὑπερῶν τῶν ἀνέμων· ταχέως δὲ τὸν ἀχανὴ καὶ σαπφειρῶδη τῶν αἰθέρων ὠκεανὸν διαπλεῦσεν προσώρμησε τέλος τὴν λευκὴν θεότητα εἰς τὰς ἀγνώστους καὶ ἰδεώδεις τῆς ἀθανασίας ἀκτῆς. Ἡ Θέτις δειλῶς ἐπέθετο τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐκ νεφελῶν ἐδάφους ἐφ' οὗ δίκην ἀλαμάντων ἀτμηλῶς ἐσπαρμένων διεγέλων ἀστέρεις ἀκτινοστεφεῖς· περὶ αὐτὴν τὸ πᾶν ἀπέπνεε τὴν ἄφθιτον εὐφροσύνην, τὸ ὑπέρτατον μεγαλεῖον, τὴν ἀκήρχτον αἴγλην· καὶ πρὸς τὴν ἄπειρον ἐκείνην καλλονὴν τὴν δι' ἀκατανοήτου θυμηδίας πληροῦσθαι τὴν καρδίαν, τὰ ἐπὶ γῆς γενέθλια πελάγη διὰ τῆς φαντασίας αὐτῆς παραβάλλουσα, ὅλην αὐτῶν τὴν γλαυκοκύμονα ἔκτασιν, ὅλους αὐτῶν τοὺς διαχρυσούς λαμπυρισμούς διέβλεπεν ἀμυρούς καὶ ἐρήμους χάριτος. Τέλος ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπώτατον τοῦ θαυμασίου τούτου κόσμου δῶμα, ἐνθα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπεράνακτος Διὸς εὖρηντο συνηγμένοι οἱ μάκαρες. Ἐπερὲς, τὸν πᾶν χρυσοῦ αὐτοῦ οὐδὸν ἐφ' οὗ ἴστατο ἐρχεσθῶς προκύπτουσα ἡ ἀγγελος Ἴρις, λήμπουσα ὑπὸ τὴν ἀρχαὴν αὐτῆς ἐπτάχρουν στολὴν ἐφιλήθησεν ἐπὶ τὰ χεῖλη φιλομειδῶς, οἰκείως πρὸς ἀλλήλας ἔχουσαι ἀφ' οὗτο ὁ Ζεὺς πολλάκις ταύτην πρὸς ἐκείνην εἰς γῆν κατέπεμψε κομιστρίαν προσταγμάτων ἢ εἰδήσεων... Ἐκεῖ ἐν τῷ βᾶθει ὑπὸ φανταστικῇν στοάν ἐκ νεφελῶν λευκῶν καὶ ροδίνων ἐφ' ὧν ἱλαρῶς χρυσοστίλβουσιν αἱ ἀκτίνες ἀπλέτου φωτός, ἐπικέθηται ἀστράπτωντος θρόνου ὁ ἀδάμας τῆς τῶν θεῶν ὀνηγύρεος, ὁ ὕψιστος Κρονίων ἐνδεδυμένος προφύραν ἐξ ἐρυθροχρύσου σέλαος καὶ ἀδαμάντινον κρατῶν σκήπτρον· ἐγγὺς αὐτοῦ ἡ σφαῖρα τοῦ πυρέντος κεραυνοῦ κρατεῖ περιεσταλμένην, ἀλλ' οὐχ ἦττον θιμβοῦσαν ἔτι, τὴν φοβεράν αὐτῆς λάμψιν· ἐνῶ δ' ἐπ' αὐτῆς ὁ ἀναξ ἀτμηλῶς ἐρεῖδει τὸν πόδα, ὁ μέγας ταχυσίπτερος χρυσάκετος, δίκην αἰγίδος ὑπὲρ τὴν βαθεῖαν χιονολαμπὴ αὐτοῦ κόμην, ἐκτείνων ἀκινήτους τὰς πτέρυγας, ὑπερηφάνως στρέφει τὸ θρασὺ ὄμμα πρὸς τὸν πόρρω καθήμενον θεὸν τοῦ φωτός. Ἡ καλλιστεφής τοῦ ἀνακτος πάρεδρος Ἥρα μειδιῶσα, παιγνιωδῶς προσφάσει διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὠραίου ποδός

τὸν εὐπτερον αὐτῆς ταῶ, ἡ δὲ οὐρανία Ἀφροδίτη περιπτύσσουσα ἀσπάζεται τὸν ἀργυροῦν αὐτῆς κύκνον· παρ' αὐτὴν ἡ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ μετὰ μερίμνης προσκύπτει τὴν σοδαράν μορφήν ἐπὶ λαμπροῦ πέπλου ἐφ' οὗ ἀριστοτέχνως ποικίλλοι ἀστέρας καὶ ἀνθεμα· ἡ Ἥδη μετὰ τῶν Χαρίτων στεφανοὶ τὴν κόμην δι' οὐρανίων ἀνθέων, πόρρω δὲ πρὸς δεξιάν, ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν σκιαύγειαν ἀργυροφύλλων δαυλλίων ἡ Ἀρτεμις ἐστεμμένη ἀργυρῶν μὴνην θηρεύει ἐλάφους χρυσόκερας· ἐνῶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Φοῖβος ἐγγὺς τοῦ δάσους καθήμενος καὶ ἄδων πρὸς λύραν κατὰ κληλεῖ σύμπαντα τὸν θεῖον ὄμιλον σιγηλῶς αὐτοῦ ἀκροώμενον, ὡς καὶ πολλὰ σμήνη δευτερευουσῶν θεοτήτων, αἵτινες μακρόθεν ἀπὸ τῶν νεφελῶν συγκεχυμένως πως τὰς μορφὰς προβάλλουσιν.

Ἡ Θέτις εἰσέρχεται· περιδεῶς ἀτενίζει τὴν ὀνειρώδη ἐκείνην εἰκόνα τοῦ ἁῶτου μεγαλείου καὶ τοῦ ἀπλέτου φωτός· ἀλλ' ὁ ἀναξ εὐμενῶς αὐτὴν προσβλέπων θαρρύνει αὐτὴν ἵνα προχωρήσῃ μέχρις αὐτοῦ.

— Οὐμίλει, τέκνον! λέγει θωπευτικῶς ἐπιτιθεῖς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κυματίζουσαν κόμην τῆς πρὸ αὐτοῦ γονυπετούσης Νύμφης, ἥς ἡ καρδία κατανύσσεται πληρουμένη μυστηριώδους τρόμου πρὸς τὴν ὑπερτάτην μεγαλειότητα, ἀμα δὲ σεβασμοῦ καὶ στοργῆς πρὸς τὴν ὑπερτάτην Ἀγάπην.

— Ὑψίστε πάτερ! λέγει ἡ Νηρηΐς· βεβαίως σπουδαίου τινὸς αἰτίου ἐνεκεν ἐτόλμησα νὰ πατήσω τὰ νεφελώδη ἐδάφη, ἅτινα θίγουσιν οἱ βασιλικοὶ πόδες σου· ἀλλὰ τὴν ταπεινὴν ὑδρόβιον θυγατέρα σου εἰς τὴν μακρὰν ταύτην ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς τὰς οὐρανίας κρηπίδας ἀνάβασιν, ἐνίσχυσεν ἡ ἐλπίς ὅτι δὲν θὰ παρίδῃς τὴν δέησιν αὐτῆς...

— Ἐξἁκολούθει! εἶπεν ὁ Ζεὺς.

— Δικαιοκρίτα! ἀνέκραξεν ἡ Θέτις· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ σ' ἐγνώρισεν ἀείποτε ὡς ἡμερον σώστην τοῦ ἁῶτου, ἀμα δὲ καὶ ἀπηνῆ τοῦ κακοῦ τιμωρὸν... στυγερά πρᾶξις εἰς τὰ ταπεινὰ τῆς ὑδρογείου ἔπαυλα διεδραματίσθη ὑπὸ θνητῶν ἀσεβῶν, θαλασσοπορῶντα ἀθῶν αἱ μυσταρεῖ τῶν ληστοθεούντων ναυτῶν χεῖρες παρὰ τὰς ἰταλικὰς ἀκτῆς ἀπῶνως εἰς τὸ κύμα κακαταποντίσασαι ἐσπερίσθησαν ἀποινεῖ τὰ πλοῦτη, ἅπερ ἐκεῖνος ἀπεκόμιζε· καὶ ἦν οὗτος ὁ Ἀρίων, ὁ προσφιλέστατος θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις ἀοιδός· ὁ εὐσεβὴς ἀοιδὸς ὁ τὸν ἅπαντα βίον αὐτοῦ συνεχὲς μέλος πρὸς ὕμνον ὕμνων καταστήσας· καὶ οὐδὲ κἄν ἐγινώσκομεν τοῦτο ἡμεῖς αἱ πανδαρεῖς ἄλλως θαλάσσιαι θεότητες ἵνα σπεύσασαι πτερόποδες ἐγγὺς τοῦ διασώσωμεν αὐτόν· μεγαλύνουμε καὶ τὰ πᾶντα δυνάμενοι! ἰκετεύω σε ἀπὸ μέρους σύμπαντος τοῦ δειλοῦ τῶν Νηρηίδων χοροῦ· ἀνίστησον ἀπὸ τῶν κόλπων τοῦ βαθέος αὐτοῦ μνήματος τὸν προσφιλέστατον ἀοιδόν, καὶ... πρὸς σωφρονισμὸν τῆς θρασείας ἀνθρωπότητος, πρὸς ἀπαράγραπτον τήρησιν τοῦ νόμου σου, τιμώρησον τοὺς ἀσεβεῖς κακούργους ἐπιρρίπτων αὐτοῖς τὰς ἀνηλεεῖς τῆς ἀστραπῆς σου φλόγας!... δὲν ἀφίνεις ἄλλοτε τὸν φόνον ἅποιον ἐπὶ γῆς... Τὰς τελευταίας λέξεις

προσθένευεν ἡ Νύμφη σχεδὸν ἀκουσίως αὐτῆς, ὑπείκουσα εἰς ὅπερ καὶ πρότερον ἐξέφρασε συναίσθημα μητρικοῦ παραπόνου.

Ἀρειμανίως τὴν βαθύκομον κεφαλὴν σείων, συνέσπασε τὰς ὀφρὺς ὁ Ζεὺς, καὶ τὸ ὄμμα αὐτοῦ ὀργίλως ἐξήστραψε· τὴν δὲ ζωηράν τοῦ βλέμματος τούτου λάμψιν ἀντανάκλων ὁ χρυσάεις αὐτοῦ κεραυνός, ἐξέπεμψεν αἰφνιδίαν μαρμαρυγὴν τρομώδους σέλαος. Ἡ Θέτις ὠχρίωσα ἐκ τρόμου ἐκάλυψεν ἐν τάχει διὰ τῶν χειρῶν τὴν προσκύπτουσαν ὄψιν τῆς.

— Ὅποιον εἶπες θρασὺν λόγον, κόρη τῶν κυμάτων! ἀνέκραξεν ὁ κοσμοκράτωρ θεός· πῶς τολμᾷς σὺ ἵνα δι' ὄφρους μονονοχί ὀργίλου μοὶ καταμέμψῃς ἀκηδεῖαν τῶν ἐπὶ γῆς, ἀδιαφορίαν πρὸς τὸ ἔγκλημα;... ἀγνοεῖς ὅπως βρύνουσι ταῦτα πρὸς βασιλέα ἀποδιδόμενα, καὶ δὴ πρὸς ἐμέ;... ἀλλὰ τίς, λοιπόν, εἴμῃ ἢ ἐμῇ ὑπερτάτῃ ἰσχύϊ καὶ δικαιοσύνῃ συνέχεται ἐπ' αἰῶνας τὸν βίον τοῦ σύμπαντος;... τάλαινα, ἀγνοεῖς πρὸς τίνα λαλεῖς!... ἀλλὰ σοὶ συγχωρῶ, σοὶ συγχωρῶ! προσέθηκε μετὰ στιγμὴν σιγῆς πραινόμενος ὁ τὰ πᾶντα εἰδώς· τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐν σοὶ ἡ πληγείσα μητρότης τρικυμῖξ, καὶ οἱ λόγοι σου οὗτοι ἦσαν οἱ ἀκούσιοι ῥόχοι τῶν ἀκαθέκτως παλλομένων κυμάτων τῆς!...

Καὶ ἡ οὐμία τοῦ Διὸς ἀρξαμένη δι' ἐπιπλήξεως κατέληξε διὰ μειδιήματος... ὦ ἱερὰ μητρικὴ στοργή, αἰσθημα μέγα ὡς ὁ ὠκεανὸς καὶ ἀκἀθεκτον ὡς ἐκεῖνος! πῶς πρὸ τῆς πλημμύρας σου τὸ πᾶν μετὰ σεβασμοῦ ὑποχωρεῖ, καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ λέξις τῆς καταδίκης ἐπέχεται ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς θεῖας ὀργῆς ἐν αὐτῇ κατασθέννυται!...

— Ἀλλ' ἡσύχει· ἐπανελάθεν ὁ κοσμοκράτωρ τέλειον ἤδη κατευνασθεῖς· εἰς πᾶντα χρόνον καὶ τόπον πλανῶν τὸ βλέμμα, γινώσκω τὰ ἅπαντα τοῦ συμβαίνοντα· ἀλλ' ἂν ἔστιν ὅτε βραδύνω ν' ἀνταμείψω ἀξίως τὰς πράξεις τῶν θνητῶν, οὐχ ἦττον μηδέποτε ἐπιλανθανόμενος, οἶδα νὰ ἐπισφραγίσω αὐτὰς διὰ κεραυνοῦ ἢ στεφάνου ἐν τῇ ἀρμοδίᾳ στιγμῇ. Ὁ Ἀρίων σωθήσεται· δικαίαν ὀργὴν τοῦ παντοκράτορος Ποσειδῶνος οὐ τὴν λατρείαν ἐσχάτως παρημέλησε, καίπερ πολλάκις κατὰ τὰς θαλασσοπορίδας αὐτοῦ σωθεῖς ὑπ' ἐκείνου, ἐπέρριψεν αὐτῷ τὰ παρόντα δεινὰ· διότι οὗτος παρωργισμένος ὢν κατ' αὐτοῦ ἀπέφυγεν ἵνα σώσῃ αὐτόν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν κακούργων· οὐχ ἦττον τῇ δεήσει σου ὑπέεικον, θὰ σώσω αὐτόν ὃν ἐσκόπουν νὰ ἐγκαταλίπω ἐπὶ μακρὸν χρόνον οὕτω πρὸς ἀπίστιν τῆς ποιότης αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ θεοστυγεῖς ἐχθροὶ τοῦ οὐδόλως ὑπ' ἐμοῦ κεραυνωθήσονται· εἰς τί θὰ ὠφείλῃ ἂν στιγμηδὼν ἐπιπίπτων ἐξόντου αὐτὰς ὁ τιμωρὸς κεραυνός μου ἐν μέσῃ θαλάσῃ, μακρὰν παντός ἀνθρωπίνου ὄμματος; ἀλλὰ φόνιος κεραυνὸς γενήσεται αὐτοῖς πρὸ βασιλικῆς βήματος δικαζόμενοις αὐτῇ ἡ φωνὴ τοῦ ἀόπλου θύματος, ἵνα ἐξέλθῃ ἀπαξ ἔτι πρὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ γόητρον τῆς εἰς ἐμέ αὐτόν ἐπὶ γῆς ἀντανάκωσας βασιλικῆς ἰσχύος καὶ δικαιοσύνης, ἵνα καταδειχθῇ ἡ ἀρετὴ καθ' ἐαυτὴν ἰσχυρά, πρὸς

πάταξιν τῆς κακίας, ἵνα, τέλος, πρόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἐσπεῖ ἄφθιτον καὶ ὀφθαλμοφανὲς τῆς τιμωρηθείσης κακίας παράδειγμα!... πρόσμενε καὶ μαθήσει μετ' οὐ πολὺ διὰ τίνος πρωτοφανοῦς τρόπου θὰ πατάξῃ τὴν κακίαν ἡ ἄοπλος ἀρετὴ!... Ὑπαγε ἡδὴ, ἐπανελάθεν αὐτοῖς· καὶ ἴσθι τοῦ λοιποῦ, σοὶ τὸ λέγω ἀπαξ ἔτι, ὅτι ὁ Ζεὺς οὐδενὸς τῶν ἐπὶ γῆς ἐπιλανθάνεται ἢ ἀμελεῖ.

Ἡ Θέτις ἀνηγέρθη· δειλῶς ἡσπάζετο τὰ φωτόεντα τοῦ ἀνακτος κρᾶσπεδα· διὰ βλέμματος δὲ πλήρους εὐγνωμοσύνης καὶ ταπεινώσεως εὐχαριστήσασα αὐτῷ, ἤρξατο κατερχομένη τῶν οὐρανίων δωμάτων ὅπως ἀγγεῖλῃ πρὸς τὰς ἀφρογενεῖς αὐτῆς ἀδελφὰς τὰς ἀφθίτους βουλὰς.

Γ'.

Ὅπου τὸ κύμα τὴν ἀκτὴν πατάσων τοῦ Ταινάρου τὴν ὠφύρον καλιὰν τοῦ ὑδροβίου λάρου ἀπόνως θραύει πλημμυροῦν εἰς τὰ ἀκταῖα φήκη καὶ ὑποσκάπτει βαθμυδὸν τὸν βράχον τὸν εὐμήκη, πρὶν ἢ φανῇ τὸ λυκαυγὲς, πρὶν ὁ Βωώτης δῶσθαι εὐδομος αἶθρα τῆς αὐγῆς πνοᾶς δροσώδεις χύση, εἰς ἀργυρόζωνος ἱππεὺς ἄνευ ρυτίδων βαίνων, χωρὼν ταχύτερος πολλῶν κυμάτων ἡφισμένων ὁ τε ἡ λαῖλαψ τὰ ὠθεῖ κ' ὑπερπιδούν τὸν βράχον, καὶ διὰ ποδοβολητῶν πυκνῶν, πολυταράχων τῆς ἀμφιλύκης τὴν σιγὴν ταράσσων τὴν ἐρημίαν, μέσῳ ὁρέων καὶ κρημνῶν εὐθεῖαν τέμνων ὀρύμην, πρὸς ἄρητον φεύγει καὶ αὐγὴν· αἱ δρυὲς ἐμπρός [του κλίνου

τὰς κοίτας, θορυβοῦμενοι, οἱ ἀετοὶ ἀφίνουσι κ' ἐπάνω νέφους σπεύδουσι τὰς πτέρυγας νὰ κλεί-

[σου,

τὸν Φοῖβον ἀνατέλλοντα ἐκείθεν ν' ἀτενίσουν. Χρυσοὺς ὀπίσποτος, χρυσοὺς στιλπνὰ τὰ φάλαρα τοῦ εἰς τὰ κατασειόμενα προσπίπτουσι πλευρά του· Ὡ!... δάση, ὕψη ἀψυπνῶν, τὴν κόμην γαυρῶς σείων, ποῦ σπεύδεις, ἀοιδὲ ἱππεῦ; ποῦ φέρεσαι, Ἀρίων; ἐκεῖ ὁ χρυσοχαίτης σου δὲ παρασύρει κέλῃς βαίνων ταχύτερος πτηνοῦ, ταχύτερος θυέλλης; Οὐχὶ δὲν εἶναι μάταιος τοῦ ἵππου τοῦ ἡρώδου; ζητεῖ νὰ φθάσῃ τάχιον καὶ τῆς στιγμῆς ἀκόμῃ, ἀνῶν δρόμον βρίθοντα κιτρώας, ὑακίνθου, τὸ ἄστυ τὸ εὐτεῖχεον, τὸ ἄστυ τῆς Κορίνθου. Εἶεν! εὐδρόμει! ἀστραπῆς ταχίων, ἵππος, ἴθι! μὴ τὴν ὁδὸν σου κόψωσι δρυμοὶ ἢ τραχεῖς λίθοι!... Ἐσδέσθ' ἢ δρόμος τῆς αὐγῆς· ἐπὶ λθε μεσημβρία· πολλὰ ὁ ἱππεὺς ἦνυσσε δάση, βουνά, πεδία· τὸ πᾶν ὑπέλκ' εἰς κόπωσην καὶ πῦρ· ἡ ἀλάος κρήνη κ' αὐτὴ ὡς ἀπαυδῆσασα τὸν φλοισβόν τῆς βραδύνει. Χιονοθύροι κορυφαὶ ὄρθαι τοῦ Ταυγέτου ἰψηλοῦνται νέφη κλίνοντα τὰς προσπελάζουσιν μόνα· μεσουρανεῖ ὁ ἥλιος καὶ αἱ μαρμαρυγαὶ τοῦ ὡς καταρράκται πίπτουσι φωτὸς εἰς τὴν χιόνα. Πλὴν πόρρω ταύτας παραϊτῶν, ἀκάματος ἀκόμῃ χωρεῖ ὁ ἀοιδὸς ἱππεύς· ὑπὸ τὸν γαῦρον πόδα τοῦ λαμποδόλου ἵππου τοῦ ὑποχωροῦν οἱ δρόμοι καὶ θνήσκουσι συνθλῶμενα τῆς ἐξοχῆς τὰ ρόδα.

*) Ἰδε ἀριθ. 46, σελ. 910—912.

... Ὅπισθ' μένει τὸ μικρὸν ρυάκιον τὸ βρέχον τὸν δρόμον του τὸν βρύοντα κινέας ὑακίνθου· τέλος παρήλθε πρὸς βορρᾶν, ἐξηφανίσθη τρέχων, καὶ εἰς μικρὸν κατέβησε τὸ αὐτὸ τῆς Κορίνθου!

Δ'.

— Εἶναι ἀληθές; ... Ὁ Ἀρίων εἶναι ἐδῶ;· σπεύσατε! εἰσαγάγετε αὐτὸν πρὸς ἐμοὶ τάχιον τῆς στιγμῆς, τὸ ὄμμα μου, πλέον ἢ ὁ ὀδότης τῆς αὐχμηρᾶς ἐρήμου τὴν δροσώδη πηγὴν, ἐδίψησε τὴν φίλην αὐτοῦ μορφὴν! ὦ! εὐλογητὴ ἡ στιγμή, αὕτη ἥτις ἀνελπίστως φέρει αὐτὸν ἐγγὺς μου!... ὦ θεοί, εὐχαριστῶ!...

Ταῦτα ἀνακράζει ὁ χρυσόθρονος τῆς Κορίνθου βασιλεὺς, ὁ σοφὸς Πίνδαρος, ὁ δὲ ἀγγεῖλας αὐτῷ τὴν ἀπροσδόκητον ἄριζιν θερᾶν ἀπέρχεται πρὸς ἄμυστον τέλεσιν τοῦ προστάγματος αὐτοῦ. Καὶ μετὰ στιγμὴν μίαν ὁ θεόσωστος Ἀρίων εὐρηται ἐν ταῖς θερμαῖς ἀγκάλας τοῦ βασιλέως καὶ ποθεινοῦ αὐτοῦ φίλου.

Δάκρυα χαρᾶς, μειδίματα καὶ ἀσπασμοὶ ἀκρατήτως πλημυροῦσι τὰς μορφὰς αὐτῶν, καὶ ὁ Φίλιος Ζεὺς προσμειδῶν αὐτοῖς ὑπερθεῖν, ἐπιχέει μυστικὴν αἴγλην ἐπὶ τὰ μέτωπα αὐτῶν. ὦ φίλοι! εὐδελμονες αἱ ψυχαί, ὅσας ἡ γλυκεία καὶ ἱερὰ σου φλόξ ἐζωπύρησε! ὑπὸ τὸν ζείδωρον αὐτῆς σπινθῆρα, εὖσμα ρόδα χαρᾶς ταχὺ ἐν αὐταῖς διαθάλλουσιν.

— Ἀλλὰ τῆς πρώτης ἡδύτης μέθης παρελθούσης ὁ βασιλεὺς τὸν χρυσοῦν αὐτοῦ θρόνον καταλαμβάνων, καθίζει τὸν αἰοιδὸν ἐγγὺς αὐτοῦ καὶ ἐπέρωτᾷ αὐτὸν ἀπλῆστως περὶ τῶν περιπετειῶν καὶ τῆς θαυμασίας σωτηρίας αὐτοῦ.

— ὦ φίλε, ἀδελφοῦ ἀδελφώτερε, λέγει, ὃν ἐθρήνησα σίονε! ἀπολεσθέντα ἐσκέλ' εἰπέ μοι αὐτοστιγμὴ πῶς διήλθες τοὺς πέντε ἐνικυτοὺς τῆς ἐντεῦθεν ἀπουσίας σου, ἐρμήνευσόν μοι δι' ὁποίου θαύματος ἀνεστήθης; ἀπὸ τοῦ καταπλόντος σε ἀπερᾶντου πελάγους!... ἀναμφιβόλως θεία χεὶρ σ' ἐπεσκέασε... τοῦτο δηλοῖ καὶ ὁ θαυμάσιος τρόπος δι' οὗ μαθὼν τὴν ἀπώλειάν σου ἡδυνήθην οὕτω ταχέως ἵνα συλλάβω τοὺς θεοστρυγεῖς ἐχθρούς σου...

— Ναί, βασιλεῦ, θεία χεὶρ ἐπεσκέασέ με!... πρόσμεινον νὰ θαυμάσῃς μέχρις ἐκστάσεως!... κατὰ τὸν χρόνον τῆς περιηγήσεώς μου ταύτης, διήλθον πόλεις καὶ χώρας τσαυτάς, εἶδον ἥθη τσαυτά, ἐδοκίμασα τέρψεις καὶ φόβους, γαλήνας καὶ τρικυμίας τσαυτάς!... Εἶδον τὴν γηραιάν Αἴγυπτον μετὰ τῶν ἀπονοβίων αὐτῆς ἀνθρωπομόρφων κολοσσῶν οἵτινες ἐσκέλ' ρεμβάζουσι τὴν πρὸ αὐτῶν θριαμβευτικὴν τοῦ Καμβύσου πύργον, τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων ἔχοντες· μετὰ τῶν ὑψηλοῦρων πυραμίδων, αἵτινες τὸν θάνατον δικιωνίζουσι καὶ ἐφ' ὧν διὰ γριφιδῶν χρακτῆρων ἐγγέγραπται νεκρὰ ἀθανασία· τὸν ἀκαλαρρεῖτην Νείλον ἀενάως ἀπὸ ἀνεξερευνήτου ἀβύσσου προρρέοντα· τὴν ἀχανῆ ἐρημὸν, ἣν ἀείρουσι πυρπολοῦσιν αἱ ἡλιακὴ φλόγες καὶ ἡ αἴγλη ἐκείνη, τὸ κολοσσικόν, τὸ σιγηλόν, τὸν ἀκίνητον, σοβαρῶς καὶ μετὰ κατηφείας πρὸ τῶν ὁμμάτων μου ἀνελίσσόμενα,

οἷονε μοὶ διαλέλουν ἀφῶνως ὅτι αἰφνιδία νέκρωσις ἐπέσχε τὸν ροῦν τῶν αἰώνων ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ἐκείνου ἐδάφους. Ἐθαύμασα τὸν ροδόχρυσον φαίνικα μετὰ νέου σφρίγους ἀναπληθῶντα ἀπὸ τοῦ εὐωδιδόντος σμύρναν καὶ κασίαν ἱεροῦ πυρὸς ἐνθα τοὺς ἐξ αἰῶνας τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπέρανε· καὶ ἡ λύρα μου ἔψαλε μετὰ στοργῆς τὸ γλυκὺ τοῦτο τῆς ἀθανασίας σύμβολον· ἔθαύμασα τὸν ἡδύκαρπον λωτὸν ἐντὸς ἀργυροστίλπνου λίμνης τοὺς εὐκάλυκας κλώνας λούοντα· ἀλλ' ἀπῆλθον μεθούλως τῆς πλάνου αὐτοῦ ἡδύτης γευσάμενος. Κατηύθυνα εἰς τὴν πορείαν εἰς πόλιν τῶν χωρῶν, ἃς πάλαι διήλθεν ὁ πολυπλάνητος τοῦ Λαέρτου υἱός, καὶ μετὰ μακροῦς πλῆθους γαληνιαίας καὶ τρικυμιώδεις ἐναλλάξ, προσωρμίσθην, τέλος εἰς τὰς γλαφυράς ἰταλικὰς παρχλούς.

(Ἐπαύει τὸ τέλος).

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Ὁ κ. Max Nordau*

Τὸ γ'. μέρος τοῦ ἔργου τοῦ κ. Nordau ἀφιερῶται τῷ ἐγωτισμῷ. Περιλαμβάνει 5 κεφάλαια: «ψυχολογίαν τοῦ ἐγωτισμοῦ, τοὺς παρνασίδας, τοὺς παρακαμάδας καὶ ἐσθητικούς, τὸν Ἰδενισμόν καὶ τὸν Φρειδερίκον Nietzsche».

Ἡ ψυχολογία τοῦ ἐγωτισμοῦ δὲν εἶναι ἀνευ τινὸς ἐνδιαφερόντος, ἐλαχίστου ὅμως ἀπέναντι ἐκείνου, ὅπερ ἐν τῇ ψυχολογίᾳ τοῦ μυστικισμοῦ εὐρομεν. Ἀφοῦ ἐπίστευσεν ὅτι γραμμαὶ τινες θὰ ἤρουν νὰ ἐκμηδενίσωσι τὰς ιδέας τῶν Berkeley, τῶν Fichte, τῶν Schelling καὶ τῶν Hegel, ὁ κ. Nordau ζητεῖ νὰ εὕρῃ ποῖα εἰσι τὰ ὀργανικὰ αἰτία, τὰ ποιοῦντα ἐκ τοῦ ἐκφαύλου οὐ μόνον ἐγωιστὴν, τοῦτέστιν ὃν χάριν αὐτοῦ μόνου ζῶν, ὅπερ δὲν ἐμποδίζει νὰ ἔχῃ ὑγιέστατον πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ ἐγωιστὴν, δηλ. ὃν μὴ ἔχον ἀκριβῆ τοῦ περιδοιοῦντος αὐτὸ κόσμου, οὐδὲ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν κόσμον, ἀντίληψιν, νομίζον δι' αὐτὸ τὸ πᾶν. Τὰς αἰτίας ταύτας ἀνάγει εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῶν αἰσθητικῶν νεύρων ἢ τῶν ἀντιληπτικῶν κέντρων ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ.

Μετὰ τοῦτο συμπεραίνει ὅτι ὁ ἐγωιστὴς κατ' ἀνάγκην θέλει εἶσθαι δυσωϊωνιστής, ἱακωδίνος, ἐρωτικός, ὃν μόναι αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις θὰ καταστίδωσιν ὅτε Καίσαρα Βοργίαν, ἢ Ναπολέοντα Α'. ὅτε Don Juan ἢ Gille, de Bar' ὅτε Barbey d'Aurevilly ἢ Baudelaire, ὅτε τέλος ἀπλοῦν κλέπτειν ἢ κακοῦργον. Πᾶσαι αὗται αἱ ιδέαι ἐν τοῖς ἐπομένοις ἀναπτύσσονται κεφαλαίοις κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε μέθοδον: Συνδιάζειν ὄνομα συγγραφῆς μετὰ πολυαριθμῶν ὀνομάτων βλακῶν καὶ μωρῶν, τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν ἱατρικῶν χρονικῶν λαμβανόμενων, καὶ βεβαιῶν τὴν πλῆρη τῶν

*Ἰδε ἀρ. 46 σελ. 883 — 885.

ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Nordau καὶ τῶν ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦτοις μελετωμένων συμπτωμάτων ὁμοιότητα.

«Παρνασίδαι καὶ διαβολικοὶ» εἰσὶν ὁ Θεόφιλος Gantiér, ὁ κ. Κάτουλους Mendès, Th de Banville, ὁ Edgard Poë ὁ Baudelaire καὶ ὁ κ. Παῦλος Bourget, ὁ μετὰ τινος συμπαθείας περὶ τινῶν τῶν συγγραφέων τούτων ὁμιλῶν.

«Πεπτωκότες ἢ αἰσθητικοὶ εἰσὶν οἱ κκ. Jean Richepin, Villier de l'Isle-Adam, Barbey d'Anrevelly, οἱ κ. κ. Huysmans, Barrès, Oscar Wille. Καθ' ὅσον προχωρεῖ εἰς τὸ ἔργον ὁ κ. Nordau ἐπὶ μᾶλλον ἐπιμένει, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι ὑπάρχουσι δημόσιοι κακοῦργοι ἐπικινδυνωδέστεροι τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος δολοφόνων καὶ κλεπτῶν.

Κυρίως τὸ ἐπὶ τοῦ «Ἰδενισμοῦ» κεφάλαιον, μετὰ τινος φράσεως ἐπαίνου ἐπὶ τῶν δευτερευόντων τῶν τοῦ Ibsen δραμάτων προσδῶν, μικρὰ ἐστὶ ἐκθεσις ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ Ibsen καὶ τοῦ ἐπαπειλούντος τὴν κοινωνίαν κινδύνου. Βλέπομεν ὅτι ὁ κ. Nordau καταπειθεταὶ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ὑποστηρίζει· οὕτω δὲ προβαίνει καὶ ἐκφράζεται λίαν παραδόξως οὕτως: Ἐπειδὴ, εἰς πάντα τὰ δράματα τοῦ Ibsen, τὸ κυριώτερον πρόσωπον προστατεύει μικροῦ λόγου ἀξίας ιδέας, ὁ κ. Nordau ἀποκαλεῖ αὐτὸν ὅλως διόλου ἀπλῶς «Βλάκα». Τὸ τοιοῦτον δὲν παρέχεται χωρὶς νὰ παραγᾶν κομικὰ τινα γεγονότα.

Ὁ Φρειδερίκος Nietzsche, φυσικῶς, καταναλίσκει πολλὰ. Ὅγδοῦντα τῷ χρειάζονται σελίδες, ὅπως καταρτίσῃ τὸν λέοντα τοῦτον τῆς ἡμέρας. Ἐξ ἄλλου ἐνταῦθα, ὡς ἐν τῷ περὶ Ibsen καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις βιβλίοις, ὁ κ. Nordau ἔχει ἀφθονίαν κρίσεων. Ζωγράφει εὐρίσκει ἀπόδειξιν πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς γενικῆς αὐτοῦ ἐν τῷ ἀτυχεῖ τέλει τοῦ Nietzsche θέσεως.

Τὸ τέταρτον μέρος: «Ὁ Πραγματικισμὸς», πραγματεύεται ἐν συνόψει περὶ τοῦ Zola καὶ τῶν συστημάτων αὐτοῦ. Ὁ κ. Nordau δὲν ἐκτείνεται ἐπ' αὐτῶν, διότι κρίνει, ὅτι ὁ naturalisme ἐστὶ νεκρός· οὐδαμῶς θὰ ἐκπλαγῇ τις ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο πολυαριθμῶς καὶ λίαν ἀκριβῆς περικλείει παρατηρήσεις, διότι συντιθέμενος αὐτὸ μετὰ τὸς ἐνεπνεύσθη ἐκ τῶν λαμπρῶν μελετῶν τοῦ κ. Brunetiere. Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ὡς ἴδιον ἀνήκει τῷ κ. Nordau, εἶναι ἐπὶ παραδείγματι βαρεῖς ὑπενιγμοὶ τῆς παθολογικῆς καταστάσεως τοῦ δεινός ἢ δεινός, οὗς ἐνταῦθα ἀπέχω νὰ ὀνομάσω, καὶ λόγοι, ἐν οἷς ὁμιλεῖ περὶ τῆς «vita sexualis», ὑποκρινόμενος τὸν ἄγιον, ὅστις οὐδὲν θέλει νὰ εἴπῃ.

Δεύτερον κεφάλαιον ἐπὶ τῶν Γερμανικῶν παραποιήσεων τοῦ naturalisme περὶ τὸ τέταρτον αὐτοῦ βιβλίον, ἐν ᾧ δὲν πρόκειται περὶ προσώπων ἀλλὰ περὶ ἀπλῶν μνησέων. Ἐγραψεν αὐτό, οὐχὶ ὅπως παροδικῶς χαιρετίσῃ τὸν λεπτοφυῆ μυσθιστοριογράφον κ. Th. Fontane καὶ ἐξαγάγῃ τὴν ἀξίαν τῶν Ὑφ' αὐτῶν τοῦ κ. Hauptmann, ἀλλὰ διότι οὐδαμῶς ἐπιθυμῇ ν' ἀπολέσῃ τόσον καλὴν περίστασιν καὶ καταστῇ δυσάρεστος εἰς πᾶσαν νέαν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του γενεάν. Τὸ πᾶμπτον καὶ τελευταῖον μέρος τοῦ ἔργου ἔχει ὡς τίτλον «ὁ Εἰκοστός αἰὼν» καὶ περιλαμβάνει 2 κεφάλαια «πρόγνωση καὶ θεραπείαν», 2 βραχυτάτα κεφάλαια, ἐντελῶς κενά. Ἀμφιβολοὶ τινες ἐπὶ τοῦ μέλλοντος προφητεῖαι καὶ τὰ προορηθέντα πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως φάρμακα ἐν αὐτοῖς ἐκτίθενται.

Φοδοῦμαι μὴ ἀκούτως δὲν ὑπέδειξα πόσον τὸ ἔργον τοῦ κ. Nordau εἶναι ἀξιεπαινον καὶ δι' ἀξιεπαινον γραφὴν σκοπόν. Ἐσκέφθην πρὸς στιγμὴν νὰ συμβουλευσῶ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ «Entartung» τοῖς συναδέλφοις τῆς παρισινῆς δημοσιογραφίας. Θὰ εὕρισκον ἐκεῖ σταθερὰ ἐναντίον ἀριθμοῦ καλλιτεχνικῶν συμπεράσματα, θὰ ἀνεκάλυπτον συγχρόνως ὅτι «ἡ κουφολογία καὶ τὸ παρισινὸν πνεῦμα» εἰσὶν ἐπίσης διὰ τὸν κ. Nordau προφανῆ τῆς βλακίας στίγματα, ἀναμφιβόλως δὲ θὰ ἐψυχραίνοντο πρὸς αὐτόν, καὶ θὰ ἐδίσταζον ἴσως νὰ ὑπαχθῶσι εἰς τὰς ἀποδείξεις του. Ἐὰν αἱ γραμμαὶ αὗται περιέλθωσιν ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ κ. Nordau δὲν εἶμαι ἀπηλλαγμένος ποιοῦ τινος φόβου περὶ τῆς κρίσεως καὶ διαγνωστικῆς, ἣν ἐπ' ἐμοῦ θὰ φέρῃ. Ἀλλ' ὡς ἐνθυμούμαι, ὑπέδειξέ μου ὅτι δὲν εἶναι ἴδιον τῶν ἐκφαυλισμένων τὸ παραδέχεσθαι ὡς ἀληθὴ πάνθ' ὅσα ἀναγινώσκουσι, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἀπεδέχθην πάσας τὰς ιδέας τοῦ κ. Nordau, τοῦλάχιστον εἰς αὐτὸ προφυλάττομαι κατὰ τῆς κρίσεως, δι' ἧς δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ με στιγματίσῃ.

JEAN THOREL.

(Μετάφρασις Ι. Φ. ΜΠΟΡΝΟΖΗ).

Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΕΓΚΑΙΦΑΛΟΣ.

Οὐδεμία χημικὴ εἴτε φυσικὴ διὰ μικροσκοπίου ἐξέτασις τοῦ ἐγκεφάλου ἀπέδειξε μέχρι τοῦδε οὐσιώδη παραλλαγὴν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν εἰδῶν, ὥστε ν' ἀνακχυρθῇ διάκρισις ἐν τῇ περὶ τὴν ἐνέργειαν ἱκανότητι· μολονότι λανθάνεται ὁ τῆς Βιέννης καθηγητῆς G. B. Brühl, ἐν τῷ γνωστῷ αὐτοῦ συγγράμματι «περὶ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς διανοίας καὶ τῶν δικαίων τῆς γυναικός», νομίζων ὅτι ἐκ ταύτης ἀκριβῶς τῆς ἀληθείας δύναται νὰ συμπεράνῃ τὴν ἐντελῆ νοητικὴν ἰσότητά τῶν δύο φύλων, καθόσον τὰ μέσα τῆς ἐρεύνης, ἅτινα πρὸς τὸ παρὸν διατίθεμεν εἰς τύσον ἀτελῆ ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τοσοῦτον ἐσπευσμένον συμπέρασμα, οὐχ' ἥττον ὅμως οὐδὲ ἡ ἐλάχιστη ὑπάρχει βάσις, ὥστε ν' ἀποδεχθῶμεν ὅτι ὁ γυναικεῖος ἐγκέφαλος ὑπερτερεῖ τὸν τοῦ ἀνδρός ὡς πρὸς τὸ λεπτόν τῆς κατασκευῆς. Οὐδέ τὴν ἐλάχιστην αἰτίαν ἔχουσιν οἱ τῶν γυναικῶν συνήγοροι νὰ καυχῶνται περὶ τοιαύτης τινὸς πιθανότητος ἕνεκα τοῦ ὅτι ἐτέρη καὶ σπουδαιότερη ἐπίρροθος αὐτοῖς παρίσταται περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ ὑποτεθεῖσα ὑπεροχὴ τοῦ ὄγκου τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγκεφάλου φαίνεται ἀκριβῶς ἀσυμβίβαστος καὶ ἀσήμεντος. Διότι δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὸν θετικὸν ὄγκον τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ καὶ τὸν σχετικόν, τοῦτέστι τὸν ὄγκον αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸ σῶμα. Ἀλλως τε, ὁ ἄνθρωπος, π. χ. ὑστερεῖ τοῦ ἐλέφαντος καὶ τῆς φαλαίνης, καθόσον ὁ ἐγκέφαλος τῶν ζώων τούτων κατὰ πολὺ ὑπερβαίνει τὸν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸν θετικὸν αὐτοῦ ὄγκον, ἐνῶ ὑπὸ

τὴν ἔποψιν τοῦ σχετικοῦ ὄγκου τοῦ ἐγκεφάλου ταῦτα τοσοῦτον ὑπολείπονται αὐτοῦ, ὥστε ἐνῶ ὁ μὲν ἐγκέφαλος τοῦ ἐλέφαντος ἀνέρχεται εἰς τὸ πεντακκοσιοστόν, ὁ δὲ τῆς φαλαίνης εἰς τὸ τρισχιλιοστόν μέρος τοῦ σωματικοῦ βάρους τῶν ζώων τούτων, ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος τούτων πλείονος ποικίλλει ἀπὸ τοῦ 35ου μέχρι τοῦ 37ου τοῦ ὅλου αὐτοῦ βάρους. Ἡ ἀνατομικὴ δὲ τούτου ἐξήγησις ἐστὶν ἀπλουστήτη καὶ ἔγκειται ἐν τῇ ἀληθείᾳ ὅτι ὁ ἐγκέφαλος δὲν εἶναι μόνον τὸ ὄργανον τῶν διανοητικῶν ἢ νοερῶν ἐνεργειῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ κέντρον τοῦ ὅλου νευρικοῦ συστήματος καὶ ὅτι ἐπομένως, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὄγκον αὐτοῦ, δέον νὰ παρουσιάζῃ σταθερὰν ἀναλογίαν πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐξ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος ἐν αὐτῷ συγκεντρωμένων νευρικῶν ἰνῶν. Ὅθεν, ἐφαρμόζοντες τοὺς κανόνες τούτους ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου ζιτημάτος, θέλομεν εὑρεῖν ὅτι τὰ συμπεράσματα ἡμῶν ἱκανῶς ὑπέστησαν μεταλλαγὴν. Ἐν γένει καὶ μετὰ πολλῶν βεβαίως ἐξαίρεσεων ὁλόκληρος ἡ γυναικεία δικαυὴ εἶναι μικρότερα καὶ καλλιτεχνικώτερα τῆς τοῦ ἀνδρός, ἰδιαίτως δὲ τὸ λεπτόν αὐτῆς νευρικὸν σύστημα εὐρηται ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν κατωτέραν μυωνικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν, ὡς τοῦτο ἤθελε φανῆναι ἐν τῷ δυνητὸν νὰ παρασχηθῇ κατὰ μέσον ὅρον τὸ μέγεθος τούτων ἐν ἀμφότεροις τοῖς φύλοις. Ἐντεῦθεν ἐπεταὶ ὅτι ὁ γυναικίος ἐγκέφαλος, ὡς νευρικὸν κέντρον θεωρούμενος, θὰ ὑπολείπεται ἅμα κατ' ὄγκον τοῦ ἀνδρικοῦ. Πράγματι ὁμοῦ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ σχετικοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ θετικοῦ βάρους τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου, εὐρίσκουμεν (κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν ἐξερευνητῶν) ὅτι οὐ μόνον δὲν ὑπολείπεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τι ὑπερτερεῖ τὸν ἀνδρικόν. Ἀλλὰς λέξεσιν, ἡ γυνὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μικροτέρου σωματικοῦ αὐτῆς ὄγκου, κατέχει οὐ μόνον οὐχὶ ὀλιγώτερον ἀλλὰ πιθανῶς ἔτι καὶ πλείονα τοῦ ἀνδρός ἐγκέφαλον.

Προκειμένου λοιπὸν κατὰ ταῦτα νὰ κρίνωμεν μόνον ἐκ τῶν ἡδὴ προλεχθεισῶν ἀληθειῶν, δέον ἵνα ἡ γυνὴ εἶναι ἴση ἢ μὴ εἴπωμεν ἀνωτέρα τοῦ ἀνδρός ὡς πρὸς τὰς νοητικὰς δυνάμεις. Πλὴν, τῆς ἀληθείας ἐν παντὶ οὐσῆς τοῦ πρωτίστου ἀντικειμένου, λέγομεν ὅτι, παρ' ὅλα τὰ εὐμενῆ ἡμῶν αἰσθήματα πρὸς τὸ ὀριζότερον τῶν φύλων, οὐχ ἥττον δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκρύψωμεν τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ὑπεροχὴ αὕτη ἀκυροῦται πάλιν ὑφ' ἑτέρου μεγάλου μειονεκτήματος τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ ἀνδρός, μειονεκτήματος προερχομένου ἐκ τῶν παραδόξων ἀναλογιῶν τοῦ σχήματος. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου συγκρινομένη πρὸς τὸν ἀνδρικόν, ὑπολείπεται ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόσθιον διαμέρισμα, ὑπερτερεῖ δὲ κατὰ τὴν κορυφὴν ἢ κατὰ τὸ μέρισμα τῆς στεφάνης· οὕτως ὥστε γυναικίον κρανίον, ἄνωθεν παρατηρούμενον, παρουσιάζει σχῆμα, προσεγγίζον πρὸς τὸ σχῆμα δύο κώνων, ἀμβλείας ἐχόντων τὰς ἄκρας καὶ συνεχομένων ἐν ταῖς βάσεσιν αὐτῶν, ἐνῶ ἄφ' ἑτέρου τὸ ἀνδρικὸν κρανίον ἐκ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως θεωρούμενον, πηκίστησιν ὄψιν ὡσεὶ δῆ, ἐξογκουμένην εἰς τὸ

μέσον καὶ πρὸς τὰ ὀπίσθεν. Πρὸς τούτοις ἐκ καθημερινῆς παρατηρήσεως ἀποδείκνυται ὅτι κατὰ κανόνα τὸ μέτωπον καὶ οἱ κρόταφοι ταπεινότερα εἰσι παρὰ γυναιξίν ἢ παρ' ἀνδράσι· τοσοῦτον δ' ἀληθές τοῦτο τυγχάνει, ὅσον τὸ χαμηλὸν μέτωπον θεωρεῖται ὡς ἀναγκαῖον τῇ γυναικείᾳ καλλονῇ, ἐνῶ ἄφ' ἑτέρου εὐρὺ καὶ ἀψιδωτὸν μέτωπον θεωρεῖται ὡς κόσμος τῷ ἀνδρὶ. Καὶ οἱ ἄρχαιοι δὲ Ἕλληνες ὡς διὰ κανόνος ἐδίδον τοῖς ἀνδράσι τῶν γυναικῶν σχετικῶς μέτωπα βραχέα, ἐνῶ τούτων ἐν τοῖς τῶν ἀνδρῶν ἀποτυπώμασιν, ὡς π. χ. ἐν τῷ Διὶ τοῦ Φειδίου, ἐπεδείκνυντο τὸ ἰσχυρὸν μέτωπον διανοητικῆς ὑπεροχῆς. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ παραδόξος συνήθεια τῶν γυναικῶν τοῦ φέρειν «βοστρύχους» ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἀποτελεῖ ἀγαμφιβολῶς προσχέθειαν τοῦ παρὰστῆσαι τὸ μέτωπον ὅσον οἶόν τε βραχύτερον. Ἡ ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ αὕτη συνήθεια, ἥτις ὡς ὅλοι οἱ κανόνες περιστέλλεται βεβαίως διὰ πολυπληθῶν ἐξαίρεσεων, ἐπικυροῦται πληρέστατα ὑπὸ τῶν τοῦ καθηγητοῦ Huschke παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν καταμετρήσεων τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ κρανίου, καθ' ἃς τὸ μετωπικὸν ὅσπερ τῆς γυναικὸς ὑπολείπεται κατ' ἑκτασιν τοῦ ἀνδρικοῦ κατὰ 2,000 χιλιοστόμετρα, ἐνῶ ἄφ' ἑτέρου τὰ ὅσπερ τῆς στεφάνης τῆς γυναικὸς παρουσιάζουσιν ἀνάλογον πλεονέκτημα ἐν σχέσει πρὸς τὰ τοῦ ἀνδρός. Ἐν ταῖς ὑπ' αὐτοῦ καταμετρήσεσι τῶν ἐγκεφάλων τῶν Γερμανῶν, οἵτινες ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν εὐρυτάτην κέκτηνται στεφάνην τοῦ κρανίου, ὁ Huschke, εὗρεν ὅτι, παρ' ἀνδράσι τὸ τμήμα τοῦτο εἶχε κατὰ μέσον ὅρον ἐπιφάνειαν 262 κυβικῶν ἑκατοστομέτρων, παρὰ δὲ γυναιξὶ μόνον 208. Πρὸς τούτοις ἐξηκρίβωσεν ὅτι ὁ «μεσαῖος ἐγκέφαλος» ὁ περιέχων τὴν «κεντρικὴν φαίαν» ὕλην, ἥτις οὐδεμίαν ἔχει πρὸς τὸ νοητικὸν σχέσιν καὶ ἥτις παρὰ τοῖς ζώοις δείκνυται ἱκανῶς ἀναλόγως ἀνάπτυξιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ παρὰ τοῖς γυναιξίν ἐπίσης παρουσιάζει ἀξιοπαρατήρητον ὑπεροχὴν. Ἀλλὰς λέξεσιν ἡ γυνὴ κέκτηται εὐρυτέραν στεφάνην καὶ μεσαῖον ἐγκέφαλον, ὁ δὲ ἀνὴρ εὐρύτερον μέτωπον καὶ πλείονα νοητικὸν ἐγκέφαλον.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ).

ΘΑΓΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΠΕΛΑΓΟΓΙΚΑ.—Τὸ περὶ τῶν παλινῶν τῆς Σπιτζβέργης ἐπὶ μνημα τοῦ κ. Charles Rabot.—ΦΥΤΟΛΟΓΙΚΑ.—Ναὶ ἀνακοινώσεως τοῦ κ. de Mily.—ΧΡΟΝΙΚΑ.—Κατανάλωσις καφί, τοῦ καὶ σακχάρου.—Τὸ βάθος τῶν ὁκεανῶν καὶ τῶν θαλάσσων.—Ἐπερὶ τοῦ οὐνοπνεύματος ἐπὶ τῆς ἐποικίσεως.

Συνεχίζοντες προβαίνομεν σήμερον εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐκτιθεμένων ἐν τῷ περὶ τῶν παλινῶν τῆς Σπιτζβέργης ὑπομνήματι τοῦ κ. Ch. Rabot, περὶ ὧν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐλέχθησαν τὰ δέοντα ἐν ἡγουμένῳ τῆς «Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως» φύλλῳ 1. Ὁ κ. Rabot σημειοῦται γενικῶς ἐν τῷ ὑπομνήματι τούτῳ ὅτι ἐν τοῖς διαφόροις τούτοις ὄγκοις τὸ παγετώδες φαινόμενον δὲν παρουσιάζεται μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας, ὅτι δὲ τοῦτο, ἰσχυρότατον ἐν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς καὶ ἀσθενέστατον ἐπὶ τῆς δυτικῆς, παρέχει ἡμῖν λίαν ἐνδιαφέρουσαν εἰκόνα τῶν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ διαφόρων σταθμῶν τῆς παγετώδους περιόδου. Διότι, ἐνῶ ἡ βορειοανατολικὴ ζώνη μετὰ τῶν σπανίων βραχωδῶν αὐτῆς προεξοχῶν, ὑπερκειμένη ἀπεράντου ἐκ πάγου πεδίου, εἶνε χώρα ἀλλεπείος εὐρισκομένη εἰς τὸ μέγιστον τῆς παγετώδους αὐτῆς καταστάσεως, τούναντίον, τὸ βορειοδυτικὸν αὐτῆς τμήμα, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ νότια αὐτοῦ, παρουσιάζει ὑψηλὰ ὄρη ἀπυλλογμένα πάγου. Καὶ ἀληθὲς μὲν ἐκεῖ πελώριοι παγῶνες πληροῦσι τὰς κοιλάδας μέχρι τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ περὶ τοὺς εὐρεῖς τούτους ἐκ κρουστάλλου σταυμοῦς ὑψοῦνται σειραὶ ὀρειῶν κορυφῶν, ἐξ οὗ συνάγεται, κατὰ τὸν κ. Rabot, ὅτι ἡ χώρα αὕτη εὐρίσκεται εἰς τὸ τέρμα τῆς παγετώδους αὐτῆς περιόδου. Ἐνῶ δὲ ἐν τοῖς δυοῖς τούτοις τμήμασιν ἐντελῶς ἀντίθετα παρατηροῦνται φαινόμενα, ἐν ἄλλοις σημείοις, οἷον ἐν τῷ μεσημβρινῷ ὄγκῳ τῆς νήσου, πρὸς νότον τῆς Belsound, οἱ δύο οὗτοι βαθμοὶ τῆς παγετώδους καταστάσεως ἀπαντῶσι συννηνομένοι· καὶ ἐνῶ ἡ δυτικὴ ὄχθη τοῦ Storfjord ἀποτελεῖ πελώριον παγῶνα μετὰ σπανίων βραχωδῶν ἀκρωρείων, ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Σπιτζβέργης, τὸ ἐκ χιῶνος στρώμα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς νήσου σπανίως φθάνει μέχρι τῆς παραλίας. Ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Sud μέχρι τοῦ Belsound, δύο μόνον παγῶνες, ὁ τοῦ ἀκρωτηρίου Sud καὶ ὁ τοῦ Torrel, φθάνουσι μέχρι τῆς θαλάσσης. Βορειότερον, ἀπὸ τοῦ Belsound μέχρι τοῦ Isfjord, οὐδὲν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἀπαντᾷ ρεῦμα πάγου. Τελευταῖον δὲ, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Σπιτζβέργης, ἀπὸ τῆς Sassenbay μέχρι τοῦ Agardhbay καὶ τῆς Van Mijenbay, εὐρεῖα ἐκτείνεται χώρα, ἐν ᾗ ἀπαντῶσι μόνον σποράδην μικροὶ τινες παγῶνες. Οὕτως ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων ἐκτάσεων τῶν παγῶνων τῆς νήσου ἀπαντᾷ ἐκεῖ εἶδος τι ὁάσεως, ἥς τὸ εἶδος καλύπτεται ὑπὸ βλαστήσεως σχετικῶς πλούσιας καὶ ἥτις κατοικεῖται ὑπὸ πολυαριθμῶν ἀγελῶν ταράνδων, ἐξ οὗ κατὰ δὴλον γίνεταί ὅτι δυνατόν νὰ παράκινῃται μικρὸν ἀλλήλων ἀπέχουσαι χώραι, εὐρισκόμεναι εἰς παγετώδη περίοδον καὶ ἑτεραι, ἐν αἷς ἡ ζωὴ λει-

τουργεῖ μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κλίματος ἐπιτρεπομένης μεγίστης ἐντάσεως.

Μετὰ τὰς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐκτιθεμένας παρατηρήσεις ταύτας ὁ κ. Rabot προβαίνει εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν λεπτομερῶν παρατηρήσεων, αἰτινες ἐγένοντο ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἐξερευνήσεως τῶν δύο παγῶνων τοῦ ὄρμου τῆς Ἀναζητήσεως (baie de la Recherche), ἵτοι τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ τοῦ ἀκρωτηρίου τῶν Ἀλωπέκων (Pointe des Renards).

Καὶ περὶ μὲν τοῦ Ἀνατολικοῦ παγῶνος ἀναφέρει ὅτι εἶνε ρεῦμα πρώτης τάξεως, ὅτι τὸ πλάτος αὐτοῦ δὲν ὑπολείπεται τῶν 2500 μ., τὸ δὲ μήκος αὐτοῦ ἐξισοῦται πρὸς 15 χμ., ὅτι δὲ πέραν τῆς ἀποστάσεως ταύτης αἱ σειραὶ τῶν περιβαλλόντων ὀρέων ἀποτόμως διακόπτονται ἐν εἰδει ἀκρωτηρίων πρὸ τῆς ὑψηλῆς πεπληγυίας πεδιάδος, ἥτις ἐπέχει τόπον δεξαμενῆς τοῦ παγῶνος τούτου. Ὁ παγὼν οὗτος, ὡς καὶ ἅπαντες οἱ τῆς Σπιτζβέργης, ἔχει κλίδιν ἀνεπαίσθητον, εἰς μῆκος δὲ 3 ὁλῶν χιλιομέτρων διασχίζεται ὑπὸ βαθειῶν ρωγμῶν. Πέραν τῆς θέσεως ταύτης αἱ ρωγμαὶ ἀφανίζονται ὑπὸ στρώμα κεκρυσταλλωμένης χιόνος.

Περὶ δὲ τοῦ δευτέρου παγῶνος ἀναγράφει ὅτι ἔχει τὴν ὄψιν ὅλως διάφορον τοῦ πρώτου· διότι οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει ρωγμὴ, ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἀπαντᾷ δικτυον μικρῶν διωρύγων πλήρων ρέοντος ὕδατος, κατατεμνουσῶν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ εἰς μαστοειδεῖς μικρὰς νήσους, οὕτω δὲ ἡ ὅλη ἐπιφάνεια τοῦ παγῶνος τούτου παρουσιάζει τὴν καὶ εἰς ἑτέρα ἐν ταῖς βορείαις χώραις ἀπαντῶντα ρεῦματα πάγου ἰδιάζουσιν ἀνώμαλον ὄψιν (aspect moutonné).

Μετὰ τινὰς δὲ σημειώσεις περὶ τῶν διαστάσεων τῶν πρὸ τοῦ μετώπου καὶ κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ Ἀνατολικοῦ παγῶνος συσσωρευθεῶν ἐκ λίθων καὶ συντριμμάτων βράχων (moraine), ἅτινα παραδύρουσιν ἐν γένει οἱ παγῶνες κατὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν αὐτῶν, διαστάσεων, αἰτινες εὐρέθησαν πολλῶ ὑποδεέστεραι τῶν εἰς τοὺς παγῶνας τῶν Ἀλπεων παρατηρηθεισῶν, καὶ τὴν ἀναγραφὴν τῶν διὰ ῥήξεως τοῦ μετώπου τοῦ παγῶνος ἀποσπασθέντων μικρῶν πλωτῶν πάγων (πλάτους 7—8 μ. καὶ ὕψους 1 περίπου μέτρου ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας τῆς θαλάσσης), οἵτινες ἐσχηματίσθησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐξερευνητοῦ κατὰ τὴν ἐν τῷ ὄρμῳ τῆς Ἀναζητήσεως διαμονὴν αὐτοῦ, ὁ κ. Rabot προβαίνει εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς ὑπ' αὐτοῦ βεβαιωθείσης μεταβολῆς τοῦ μήκους τῶν παγῶνων τῆς Σπιτζβέργης, ὁμοίως τῇ παρατηρηθείσῃ εἰς τοὺς παγῶνας τῶν Ἀλπεων, περὶ ἧς ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τὰδε:

«Οἱ παγῶνες τῆς Σπιτζβέργης, ὡς καὶ οἱ τῶν Ἀλπεων, ὑφίστανται μεταβολὰς μήκους. Ἐπὶ τινὰ ἔτη τὸ μέτωπον αὐτῶν προεξέχει τῆς θαλάσσης ἢ τῶν πέριξ γαιῶν, ἀποσυρόμενον εἴτα καὶ ἀποκαλύπτει ἀμυδάεις αἰγιαλοὺς. Αἱ αἰτίαι τῶν κυμάνσεων τούτων εἶνε ἀκόμῃ ἀγνωστοί, ἢ δὲ ἀποκάλυψις τοῦ μυστηρίου τούτου γενήσεται μόνον μετὰ μακρὰν σειράν παρατηρήσεων ἐκτελουμένων εἰς τὰ διάφορα τῆς γῆς σημεία.

Διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐργασιῶν, ὁ ὄρμος τῆς Ἀναζητήσεως εἶνε θέσις κλασικὴ. Πολλὰ τῶν ἐπιθε-

φθεισών τὸν ὄρμον τοῦτον ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν προσδιώρισαν τὴν θέσιν τοῦ μετώπου τοῦ Ἀνατολικοῦ παγῶνος, αἱ δὲ παρατηρήσεις αὐτῶν ἐπιτρέπουσι σήμερον νὰ γραφῇ ἡ ἀπὸ πεντηκονταετίας ἱστορία τοῦ ρεύματος τούτου τοῦ πάγου.

Ἡ θεμελιώδης βᾶσις τούτου εἶναι ὁ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἀναζητήσεως χαραχθεὶς τῷ 1838 χάρτης τοῦ ὄρμου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Ἀνατολικὸς παγὼν εὐρίσκειτο εἰς περίοδον πλημμύρας. Ὁ παγὼν προέβαλε δεξιόθεν κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ ὄρμου δι' εὐρείας προεξοχῆς, ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὀξέων τεμαχίων πάγου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐν τῇ θαλάσῳ βεβυθισμένου μετώπου αὐτοῦ ἀπεσπῶντο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν πελώριοι ὄγκοι. Ὑπῆρχε τότε συρροὴ πάγου προερχομένου ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων χωρῶν.

Τῷ 1873, ὁ κ. Α. Ε. Nordenskiöld ἐσημείωσε ὁρισθοχώρησιν τοῦ παγῶνος, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἔφερεν εἰσέτι οὗτος ὀξείας προεξοχάς.

Τῷ 1882, κατὰ τὸ πρῶτον μου εἰς Σπιτζβέργην ταξίδιον, αἱ βελόνην εἶχον ἐξαφανισθῇ καὶ ὁ παγὼν ἦτο ὡσεὶ ἐφ' ἑαυτὸν συνιζητός.

Τῷ 1890, ὁ κ. Björling, μέλος τῆς ὑπὸ τοῦ κυρίου Gustaf Nordenskiöld διευθυνομένης ἀποστολῆς, ἐβεδάωσε διὰ τινος τοπογραφικοῦ σχεδιαγράμματος ὅτι ὁ Ἀνατολικὸς παγὼν ὑπεχώρησεν ἀπὸ τοῦ 1838 κατὰ 2 περίπου χιλιόμετρα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ ὑποσχοχρητικὴ κίνησις πύξινσεν ἔκτοτε, κατὰ δὲ τὰς ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Μάγχης τῷ 1892 γενομένας μετρήσεις, τὸ μέτωπον αὐτοῦ εὐρίσκειτο 300 μέτρα ὀπίσθεν τοῦ τοῦ 1890.

Αἱ μεταβολαὶ τοῦ μήκους τῶν παγῶνων τῆς Σπιτζβέργης εἶνε ἐνίοτε ταχύταται. Οὕτω, τὸν χειμῶνα τοῦ 1860—1861, ρεῦμα πάγου τέως ἀκινητοῦν ἐπλήρωσεν ὄρμον κείμενον ἐπὶ τῆς βορείου ἀκτῆς τῆς Van Mijenhay, εἰς προγενεστέραν δὲ ἐποχὴν τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρήχθη ἐν τῇ Hornsund.

Ἐνῶ δὲ οἱ παγῶνες τοῦ ὄρμου τῆς Ἀναζητήσεως ὑπεχώρουν, εἰς ἕτερα μέρη τῆς νήσου ἐβεδαιοῦτο τούναντιον ἐπιμήκυνσις τῶν ἐκ πάγου ρευμάτων.

Περὶ τὸ 1860, οἱ παγῶνες τῆς Σπιτζβέργης φαίνονται ὑποδάντες ὑπερχεῖλιδιν στυμπίτουσαν πρὸς τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν συμβῶσαν εἰς τοὺς τῶν Ἀλπεων. Τὴν ἐποχὴν ταύτην, κατὰ τὸν Lamont, ὁ ὄρμος τῆς Ginevra (Storfjord) κατελήφθη ὑπὸ παγῶνος, ἕτερον δὲ ρεῦμα πάγου συνήνωσε μετὰ τῆς ἡπείρου τὴν νήσον τῶν θαλασσίων Ἰππων (Ile des Morses).

Ταῦτα ἐν περιλήψει τὰ ἐν τῇ ἀξιολόγῳ πραγματεία τοῦ κ. Rabot περὶ τῶν παγῶνων τῆς Σπιτζβέργης ἀναγραφόμενα, ἀποτελοῦντα, ὡς εἰκός, ἓνα τῶν σημαντικῶν λίθων, οὗς χρησιμοποιοῦσι βεβαίως ἐν δέοντι ἡ νεωτέρα Γεωλογία πρὸς οἰκοδόμησιν τοῦ διὰ τῶν ἀπύτων πόνων καὶ μόχθων τῶν ἐνθουσιωδῶν αὐτῆς ἐραστῶν ἰδρυθησομένου μεγαλοπρεποῦς αὐτῆς μεγάρου.

Ἐπανερχόμενοι εἰς ὅσα ἐν προηγουμένῳ φύλλα τῆς «Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως» ἐγράψαμεν περὶ τῆς διὰ τοῦ πετρελαίου θεραπείας τῆς ξηροφυλλίας τῆς ἀμπέλου ὑπὸ τοῦ κ. de Mely, σημειούμεθα ὅτι καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 30)41 Σεπτεμβρίου ἐ. ε.

τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ὁ κ. de Mely παρουσίασε κλάδους ἀποξηραθέντας ἀπὸ κλημάτων ἀμπέλου προσβεβλημένων ὑπὸ τῆς ξηροφυλλίας καὶ θεραπευθέντων διὰ τῆς περιγραφείσης μεθόδου, ἥτοι διὰ τύφνης βεβρεγμένης διὰ πετρελαίου. Οἱ κλάδοι οὗτοι εἶνε μεγάλων διαστάσεων καὶ εὐρωστότατοι. Κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ μελέτας ὁ κ. de Mely ἐννοησάμενος ἰδίᾳ εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀμύγου πετρελαίου εἰς ὃ ἀντέχει ἡ ἀμπέλος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξετέλεσε πειράματα διὰ ποσοτήτων πετρελαίου κυμαινομένων μεταξὺ 20 καὶ 200 γραμμαρίων, τὸ δὲ πόρισμα τῶν δοκιμῶν τούτων εἶνε ὅτι τὸ πετρελαίον εἶνε ὀλοσχερῶς ἀδύνατον. Νέα πειράματα πρὸς δοκιμὴν τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου τοῦ κ. de Mely γενήσονται προερχόμενα ἐν Καμπανία (Champagne), ἐνθα αἱ συνθήκαι τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀμπέλου εἶνε κατὰ τι διάφοροι τῶν τῆς κεντρικῆς Γαλλίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Σημαντικῶς ἠξήθη κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἡ ὀλικὴ κατανάλωσις τοῦ καφέ. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀπόλυτον αὔξησιν, τὴν πρῶτῃν θέσιν μεταξὺ πασῶν τῶν χωρῶν κατέχουσιν αἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖαι, ἔπονται δὲ ταύταις ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἀγγλία. Κατηναλώθησαν δὲ κατὰ μέσον ὅρον κατὰ τὰς περιόδους 1875—1879, 1880—1884 καὶ 1885—1889, ἐν μὲν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις : 1 811 460, 2 165 812 καὶ 2 268 082 ἑκατογγυλίουγραμμα (quintaux métriques) ἐν Γερμανίᾳ : 1 009 020, 1 109 070 καὶ 1 142 630 ἐκτγγ. ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ 147 800, 143 427 καὶ 138 309 ἐκτγγ. Ἐν τούταις ἀπὸ τοῦ 1885—1886, ἡ σχετικὴ κατανάλωσις ἐλαττοῦται, ἥτοι ἡ αὔξησις τοῦ κατανάλισκόμενου ποσοῦ ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν τριῶν τούτων χωρῶν, τοῦ δαπανομένου ὑφ' ἐκάστου τῶν κατοίκων ποσοῦ ἐλαττωθέντος. Ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα καὶ αὕτῃ ἡ ἀπόλυτος κατανάλωσις ἠλαττώθη, ὡς τοῦτο δηλοῦται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφόμενων ἀριθμῶν. Ἡ δὲ κατὰ τὴν περίοδον 1886—1890 κατ' ἄτομον κατανάλωσις τοῦ καφέ ἐν ταῖς τριῖν ταύταις χώραις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τοὺς ἀριθμούς : 2.38, 3.79 καὶ 0.364 χγ.

Τούναντιον, μεγάλως ἠξήθη ἡ κατανάλωσις τοῦ τείου. Οὕτω κατὰ τὰς περιόδους 1876—1880, 1880—1884 καὶ 1885—1890, τὰ κατανάλωθέντα ποσὰ τοῦ τείου ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν ἀνῆλθον εἰς 721 072, 752 888 καὶ 831 515 ἐκτγγ. (ἀντιστοιχοῦντα πρὸς 2.072, 2 434 καὶ 2.243 χγ. κατ' ἄτομον) ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις εἰς 325 404, 319 939 καὶ 374 991 ἐκτγγ. (ἀντιστοιχοῦντα πρὸς 0.644, 0.600 καὶ 0.430 κατ' ἄτομον), ἐν Γερμανίᾳ δὲ ἀνῆλθον εἰς 13 920, 25 640 καὶ 19 120 ἐκτγγ. (ἀντιστοιχοῦντα πρὸς 0.034, 0.030 καὶ 0.040 χγ. κατ' ἄτομον).

Ἐπίσης ἡ αὔξησις τοῦ κατανάλισκόμενου σακχάρου εἶνε σημαντικὴ καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας χώρας καὶ σχεδὸν εἰς πάσαις τὰς λοιπὰς, πλὴν τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν κατηναλώθη ἔλασσον ποσὸν αὐτῆς κατὰ τὴν περίοδον 1885—1889 ἢ κατὰ τὴν περίοδον 1880—1884. Οὕτω κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Juraschek ἡ κατ' ἄτομον κατανάλωσις τοῦ σακχάρου κατὰ τὰς περιόδους 1870—1874, 1875—1879, 1880—1884 καὶ 1885—1887, ἐν μὲν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐκφράζεται ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν : 22.6, 26.4, 31.3 καὶ 32.6 χγ. ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν : 17.6, 16.8, 21.8 καὶ 22.45 χγ. ἐν Γερμανίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν : 6.4, 6.4, 7.8 χιλιόγραμμα.

Ο κ. Supan ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Mittheilungen τοῦ Petermann (1892) ἀξιολόγον μελέτην ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1883—1890 γενομένων μετρήσεων τοῦ βάρους σημείων τινῶν τῶν ὠκεανῶν καὶ τῶν θαλασσῶν, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὴν ἐπόμενον πινάκην :

	πλάτος	μῆκος (1)	βάθος
Ἀτλαντικὸς βόρειος . . .	19° 39' B.	66° 26' Δ.	8341 μ.
Ἀτλαντικὸς νότιος . . .	0 11 N.	18 15 Δ.	7370 »
Βόρειος θάλασσα . . .	58 12 B.	9 30 Δ.	808 »
Βαλτικὴ	58 37 B.	18 30 Δ.	427 »
Μεσόγειος	35 45 B.	21 46 Δ.	4400 »
Εἰρηνικός	42 55 B.	33 18 Δ.	2618 »
Ἀντικλινὴ θάλασσα . .	19 — B.	81 10 Δ.	6269 »
Ἰνδικὸς Ὠκεανός . . .	11 22 N.	116 50 Δ.	6205 »
Εἰρηνικὸς βόρειος . . .	44 55 B.	152 26 Δ.	8515 »
Εἰρηνικὸς νότιος . . .	17 4 N.	172 14 Δ.	8284 »
Βερίγγιος θάλασσα . .	54 30 B.	175 32 Δ.	3926 »
Ἰαπωνικὴ θάλασσα . .	38 30 B.	135 — Δ.	3000 »
Σινικὴ θάλασσα . . .	17 15 B.	118 50 Δ.	4298 »
Βορ. παγωμένη θάλασσα	78 5 B.	2 30 Δ.	4846 »
Νότ. παγωμένη θάλασσα	62 26 N.	95 44 Δ.	3612 »

Περὶ τὰς πειράματα σχετικὰ πρὸς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ οἶνου πνεύματος ἐπὶ τῆς ἐπωάσεως τῶν πτηνῶν ἐξετελέσθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ κ. Ch. Feré. Ἐκθέσας οὗτος εἰς τοὺς ἀτμούς τοῦ ἀμύγου οἶνου πνεύματος (alcool absolu) ἐπὶ χρόνον κυμαινόμενον μεταξὺ 26 καὶ 48 ὥρων ὡς ὀρνίθος ἐν ἐπωάσει, ἐβεβαιώθη ὅτι ἐπὶ ἤρχετο ἐντεῦθεν μεγάλη τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐν τοῖς ὡτοῖς ὀρνιθῶν ἀναστολή, ὅτι δὲ συνεπείχ. ταύτης πολυάριθμοι ἐγενῶντο ἐκτρομακτικὰ μορφαί.

Ἀνάλογοι πρὸς τὰ γεγονότα ταῦτα δυνατόν νὰ θεωρηθῶσι αἱ παρὰ τῷ ἀνθρώπινῳ γένει παρατηρούμεναι στειρώσεις καὶ οἱ πρόωροι τοκετοί, οἵτινες δικαίως ἀποδίδονται εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ὡς καὶ αἱ εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀποδιδόμεναι ἀναστολαὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐμβρύων. Ἐπὶ πλέον δὲ ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ οἶνον πνευμα δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ χρόνιου ἀλκοολισμοῦ τῶν γεννηθέντων προερχομένων ἀταξιών.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ.—Ἡ Φαῦστα, τραγωδία εἰς πρᾶξεις πέντε ὑπὸ Δ. η. μ. Βερναρδάκη. ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—Bas-Bleu, κωμωδία εἰς πρᾶξεις τρεῖς, ὑπὸ Adin Valo ἔστι, — Δ. η. δ. ἄμετα, μιλόδραμα εἰς πρᾶξεις δύο, ἔτη H. No 1 μέλος H. Mareschal.—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἡλῖος ἐν τῷ σκότει τῶν ἀνιστῶν κομειδυλλίων λεγομένων, ὅσους κατὰ φύτον καλλωνῶν, ἐμπλεως δρόσου, ἐγένετο ἡ Φαῦστα, ἡ νέα τραγωδία τοῦ ποιητοῦ τῆς Μερόπης, τῆς ἐθαμιλλοῦ, εἰ μὴ ἐν τισὶν ὑπερτέρας, καὶ αὐτῆς τῆς πασῶν τῶν ἄλλων ὑπερβαλλούσης τραγωδίας τοῦ Βολταίρου. Ὁ θρίαμβος, ὡς ἀνα-

(1) Ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ τῶν Παρισίων.

γράφουσιν αἱ ἀθηναῖκαί ἐφημερίδες, τοῦ κ. Βερναρδάκη ὑπῆρξε πλήρης, οὐδεὶς δὲ ὁ μὴ κατεπλοχεῖς ἐκ τοῦ ὕψους καὶ κάλλους τῶν ἰαμβῶν τοῦ κρατίστου τῶν νεωτέρων ἡμῶν τραγικῶν. Καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἐξοχος ἡ ὑποδυσασμένη τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον, τὴν Φαῦσταν, δεσποινίς Αἰκ. Βερῶν, «ἀνεδεῖχθη, γράφει τὸ Ἄστυ, καλλιτέχνις, ἐθαμιλλος πρὸς οἰανδήποτε εὐρωπαϊαν τραγωδόν. Ἀπήγγειλε τοὺς στίχους μετ' εὐκαμψίας φωνῆς ἐξαιρετοῦ. Ἐτήρησεν ἐν τοῖς ἰαμβοῖς ὅλον αὐτῶν τὸν χρωματισμόν. Ἐδῶκε δὲ εἰς τὴν ἠθοποιίαν τῆς τὴν δύναμιν τραγωδοῦ ἐξόχου. Ὑπῆρξεν ἡ ἡρώς τῆς ἐσπέρας». Ὁ ποιητής, ὅτινι στέφανοι ἐκ δάφνης πορνενέχθησαν, ἐπανεὶλημμένος ἐκλήθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, σὺν αὐτῷ δὲ, ἡ καὶ μόνη, καὶ ἡ δεσποινίς Αἰκ. Βερῶν «ἐν μέσῳ ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ χειροκροτημάτων».

Ἐπιθυλασόμενοι νὰ ἐπανελάβωμεν ἐπὶ τῆς τραγωδίας τοῦ κ. Βερναρδάκη, ἵτις παρὰ τινῶν ἐκρίθη ὑπερτέρα τῆς Μερόπης, ἀφ' οὗ λάβωμεν ἀνάλυσιν αὐτῆς, ἐκφράζομεν καὶ τὴν ἡμετέραν χαρὰν ἐπὶ τῷ ἐκτάκτῳ θεατρικῷ γεγονότι, ὅπερ οὐδαμῶς διέψευσε τὰς προσδοκίας, ὡς διετυπώσαμεν ἐν προτέρῳ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει, χαρὰν, ἣν πᾶς ἐφιέμενος τῆς ἀνυσφύσεως τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου πάντως αἰσθάνεται, ἣν πᾶς κηδόμενος αὐτοῦ θέλει. Ὁ κ. Βερναρδάκης ἐστὶν ἄξιος εὐγνώμοσύνης ἐπὶ τῷ νέῳ αὐτοῦ ἔργῳ.

Bas-bleu, φράσις κατὰ λέξιν μεταφραζομένη Κυανὴ περικνημῖς, σημαίνουσα ὅμως ἐν τῇ γαλλικῇ γλῶσσῃ τὴν περὶ τὰ γράμματα, περὶ τὴν φιλολογίαν ἀσχολουμένην γυναῖκα, τὴν λογιάν, ἀλλὰ καὶ ἅμα σχολαστικὴν γυναῖκα, τὴν τὸ γελοῖον ἐνέχουσαν. Πῶς καὶ πότε αἱ δύο αὗται λέξεις ἀλλήλαις συνδεδεμέναι τὴν σημασίαν ταύτην ἔλαβον δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστόν, ἐφ' ᾧ καὶ πολλαὶ φέρονται γνώμαι. Καὶ ἄλλοι μὲν τὴν φράσιν ἐκ τῆς ἀγγλικῆς blue stocking ληψθεῖσαν θεωροῦσι, γελοιοποιοῦσαν δὲ τὴν γυναῖκα, ἵτις καταλείπουσα τὰ τοῦ οἴκου παρίσθησιν ἑαυτὴν περὶ τὴν φιλολογίαν ἀσχολουμένην καὶ γράφουσαν περὶ τὰ ἀθύρματα καὶ στίχων ἐξαμβόλια, ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς Βενετικῆς Societa della Calza, ἥς τὰ μέλη ὑπεχρεοῦντο νὰ φέρωσι κυανῆς περικνημίδας. Ἐτέρα δὲ τις γνώμη ἀν μὴ τὴν ἀληθεῖ ἱστορίαν τῆς φράσεως ἐξηγεῖ ἐνέχει ὅμως τὸ εὐφρές· κατ' αὐτὴν αἱ γυναῖκες συνήθως ἐφερον λευκὰς περικνημίδας, καθότι αὗται ἀπεδείκνυντο τὸ κάλλος τῶν κνημῶν αὐτῶν μᾶλλον τῶν ἑτέρῳ φερούσων χρώματα, προετίμων δ' αὐτὰς μάλιστα αἱ καλλισφύροι, αἱ ἀρεσκόμεναι τὰς κνήμας νὰ ἐπιδεικνύωσι κατὰ τὴν γυναικῶν ἀδυναμίαν τοῦ ἐπιδεικνύειν ὅπερ κέκτανται αὗται καλόν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περὶ τὰ γράμματα ἀσχολουμένη οὐ τι σύνθετος, ὡς ἀσύνθετος τὸ φέρειν ἄλλας πλὴν λευκῶν περικνημίδας ἐκλήθησαν αἱ σοφαὶ γυναῖκες bas-bleu, ὡς φέρουσαι ὄχι τὰς συνήθεις, ἀλλὰ ἀσυνήθεις, κυανᾶς, περικνημίδας. Σήμερον ὅμως συνέβη τὸ λευκὸν χρῶμα ὅλως νὰ ἐγκαταλειφθῇ, σύνθετος δὲ νὰ ᾖ τὸ μέλαν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὁ τῆς ἡμέρας συρμός τείνει ν' ἀναπληρώσῃ διὰ τῆς ποικιλίας τῶν χρωμάτων, πλὴν τοῦ λευκοῦ, ἐξ ὧν οὐδαμῶς ἀποκλείεται τὸ κυανόν. Ὁ δὲ σοφὸς Littré, ἀποδεχόμενος ὅτι «ἡ φράσις bas-bleu προήλθεν ἐξ Ἀγγλίας (blue-stocking) ἐπάγεται ὡς ἐξηγήσιν ἐκ τινος πραγματείας τοῦ Ἀλφόνσου Esquirois «περὶ

των λεισχών του Λονδίνου», δημοσιευθείσης ἐν τῷ τεύχει τῆς «Revue des deux mondes» τῆς 15 Ἀπριλίου 1860, τὰδε: «Υπῆρχε περὶ τὸ 1781 φιλολογικὴ λέσχη, ἣς τὰ μέλη συνήρχοντο παρὰ τῇ κυρίᾳ Montague, καὶ ἥτις ἐλέγετο ἡ λέσχη τῶν κυανῶν περικνημίδων (le club des bas-bleus=blue-stocking club). Ἐν τῶν διαπρεπεστάτων αὐτῆς μελῶν, οὐ ἡ ἐνδυμασία διεκρίνετο ἐπὶ σοβαρότητι, ὠνομάζετο Stillingfleet. ἔφερε πάντοτε κυανὰς περικνημίδας. Τοσοῦτον δ' ὑπερεῖχε διαλεγόμενος, ὥστε ἀπόντος αὐτοῦ ἔλεγον συνήθως: Οὐδὲν δύναμθα νὰ πράξωμεν ἄνευ τῶν κυανῶν περικνημίδων. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἰδρύθησαν λέσχαι φέρουσαι τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην καὶ αἱ λέξεις bas-bleu ἀπενεμήθησαν ταῖς γελοῖαις καὶ σχολαστικαῖς γυναιξίν». Ὅπως δὴποτε, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι αἱ σχολαστικαὶ γυναικες λέγονται bas-bleu.

Ἐξεθέμεθα τ' ἀνωτέρω, διότι ἐν τῷ ἐν Παρισίοις θεάτρῳ Vaudeville ἐδιδάχθη ἄρτι κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς τοῦ γνωστοῦ κωμωδοποιῦ Albin Valabrègue φέρουσα ἐπιγραφὴν τὴν φράσιν Bas bleu. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς δ' ἐννοεῖ τις ὅτι πρόκειται νὰ γελοιοποιηθῇ ὁ bas-bleuisme, διότι ἐσχηματίσθη τοιαύτη λέξις, ἀλλὰ, καθὰ ὁ Sasey παρατηρεῖ, ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἡ κωμῳδία ἢ τὸ κωμειδύλλιον, διότι τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον, ἡ κυρία des Etangs, εἶνε μὲν κυανῇ περικνημῖς, ἀλλ' ἔχει γαμβρόν· οὐδεὶς δὲ λόγος ὑπάρχει ὅπως ἡ φέρουσα τὸ ὄνομα τοῦτο μὴ ἢ ταυτοχρόνως καὶ πενθερά. Εἶνε γνωστὴ ἡ καταφορά, δεδικαιολογημένη ἢ ἀδικαιολόγητος ἀδιόφορον, τῶν Γάλλων καὶ ἡ ἔφεσις αὐτῶν τοῦ γελοιοποιεῖν τὰς πενθεράς. Ἡ κωμῳδία τῶν Ἑκπλῆξεων τοῦ διαζυγίου (Surprises du divorce), τὸ τερπινότατον τοῦτο ἔργον τῶν Bisson et Mars, ὅπερ πρὸ πενταετίας ἐδιδάχθη ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἡ Bas-Bleu θεάτρῳ, καὶ ὅπερ ἐδιδάχθη παρ' ἡμῖν ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς Théo de Bolshaim, παρέχει πλήρη ἰδέαν τῆς ἀποστοφῆς πρὸς τὰς πενθεράς. Ὑπὸ τῆς τάσεως ταύτης παρασυρθεὶς ὁ Valabrègue διέγραψε μᾶλλον πενθερὰν ἢ bas-bleu καὶ οὐχὶ bas-bleu, ἥτις ἔτυχε νὰ ἢ καὶ πενθερά. Γελωτοποιεῖται δηλαδὴ μᾶλλον ἡ πενθερά ἢ ἡ bas-bleu.

Ἡ διαφορὰ τῶν δύο πενθερῶν τῶν Ἑκπλῆξεων τοῦ διαζυγίου καὶ τῆς Bas-bleu ἔγκειται ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ πενθερά ἐν μὲν ταῖς Ἑκπλῆξεσι τοῦ διαζυγίου εἶνε συνταξιοῦχος ὀρχηστρίς, ἐν δὲ τῇ Κυανῇ Περικνημίδι εἶνε Κυανῇ περικνημῖς ἐν ἐνεργείᾳ. Συμπιπτουσι δ' ἀμφότεραι ἐν τῷδε, ὅτι ἐκάτερα αὐτῶν ἔχει γαμβρόν, οὗτινος προκαλεῖται ἡ ἀγανάκτησις, ἀμφότεροι δὲ οἱ γαμβροὶ εἰσιν ἐξωργισμένοι κατὰ τῶν πενθερῶν αὐτῶν, αἰτινὲς εἰσι ἐξ ἴσου ἀνυπόφοροι.

Ὁ γαμβρὸς ἐν τῇ Bas-bleu ὀνομάζεται Charpillac, ἀνθρακίμπορος τὸ ἐπάγγελμα, εἶχε δὲ τὴν ἀνοσίαν νὰ παραδεχθῇ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κυρίαν des Etangs, ὑπείκων εἰς τὴν θέλῃσιν τῆς συζύγου αὐτοῦ Cécile. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἦν ὡραία, ἀξιαγάπητος καὶ τρυφερά, ἐφ' ᾧ καὶ δὲν ἠδύνατο οὗτος ν' ἀρνηθῇ αὐτῇ τι.

Ἡ πενθερά τοῦ ἀτυχοῦς Charpillac ἠσχαλῆτο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ περὶ τὴν ποίησιν καὶ τὴν μυθιστορίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἔργα αὐτῆς ταῦτα οὐδαμῶς ἐπωλοῦντο, ἐπὶ τῇ ἀτυχίᾳ αὐτῆς ταύτῃ, ἐξεδικεῖτο κατὰ τοῦ

γαμβροῦ αὐτῆς, οὗτινος ἠνώχλει τὴν καλαιθνησίαν, ἐτάρασσε τὰς συνηθείας καὶ ὅστις, ἐνεκα τούτων ἐστελλεν αὐτὴν δικαίως τῆς ἡμέρας εἰς ὅλους τοὺς διαβόλους. Ἄ! ἂν ἡ Κεκιλία συγκατετίθετο νὰ παρακληθῇ ἡ κυρία des Etangs ν' ἀπέλθῃ ἵνα κατοικήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Κεκιλία ἐλάτρευε τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ οὐδαμῶς εἰς τοῦτο συγκατετίθετο. Ἄν ἐδίωκεν αὐτὴν θὰ μετέβαινε καὶ αὐτὴ νὰ μένῃ μετ' αὐτῆς. Οὗτος ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἀγγέλλεται αὐτῷ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Becherel, τοῦ ἀρίστου τῶν φίλων αὐτοῦ, ὅστις ἦν θῦμα αὐτὸς τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ὀνόματι Montibert, γέροντος φιληδόνου. Οὗτος, ὡς ἡ κυρία des Etangs, ἐλάτρευετο ὑπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Μάρθας. Εἶχεν ἐκατὸν χιλιάδων λιρῶν πρόσοδον, ἀλλὰ κατεσπατάλα αὐτὴν καθ' ἐκάστην ἐσπέραν περιέμενον αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Becherel μέχρι τῆς τετάρτης ὥρας τῆς πρωίας, ἔστιν ὅτε δὲ οὗτος οὐδόλως ἐπανήρχετο, οἱ δὲ νεόνυμφοι διήρχοντο τὴν ἐσπέραν πρὸ τοῦ παραθύρου ἀναμένοντες τὸν ἄσπτον πατέρα. Ὁ βίος οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ, ἀλλὰ πρὸς μεταβολὴν αὐτοῦ τὸ μόνον μέσον ὅπερ ὑπῆρχεν ἦν ἡ καὶ αὐτὴς σύζευξις τοῦ πατρὸς. Ὁ Becherel ἀφηγεῖται τῷ Charpillac ὅτι ἐγένετο ἡδὴ πρότασις τοιαύτη τῷ φοβερῷ πενθερῷ.

— Γνωρίζεις τί ἀπῆντησεν;

— Ὅτι δὲν θέλει βεβαίως.

— Charpillac προετιμᾶσθῃ διὰ μεγάλην εὐτυχίαν.

— Ἐγώ!

— Μάλιστα σὺ! Ὁ πενθερὸς μου μᾶς ἀπῆντησε: Τέκνα μου, ἐν τῷ κόσμῳ μία μόνη γυνὴ ὑπάρχει ἢν θὰ συγκατετιθέμην νὰ νυμφευθῶ ἡ κυρία des Etangs... — Ἄ! Μικροῦ δεῖν καὶ θὰ με ἐθήνευες. Δὲν λέγουσι τὰ τοιαῦτα διὰ μῖσος. Ἄ! καλέ μου, ἀγαπντέ μοι Becherel! Εἶσαι ὁ ὥτῃρ μου, εἶσαι ὁ ἀναζωογονητὴς μου, εἶσαι ἡ θεία πρόνοια. Ἄ! φίλε μου, εὐλογημένη ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἀγία μήτηρ σου δὲ ἐγέννησεν. Αὕτη θὰ εἴπεν: Ἰδοὺ παιδίον τὸ ὅποιον θὰ γίνῃ ὠφέλιμον εἰς τοὺς συγχρόνους σου.

Ὁ Charpillac ἦν ἐξαλλος ἐκ χαρᾶς. Ἡ κυρία des Etangs κατεβέβη ἐκ τῆς αἰτίσεως τοῦ Montibert, ὅστις ἦν εἰμύτι ἄλλο ἐκατομμυριοῦχος καὶ κατείχετο ὑπὸ θαυμασμοῦ πρὸς τὸ τάλαντον αὐτῆς. Ὁ γάμος τελεῖται· ὁ δὲ Charpillac ἀγάλλεται. ὅπως δὲ ἐορτάσῃ τὸ εὐτυχὲς γεγονός, ἀπέρχεται μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ εἰς Ἰταλίαν, τὸ δὲ ταξείδιον τοῦτο ἐθεώρει ὡς γαμήλιον.

— Ὅταν θὰ ἐπανέλθωμεν, ἔλεγε, θὰ εὕρω τὴν οἰκίαν κενήν. Ἄνευ πενθερᾶς! Τί χαρά!

Ἄλλ' ἐλογόριαζε ἄνευ τοῦ ξενοδόχου. ἡ κυρία des Etangs, γενομένη κυρία Montibert οὐδαμῶς κατέλιπε τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς, ἀλλὰ παρέλαβε καὶ τὸν σύζυγον, μετέβαλε δὲ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν καὶ τὴν διευθέτησιν αὐτοῦ. Οὕτω τὸ γραφεῖον τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς μετέτρεψεν εἰς ὑδροθεραπευτήριον. Ἄλλ' ἡ μεταβολὴ αὕτη δὲν ἦτο ἡ μόνη ἢν εὕρε ὁ Charpillac κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ. Ἡ χαριτωμένη πενθερά αὐτοῦ, γνοῦσα ὅτι τὰ αἰσθηματικά καὶ ποιητικά πνεύματα, περιβάλλεται τὸ ἐνδυμα τῆς φυσικῆς σχολῆς (naturalisme) καὶ ἐκδίδωσι τὴν Ἀδελαΐδαν, μυθιστορίαν ἐξ ἐκείνων, ὅπερ ὁ Octave Feuiller εἶπεν ὅτι προκαλοῦσι τὸ ἐρυθρὰν τῶν πιθήκων. Ἡ πορνογραφικὴ

μυθιστορία αὕτη, ἔχει πολλὰ ἐπεισόδια, ἐκδίδεται καὶ τὸ δεύτερον, ἡ δὲ συγγραφεὺς εἰς οὐδὲν τὰ πάντα λογιζομένη, χαίρει ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς τῇ ἀδόξῳ, τῇ οὐ μόνον τὴν τιμὴν αὐτῆς ἐκτιθεῖσαν, ἀλλὰ τὸν τε υἱὸν καὶ τὸν σύζυγον γελοῖους καθιστάσαν. Τὸ μέρος δὲ τοῦτο τῆς κωμῳδίας ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸν bas-bleuisme, εἶνε δὲ καὶ διασκεδαστικώτατον. Ἐνταῦθα οὐχ ὑπάρχει ἡ πενθερά, ἥτις καταβαρύνει καὶ παραδίδει τὸν γαμβρόν αὐτῆς, μὴ ἀναναλογιζομένη ὅτι ὁ γαμβρὸς εἶνε ὁ σύζυγος τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ἐνταῦθα τῶντι φέρεται ἡ κυανῇ περικνημῖς, ἡ σχολαστικὴ καὶ γελοῖα γυνὴ, ἥτις ἐκ ματαιοφροσύνης, ἐξ ἐφέσεως τῆς ἀντιπάσης θυσίας ἐπιτυχίας, ἄνευ μέτρου, οὐδαμῶς ἀποδειλιᾷ πρὸ τοῦ σκανδάλου τοῦ καταστῆσαι τὸν σύζυγον αὐτῆς καὶ τὸν υἱὸν γελοῖους. Ἡ κ. Montibert προαλείφεται καὶ εἰς ἄλλας ὑβρεῖς, ἃς σκέπτεται νὰ προλάβῃ ὁ γαμβρὸς αὐτῆς Ἄλλὰ πῶς; Ἐγὼ τὴν ἰδέαν μου! ἀναφωνεῖ καὶ ἐπὶ τῆς ἀναφωνήσεως ταύτης καταπετάννυται ἡ αὐλαία τῆς δευτέρας πράξεως.

Κατὰ τὴν τελευταίαν πράξιν ἡ κ. Etangs παρίσταται ἐπὶ ἐλεεινῆς κλίνης ἐν τινὶ δωματίῳ, δωματίῳ εἰρηκτῆς προσομοιάζοντι. Τὴν νύκτα ἐλαβὼν τὴν Etangs καὶ ἔφερον εἰς τὸ δωμάτιον, βιβαίουμενοι αὐτὴν ὅτι καθεῖρεσαν αὐτὴν. καταδικασθεῖσαν, ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πελαγίᾳ. Πράγματι δὲ ἦν ἐν τινὶ οἰκίᾳ, ἀνηκούσῃ τῷ συζύγῳ αὐτῆς. Οὗτος παρεσκεύασε τὰ πάντα. Ἡ Κεκιλία πιστεύουσα ὅτι πράγματι ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πελαγίᾳ ἐλυπεῖτο σφόδρα. Ἡ θέσις τοῦ γαμβροῦ ἀληθῶς παρίσταται δεινὴ, διαβλέπει δ' οὗτος ὅτι πάντοτε θὰ τὸν καταδιώκῃ ἡ πενθερά. Ἐγνωλοῦντὸν νὰ πείσῃ αὐτὴν ὅπως φύγῃ καὶ μεταβάσῃ κατοικήσῃ ἀλλαχόσε, ἀλλ' αὕτη ἀρνεῖται, προαιρεῖται δ' ἀσμένως τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, μένουσα ἐν τῇ φυλακῇ· θέλει νὰ πάσχῃ χάριν τῶν φιλολογικῶν αὐτῆς πεποιθήσεων. Κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια ὅπως μεταπεισθῇ, ἀλλ' αὕτη οὐδόλως πείθεται, μεταμφιέζεται δὲ εἰς ἀνθρακία καὶ πειράται νὰ δραπευθῇ διὰ τοῦ παραθύρου, οὗτινος ἦν τεθραυσμένη ἡ μία τῶν κιγκλίδων, ὁ ὄγκος ὅμως αὐτῆς δὲν συγκατατίθεται εἰς τὴν ἀποφασιν αὐτῆς καὶ οὐδόλως ἐπιτρέπει αὐτῇ νὰ διέλθῃ τοῦ παραθύρου.

Τέλος ἡ κυρία Etangs μανθοῦσα τὸν ἐμπαιγμὸν οὗτινος ἐγένετο θῦμα, τοῦ συζύγου αὐτῆς διακηρύσσοντος ὅτι αὐτὸς οὗτος παρεσκεύασεν αὐτόν, ζητεῖ νὰ διαζευχθῇ αὐτόν. Τούτου δ' ἀποδεξαμένου τὸ διαζύγιον, αὕτη ἀπέρχεται μόνη, εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς νῦν, ὅπως συντάσῃ νέας πορνογραφικὰς μυθιστορίας. Ἡ αὐλαία καταπίπτει.

Τοιοῦτο τὸ νέον ἔργον τοῦ Albin Valabrègue, ὅπερ ἐδικαιολογῆσεν οὗτος ἐν τῇ Illustration καὶ ὅπερ, καίπερ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἀποτυχάνον καὶ χωλαῖνον τεχνικῶς, ἐνέχει ὅμως πολλὰ τὰ τερπνά, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ Sarsey προτρέπει τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ νὰ ἰδῶσιν αὐτό, διότι θὰ διέλθωσι δύο ὥρας ἱκανῶς εὐαρέστους.

Ἐν τῷ Μελοδράματι δὲ ἐξετελέσθη ἡ Δηιδάμεια (Deidamie), μελόδραμα διπράκτον· ἔπν Edouard Noël, μέλος Henri Mairéchal. Περὶ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικῆς ὑποθέσεως μελοδράματος τούτου ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ Ὡδεῖῳ (Odéon) διδαχθείσης τετραπράκτου κωμῳδίας

Φριδερίκης (Frederique), θιγούσης ζήτημα κοινωνικόν, λόγος γενήσεται ἐν ἐπομένῳ τεύχει.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἡ Σάρρα Bernhardt ἐπανῆλθεν ἤδη εἰς Παρίσιους καὶ παρέλαβε τὸ θέατρον Ἀναγέννησις (Renaissance), ὅπερ ἐνφύκισεν, ὡς ἐγράψαμεν ἤδη, αὕτη. Ἐπειράτο δὲ πολλὰς μεταβολὰς ὧν καὶ ἡ ἄρσις τοῦ ὑποβολείου, διότι ὑποβολεὺς δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὔτε ἐν τοῖς παρασκηνίοις. Ἐχγομνάζεται δ' ἤδη εἰς τοὺς H o i s τοῦ Lemaitre, ὧν ὑποδύσεται τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον.

— Ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ ἔρξατο ἡ μελέτη τῆς Ἀντιγόνης τῶν κ. κ. Paul Meurice καὶ Auguste Vacquerie. Τὰ σχήματα τῆς Ἀντιγόνης καὶ τοῦ Κρέοντος ὑποδύσονται ἡ δεσποινὴς Bartet καὶ ὁ Mounet Sully. Τὰ χορικά ψαλίσονται οὐχὶ κατὰ τὸ μέλος τοῦ Mendelssohn, ὡς ἀνεγράφη, ἀλλὰ κατὰ μέλος τοῦ γαλλοῦ μελοποιῦ Saint-Saëns, ὅπως ἐλληρικῶν κατὰ μονοφωνίαν. Ὁ μελοποιὸς τοῦ Samson et Dalila ἤδη ἠτοίμασε τὴν μουσικὴν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ τῆς σταφίδος ἀζητησία, προστεθεῖσα τῇ ἐνταθείᾳ νομισματικῇ ἀνωμαλίᾳ, ἐδείνωσε τὴν ἐν Ἑλλάδι κρατοῦσαν οικονομικὴν κρίσιν καὶ προὐκάλεσε διάφορα συλλαλητήρια, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα ἦν ψηφίσματα, ἐπικαλούμενα ἐπείγοντως τὴν σύντονον μέριμναν τοῦ βασιλέως καὶ τῆς κυβερνήσεως πρὸς θεσπισμὸν τῶν καταλλήλων μέτρων εἰς βελτίωσιν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως καὶ ἐξασφάλισιν τοῦ μέλλοντος τοῦ πρωτίστου προϊόντος τοῦ τόπου. — Ὁ πόθος εἶνε πάντῃ εὐλογος, οὐδ' ὑπάρχει ὁ τὸ δικαίωμα τῆς νομοταγοῦς ἐξαιτήσεως τῆς δυνατῆς θεραπείας διαμφιστομησίων τοῖς ἐμπόροις τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως ἀποζῶσι πολίταις· ἄλλως τε πρόκειται, ὡς εἵπομεν, περὶ τοῦ κυριωτάτου πόρου τῆς Ἑλλάδος, οὐ μόνον δὲ ἄδικον, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐγκλημα θὰ ἦτο, ἂν μὴ οἱ ἰθύνοντες τὰς τύχας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἔπραττον τὸ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῆς ἀποτροπῆς τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὸν οικονομικοῦ ὀλέθρου. — Ἀλλ' ὑπάρχει ἄλλο τι, ἐν ᾧ δὲν νομιζομεν ὅτι λαμβάνει τὴν πρέπουσαν διεύθυνσιν τὸ ἐν Ἑλλάδι δημόσιον φρόνημα, μᾶλλον δὲ ἐν ᾧ νομιζομεν ὅτι δὲν διευθύνεται καλῶς τὸ δημόσιον φρόνημα ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν τὸ ἔργον τοῦτο διεξαγόντων, τοῦτο δὲ εἶνε ἡ ὀσμύρεα εὐρύτερον διαδιδόμενη ἰδέα περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν τὸ κράτος ὀφείλει νὰ διακανονίσῃ τὸ ὅλον οικονομικὸν ζήτημα. — Πάντες σχεδὸν ἐν Ἑλλάδι οἱ ροπήν τινα ἐπὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων δυνάμενοι νὰ ἔχωσι φαίνονται πεισθέντες ὅτι ὁ προσφορώτατος τρόπος τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν παρουσῶν δυσχερειῶν εἶνε ὁ διὰ τοῦ λεγομένου συμβιβασμοῦ, ἦτοι ἡ ἐλάττωσις τοῦ εἰς τοὺς πιστωτὰς τοῦ κράτους ὀφειλομένου τόκου κατὰ τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν μετὰ κατοργήσεως τοῦ χρεωλυσίου· τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἄρθρον τι

τῆς κυβερνητικῆς Ἐφημερίδος, ἀναφέρων τροπὴν τινα τῶν πραγμάτων, ἐπιβάλλουσαν τῇ κυβερνήσει νέα, διάφορα τῶν τέως δεδομένων, μέτρα πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων τοῦ τόπου, ἐπέτρεψε νὰ ὑπολάβωμεν ὅτι ἡσπάσατο ἄρτι καὶ αὐτὸς ὁ κ. Σωτηρόπουλος παρὰ τὸ πρόγραμμα, ὅπερ ἐπόρουθεν αὐτῷ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἀνακτος καὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πρόκλησιν αὐτοῦ.—Τὴν τοιαύτην τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος λύσιν εὐρίσκουσι πρόσφορον οἱ ἐν Ἑλλάδι, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι, ἐλαττωμένης οὕτω τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δημοσίου χρέους κατὰ σπουδαῖον ποσόν, ἥτοι κατὰ σπουδαῖον ποσὸν ἐλαττωμένου τοῦ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξαγομένου χρυσοῦ, θὰ ἐπέλθῃ ἀναγκαίως ἡ ὑποτίμησις τοῦ συναλλάγματος, ἥτις θ' ἀνακουφίσῃ μεγάλως τὴν ἀναντιρρήτως δεινὰ πάσχουσιν συναλλαγὴν τοῦ βασιλείου.—Ἀλλ' ἄρα γε εἶνε ἀνάξιον ὅλως τοῦ κόπου νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τῶν μελετώντων καὶ θεσπισόντων τὰ μέτρα, δι' ὧν κανονισθῇ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ ἡ ἐπὶ τοιαύτης βάσεως διακανόνισις αὐτοῦ θὰ ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου ἐλληνισμοῦ; Οἱ ἐν τῷ βασιλείῳ, προσδοκῶντες τὴν προορρηθείσαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς καθ' ὅλου συναλλαγῆς αὐτῶν ἀνακούφισιν ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς πιστωτὰς συμβιβασμοῦ, οὐδὲν σχεδὸν διακυβεύουσι, μικρὸν σχετικῶς μέρος τῶν κυβερνητικῶν ὁμολογιῶν κατέχοντες· δύναται ὅμως τὸ αὐτὸ νὰ ῥηθῇ καὶ περὶ τοῦ ἐκτὸς τοῦ βασιλείου ἐλληνισμοῦ, ἔχοντος διατεθειμένον τὸ πλεῖστον τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ, εἴτε ἐξ οἰκονομικῶν ἰδιωτῶν ἢ ἐκ παγίων πόρων κοινοτήτων ἢ Σωματείων ἢ ἐκ περιουσιῶν τραπεζιτῶν ἢ ἄλλων πλουσιῶν ὁμογενῶν συγκεκμημένων, εἰς ἐλληνικὰς ἀξίας: Τὰ τετρακοσίων περίπου ἑκατομμυρίων μείωσιν διὰ τῆς λιποταξίας τοῦ κ. Τρικούπη ὑποστάντα ἐλληνικὰ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος κεφάλαια δὲν θαῦποστώδι καὶ δευτέραν τοσαύτην διὰ τοῦ λεγομένου συμβιβασμοῦ τούτου;— Τὸ πρᾶγμα νομίζομεν ὅτι ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει οἱ ἀρμόδιοι, ἂν μὴ θέλωσι νὰ συντελέσωσι τὸν καὶ ἥδη ἱκανῶς προσηγμένον οἰκονομικὸν ὄλεθρον τοῦ ἐκτὸς τοῦ βασιλείου ἐλληνισμοῦ, ὄλεθρον, ὅστις οὐ μόνον τοῦτον θὰ ἠνάγκαζεν εἰς οἰκτρὰν ὀπισθοδρομήσιν, μεστὴν πολυλῶν καὶ σοβαρωτάτων ἐπὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ ἀποτελεσμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐν Ἑλλάδι βίου, εἰς τὴν παντοίαν ἀνάπτυξιν τοῦ ὁποίου τοσοῦτον συνετέλεσαν τὰ ὑλικά μέσα τῶν ἔξω Ἑλλήνων, ἐπιβλαβὲς θὰ ἐπέδρα.— Ἐλπίζομεν ὅτι, ἂν συμφέροντα κομματικά, ἀχλὺν καταχέοντα ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ὁμμάτων τῶν πολιτευτῶν τῆς Ἑλλάδος, τῶν μὲν εἰς τὴν κατάληψιν, τῶν δὲ εἰς τὴν ἀνάκτησιν, τῶν δὲ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀρχῆς πρῶτα πάντων ἀποβλεπόντων, κωλύωσιν αὐτοὺς τοῦ ν' ἀναμνησκῶνται ὅτι ἀπὸ τῶν γνώμων καὶ τῶν μέτρων αὐτῶν ἐξαρτᾶται οὐ μόνον τῶν ἐντὸς τοῦ βασιλείου Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅλου ἐλληνισμοῦ ὑπὸ πολλὰς ἐπὶ τῆς τύχῃ, ὃ τῷ παρελθόντι σαφῶς ἀπελθὼν ἐκ Κοπενάγης καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς Ἑλλάδα καταφθάνων βασιλεὺς θὰ ὑποδείξῃ οἷς δεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος τούτου, ὅτι δὲ τὴν κυβερνήσιν, ἥτις θὰ ὑιοθετῇ τὸ ἐθνικώτατον ἐν τούτῳ πρόγραμμα θὰ

ὑπεδείκνυε τῷ ἐλληνικῷ λαῷ ὡς τὴν μάλιστα ἀξίαν τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ.

Αἱ ἐν Τουλῶνι γαλλορωσικαὶ ἐορταὶ ἐξακολουθοῦσιν ἀποτελοῦσαι τὸ θέμα πάσης ἐν Εὐρώπῃ πολιτικολογίας, εἰς ποικίλα σχόλια καὶ συμπεράσματα παρέχουσαι ἀφορμὴν.— Ὡς γνωστὸν, οἱ ἐν Ρώμῃ, βραδύτατα κατανοήσαντες ὁπόσον ἐπιζήμιον αὐτοῖς ἔργον διέπραξαν, συμμετασχόντες τῶν ἐν Μῆτε προκλητικῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν γερμανικῶν διαδηλώσεων, ἐδουλεύθησαν νὰ πειραθῶσιν ἐπανόρθωσιν τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ τούτου σφάλματος, μεγάλως δυσχερῶσαντος τὴν συνομιλοῦσιν τοῦ δανείου, ἐξ οὗ ἐλπίζουσι τὴν ἀποτροπὴν τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτοὺς κινδύνου τῆς χρεωκοπίας, ἅτε ἀπομακρύναντος ἀπ' αὐτοῦ τὰ γαλλικὰ κεφάλαια, διὰ τῆς εἰς Τουλῶνα κατὰ τὴν αὐτόσε μελετωμένην τότε μετὰβαδιν τοῦ κ. Καρνὸς εἰς προσαγορεύσιν τῶν ῥώσων ἀξιωματικῶν ἀποστολῆς θωρηκτοῦ μετὰ ἀντιπροσώπου τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου, φιλοφρονησμένου τὸν πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας.—Εὐθὺς ὡς ἐγνώσθη ἡ τοιαύτη πρόθεσις τῶν ἐν Ρώμῃ, ἡ τοῦ κ. Καρνὸς ἐκδρομὴ ἀνεστάλη, οὕτω δὲ ἡ Γαλλία ἐτιμώρησε τοὺς νομίζοντας ὅτι δύνανται δι' ὑποκριτικῶν φιλοφρονησέων νὰ καλύψωσι τὴν προτέραν αὐτῶν πρὸς αὐτὴν πᾶν ἄλλο ἢ φιλοφρονα συμπεριφορὰν.— Ἐτερον σημεῖον ἄξιον λόγου τῆς ἱστορίας τοῦ ἐπικειμένου εἰς τὰς γαλλικὰς θαλάσσας κατάπλου τῆς ρωσικῆς μοίρας εἶναι ἡ ἐπιτίμησις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γραφείου τοῦ ρωσικοῦ τύπου πρὸς τοὺς εἰκοσιδύο ἀντιπροσώπους τῆς ρωσικῆς δημοσιογραφίας, οἵτινες διὰ τηλεγραφήματος αὐτῶν πρὸς τὸν σύλλογον τοῦ παρισινοῦ τύπου ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας καὶ συμπαθείας τῆς Ρωσίας ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ τύπου τούτου εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς ρωδογαλλικῆς συναδελφώσεως ἐορτάς, καὶ ἡ παρατήρησις αὐτοῦ ὅτι ἄλλοις ἀπόκειται ἡ τῆς Ρωσίας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκπροσώπησις.— Τὸ πρᾶγμα διὰ τοῦτο ἰδίᾳ ἐπεδύρει τὴν προσοχὴν ἡμῶν, διότι θὰ παραδόχῃ πιθανώτατα τοῖς θιασώταις τῆς Τριπλῆς, μάλιστα δὲ τοῖς ἐν Βερολίνῳ, ἐνθα τὸ πρῶτον ἐν τῷ «Ταχυδρόμῳ τοῦ Χρηματιστηρίου» ἐδημοσιεύθη τὸ σχετικὸν ἐκ Πετροπόλεως τηλεγράφημα, ἀφορμὴν πρὸς ἐπιχαιρεκακίαν.— Οὗτοι θὰ ἐρμηνεύσωσιν αὐτό, οὐχὶ διότι πράγματι οὕτω πιστεύουσιν, ἀλλὰ διότι οὕτω συμφέρει αὐτοῖς νὰ ὑποκρίνωνται ὅτι πιστεύουσιν, ὅπως ἀναζωογονήσῃ τὸ ὀθνημέραι ἀπέναντι τοῦ λαμπροῦ ἀστέρος τῆς ρωδογαλλικῆς συναδελφώσεως πλεῖστον σθεννύμενον γόητρον τοῦ εἰρηνικοῦ συνδέσμου, ὡς δηλοῦν χαλάρωσιν τῶν πρὸς τὴν γαλλικὴν φιλίαν αἰσθημάτων τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς.— Οὐδὲν τούτου ἀνακριτέστερον. Βεβαίως ἡ τῶν ῥώσων δημοσιογράφων φιλοφρονησις πρὸς τοὺς γάλλους συναδελφούς αὐτῶν δὲν ἡδύνατο ν' ἀνατρέψῃ πραγματικῶς τὸ πρόγραμμα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ἐν Πετροπόλει κυβερνήσεως· τὸ μέτρον ἐν τούτοις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ρωσικοῦ γραφείου τοῦ τύπου θὰ δυνηθῶμεν εὐχερῶς καὶ ἄνευ παρερμηνείας τινὸς νὰ ἐξηγήσωμεν, ἂν ἀναμνησθῶμεν πόσον ἐπιροπῆς πρὸς ἐνθουσιασμὸν εἶνε τὸ γαλλικὸν ἔθνος καὶ πόσον κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἀκατασχέτως εἰς τὴν ῥοπὴν ταύτην ἀφῆθη ἐπὶ τῷ ἐπικειμένῳ εἰς Τουλῶνα κατάπλῳ τοῦ ρωσικοῦ στό-

λου.—Μετὰ οὗτως ἀκρατίτου αἰσθηματος παρασκευάζεται νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ ὑπὲρ τῆς γαλλορωσικῆς συμμάχιας φρονήματα αὐτοῦ, ὥστε, ἂν μὴ μικρὸν τι χαλιναγορηθῇ ἐν τῇ ὁρῇ ταύτῃ, δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὑπὸ τῆς συνέσεως καὶ τοῦ κοινοῦ ἀμφοτέρων τῶν ἐθνῶν συμφέροντος διαγραφόμενου ὁρίου· τούτου ἕνεκα μάλιστα φρονιμώταται πρὸς σύνεσιν καὶ μετριοπάθειαν παραινέσεις ἡκούσθησαν οὐ μόνον ἐν Ρωσίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ, ἐνθα ὁ Αἰὼν λαμπρὸν ἔγραψε ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἄρθρον.—Οὐδόλως ἄπορον λοιπὸν ὅτι οἱ ἐν Πετροπόλει, συνωδὰ ἄλλως τε καὶ τοῖς διέπουσι τὴν μεγάλην αὐτοκρατορίαν πολιτειακοῖς ὁροῖς, ἀπεδοκίμασαν πρᾶξιν τοῦ ρωσικοῦ τύπου δυναμένην νὰ ὑποθερμάνῃ ἔτι μᾶλλον τὸν ἐν Γαλλίᾳ ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐκτρέψῃ αὐτὸν εἰς προκλητικὰς διαδηλώσεις.— Ἀλλως τε ὅτι οὐδέμία χαλάρωσις ἐπῆλθεν ἐν τοῖς περὶ τῆς γαλλικῆς φιλίας αἰσθημασὶ τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς, τοῦτο ἀποδεικνύει οὐ μόνον αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς εἰς Τουλῶνα μεταβάσεως τοῦ ρωσικοῦ στόλου ἐν περιστάσεσιν, δυναμέναις κάλλιστα τὴν ἐπίδοκῃν ταύτην νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ρωσικὴν ἀπάντησιν πρὸς τὴν ἐν Μῆτε προκλητικὴν πρὸς τὴν Γαλλίαν συμπεριφορὰν, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἐκφρασθεὶς πόθος, ὅπως πλεύσῃ εἰς Κοπενάγην, ἐνθα ὁ τόσος διατρίβει, διαμῆνῃ αὐτόθι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐν Τουλῶνι καὶ Παρισίῳ ἐορτῶν γαλλικῶν θωρηκτόν, πάντως ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ καὶ αὐτοπροσώπως νὰ μετὰσχῃ τῆς γενομένης ἀνταλλαγῆς ρωδογαλλικῶν φιλοφρονησέων.

Μ. Ε. Μ.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέδωκεν ὑπὸ ἡμερομηνίαν κα' Σεπτεμβρίου αὐγ' ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς πανιερωτάτους μητροπολίτας τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, δι' ἧς δηλοῦται «ὅτι ἡ Ἐκκλησία προσκόντως διακονήσεν ὅπως, πρ' ἐς βεβ. ἰωσιν τῆς ἀναλλίποδς τηρήσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων διαγορευμένων, ἐκτελῶνται πρὸ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ γάμου πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι διατυπώσεις, καθ' ἃς οἱ μὲν ἀρμόδιοι ἱερεῖς προσάγουσι τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτῶν ἀρχῇ τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, ἐγγυώμενη ὅτι οὐδὲν ὑφίσταται κώλυμα πρ' ἐς νόμιμον στέψιν τῶν εἰς κοινωνίαν γάμου προσερχομένων, ὃ δὲ οἰκεῖος ἀρχιερεὺς, ὁ μόνος ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ συμβαινούσας τυχόν ἐκκλησιαστικὰς ἐκθέσεις πράξεις, ἐκδίδωσιν ἀκολούθως τὴν νενομισμένην ἀδειαν ὀνομαστὶ ἀναφέρουσιν τὸν στέψοντα ἱερέα» . . . «Καὶ δὲ ἐπιστῶντες συντόμως τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἀγίων ἀρχιερέων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀναμνησκόντες ὅ' ὅσα καὶ ἄλλοτε ἡ Ἐκκλησία περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐπισκοπικῆς ἀδείας δι' ἐγκυκλίων γραμμάτων αὐτῆς διετύπωσεν, ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ διακυβέρνησιν τελούσῃ ἐπαρχίᾳ ἐπιμελήται τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ διατεταγμένων, γινώσκων ὅτι ὁ κρῦψας καὶ ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελούμενος γάμος ἄκυρός ἐστι καὶ ὡς μὴ ὑπάρχας, ὃ δὲ

τελέσας ἱερεὺς εἰς ἀστηρὰς ὑποβάλλεται ποινάς, καὶ οὐδεμία, ὡς εἶδος, αἰτήσις περὶ ἀναγνωρίσεως ἢ κυρώσεως τοιούτων γάμων ἀποδεκτὴ ἐστίν ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν».

— Ὁ Ἑλληνικὸς Φιλογρηκὸς Σύλλογος προσεκληθῇ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1894 συγκροτηθῆσέμενον συνέδριον ὑγεινῆς ἐν Βουδᾷ-Πέστη.

— Προσεγῶς ἀρχεῖται ἡ ἐκτύπωσις τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ Εὐριπίδου, ὑπὸ Δ. Βερναρδάκη, τ' ἐπιστάσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἀνέκτων δὲ τῇ Ζωγραφεῖᾳ Ἑλληνικῇ Βιβλιοθήκῃ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 25 Σεπτεμβρίου.

Συμπληροῦντες χάριν τοῦ ενδιαφέροντος καὶ τῆς περιεργείας τῶν ἡμετέρων ἀναγνώστων τὸν συγκριτικὸν πίνακα, ὃν ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος σαββάτου οἰκονομικῇ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει ἐδημοσιεύσαμεν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τῶν τουρκικῶν χρεωγράφων καὶ τὴν ἐντὸς τῆς τελευταίας ἐξαετίας γενομένην ἐκπληκτικὴν αὐτῶν ἀνατίμησιν, σημειοῦμεν ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, ἥτοι κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1887, αἱ ὁμολογίαι τῶν Σιδηροδρόμων Ρωμυλίας ἐτιμῶντο φρ 32, ἐν ᾧ εἶχον φθάσει 96, καὶ χθὲς ἐτιμῶντο φρ 90 3/8, τριπλασιασθείσης τῆς τιμῆς αὐτῶν. Ὡστε ὁ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κάτοχος 100 μόνον ὁμολογιῶν τῶν ἐν λόγῳ Σιδηροδρόμων ὠφελεῖται νῦν φρ. 5,837, ἥτοι λίρας 256 ἐπὶ κεφαλαίου 140 λιρῶν! Ἐπίσης τὸ δάνειον προτεραιότητος (priorité), ὅπερ τότε ἔφερε τόκον 5 0/0 καὶ 1 0/0 χρεώλυτρον, ἐτιμᾶτο φράγκ. 350, ἐνῶ σήμερον τιμᾶται φρ. 445 καίτοι ὁ τόκος αὐτοῦ μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1890 γενομένην μετατροπὴν εἶναι 4 0/0. Ὡστε κατ' ἀναλογίαν τοῦ τόκου ἀνέτιμήθη κατὰ φρ. 165. Ἐπίσης τὸ δάνειον τῶν τελωνείων, ὅπερ τὸν 106ριον τοῦ 1889 ἐτιμᾶτο φρ. 355, τιμᾶται νῦν φρ. 494 ἀνατιμῶν ἐντὸς τριετίας κατὰ 140 φράγκα. Ἀλλ' ἡ μᾶλλον καταπληκτικὴ ἀνατίμησις παρατηρεῖται εἰς τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὀσμανιέ νέον δάνειον, ὅπερ διὰ μετατροπῆς ἀντικατέστησε τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸ ὄνομα Δαχλιέ ἐσωτερικὸν δάνειον καὶ τὰ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα ταμειακά γραμμάτια τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ λεγόμενον Δαχλιέ, συνιστάμενον τότε ἐκ μόνον 500,000 λιρῶν ἔφερεν 6 0/0 τόκον καὶ 40/0 χρεώλυτρον, καὶ ὁμῶς πρὶν ἢ εἰσαχθῇ εἰς τὸ ἡμέτερον χρηματιστήριον, ἐτιμᾶτο ἀπὸ 18 μέχρις 25, μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἀνέτιμήθη ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν μέχρι 35 καὶ περὶ τὴν τιμὴν αὐτὴν περιεδιτρίβετο κατὰ τὸ 1887. Σήμερον δὲ τὸ κατὰ τὸ 1890 ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὀσμανιέ μετατραπὲν ἐκεῖνο δάνειον, συγκεκμημένον ἐκ 4,999,500 λιρῶν τουρκικῶν καὶ φέρον 40/0 τόκον καὶ 10/0 χρεώλυτρον, τιμᾶται 87 1/4!

Ἡ τοιαύτη ἐντὸς ὀλιγοχρονίου διαστήματος καταπληκτικὴ ἀνατίμησις τῶν ὀθωμ. χρεωγρ. ἀποδεικνύει τρανώτατα τὴν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου ἀναπτύχθεισαν καὶ ἰσχυροποιηθεῖσαν πεποί-

θησιν περί τῆς ἀκλονήτου ἀσφαλείας καὶ τοῦ εὐρυτέ-
ρου μέλλοντος αὐτῶν. Τὴν πεποιθὲσιν ταύτην τοῦ
εὐρωπαϊκοῦ κόσμου ἐνισχύει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον
ἡ πρὸς τὸν Ἀνακτα παγκόσμιος ὑπόληψις καὶ ἐμπι-
στοσύνη, διότι οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ ἀναγνωρίζων ὅτι
ὁ μεγαλόφωνος καὶ περιουσίατος Σουλτάνος Χαμὴτ ὁ
Β' ἀφιέρωσαν ἅπαντα τὸν ἐνδοξὸν Αὐτοῦ βίον εἰς τὴν
ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐν γένει εὐμε-
ρίαν τῶν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον Αὐτοῦ λαῶν. Ὁμολογῶ-
ντες δὲ ὅτι ἐν τῶν ἐνδοξοτέρων Αὐτοῦ ἔργων εἶναι ἡ
εἰς ἐπίζηλον περιοπὴν ἀνύψωσις τῆς οἰκονομικῆς
πίστεως τοῦ κράτους. Ἐκ τῆς νέας ὑψώσεως τῶν ὀ-
θωμανικῶν χρεωγράφων ἀφορμὴν λαμβάνουσα ἔγκρι-
τος οἰκονομολογικὴ ἐφημερίς γράφει: «Ἐν τῇ μέσῃ
τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἥτις μαστίζει τὰ ἀμερικαν-
ικὰ κράτη καὶ τὰς πλείστας τῶν εὐρωπαϊκῶν χω-
ρῶν, ἡ Τουρκία ἰστάται ὑπερήφανον δεικνύουσα τὴν
οἰκονομικὴν αὐτῆς εὐρωστίαν καὶ βαίνουσα ἀθρό-
ως καὶ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου».

Ἡ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην κίνησις τῆς ἡμετέ-
ρας ἀγορᾶς ὑπῆρξεν ἐν γένει εὐνοϊκὴ εἰς τοὺς θια-
σώτας τοῦ ὑψώμου, καὶ τὸ χρηματιστήριον ἡμῶν
ἐξῆλθε τῆς στασιμότητος, ἐν ᾗ διετέλει. Τὸ Γενικὸν
χρέος ἀνετιμῆθη μέχρις 24.17 1/2 καὶ μολονότι χθὲς
ἐγένετο μικρά τις χαλάρωσις μέχρις 24 12, τὴν προίαν
ταύτην ἐπανῆλθεν ἡ ζωηρότης καὶ αἱ σημειούμεναι
τιμαὶ εἰσὶν ἀνώτεροι τῶν χθεσινῶν. Τὸ Γενικὸν χρέος
σημειοῦται 24, 15, οἱ δὲ Σιδηρόδρομοι 89 3/4 μὲ τὰ-
σιν βελτιώσεως καὶ τὸ Μονοπώλιον 16,24.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἐλάττωσις τοῦ τό-
κου ἀπὸ 3 1/2 εἰς 3 0/0 δὲν ἦτο ἀπρὸςδόκητος, καὶ
ἡμεῖς δὲ εἰχομεν προεῖπει αὐτὴν ἀπὸ τῆς προίης
τῆς πέμπτης. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πληθώρας τῶν δια-
θεσίμων κεφαλαίων, ἥτις ἐπικρατεῖ ἐν Ἀγγλίᾳ, ση-
μειοῦσιν ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς
ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ταμειακά γραμμάτια τοῦ ὑπουρ-
γείου τῶν οἰκονομικῶν διὰ 1,200,000 λίρας, προσε-
φέρθησαν δὲ 11,1 7,000 λίραι εἰς τὴν τιμὴν 98—16—1.
Ἡ αὐτὴ πληθώρα παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν γαλλι-
κὴν ἀγορὰν, τὰ δὲ διαθέσιμα κεφάλαια στρέφονται
κατὰ προτίμησιν εἰς τὰς γαλλικὰς ράντ τῶν 3 καὶ
τῶν 4 1/2 0/0, καὶ εἰς τὰ ρωσικά, τὰ τουρκικά, καὶ τὰ
αἰγυπτιακά χρεώγραφα, ἐν μέρει δὲ καὶ εἰς τὰ ἰσπα-
νικά, τὰ ὅποια ἐνεκα πολιτικῶν λόγων δὲν θεωροῦν-
ται μὲ δυσμενὲς ὄμμα ἐν Γαλλίᾳ, ὅπως τὰ ἰταλικά.
Πρὸς ὑποδείξειν δὲ τῆς θεωρίας αὐτῶν αἱ γαλλικαὶ
ἐφημερίδες πειρῶνται νὰ παραστήσωσι δι' ἀριθμῶν
καὶ στατιστικῶν πινάκων ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστα-
σις τῆς Ἰταλίας εἶναι χειρὼν ἢ ἡ τῆς Ἰσπανίας. Καὶ
αὐτὴν τὴν ἐμπορικὴν θέσιν τῆς Ἰσπανίας εὐρίσκουσι
πολλῶ ἀνώτερον τῆς ἰταλικῆς, καὶ ἐν γένει οἱ ἐν Γαλ-
λίᾳ πᾶν μετέρχονται μέσον, ὅπως ἐξευτελίσωσι τὰ
ἰταλικά χρεώγραφα καὶ δεινώσωσι τὴν ἐν Ἰταλίᾳ ἐπι-
κρατοῦσαν οἰκονομικὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν ἐν τού-
τοις ἀγωνίζονται ν' ἀνακατίσωσιν οἱ ἐν Γερμανίᾳ. Ἐν
τῶν ληφθέντων μέτρων εἶναι τὸ νὰ εἰδαχθῇ τὰ ἰτα-
λικά χρεώγραφα καὶ ἐν τῇ χρηματιστηρίῳ τῆς Βιέν-
νης, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν δύναται νὰ προλάβῃ τὴν
ὑποτίμησιν, διότι ἡ χρηματικὴ στενοχωρία ἐξακο-
λουθεῖ ἐν Βερολίνῳ καὶ ἐν Αὐστρίᾳ, ὁ δὲ ἐπίσημος
τόκος ἐν Βερολίνῳ εἶναι 5 0/0, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ πε-

ρίπου τιμὴν εἶναι καὶ ὁ ἰδιωτικὸς. Ἡ χρηματικὴ
στενοχωρία ἐξεδηλώθη ἐπὶ μᾶλλον κατὰ τὴν μνη-
σιαίαν ἐκκαθάρισιν τοῦ 78ρίου, καθ' ἣν ὁ τόκος τῆς
μεταφορᾶς (report) ἀνῆλθεν ἐν Βερολίνῳ μέχρις 6 1/2
τοῖς 0/0 ὑπὸ τοιαύτας λοιπὸν συνθήκας χρημα-
τικὰς ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ἐν Γερμανίᾳ πρὸς τὴν γαλ-
λικὴν ἀγορὰν καθίσταται ἀδύνατος. Ἐπίσης ἀδύνα-
τος καθίσταται καὶ ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ συνομολόγησις τοῦ
ἰταλικοῦ δανείου, διότι αἱ ζητούμεναι ἐγγυήσεις εἶνε
τοδοῦτον βαρεῖαι, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποκύψῃ εἰς
αὐτὰς ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις. Καὶ ὅμως πρὸ πολλοῦ
ἦδη οἱ κεφαλαιοῦχοι τῆς Εὐρώπης ἐδήλωσαν ὅτι ἀνευ
ἀσφαλῶν ἐγγυήσεων οὐδ' ὁδὸν θὰ δανείσωσι τοῦ
λοιποῦ εἰς τὰ κράτη, ὧν τὰ οἰκονομικά εἰσιν ἐπι-
σφαλῆ.

Ἐνεκα τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐν Ἑλλάδι μετεώ-
ρου καταστάσεως, τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα ἐξακολου-
θοῦσιν ὑποτιμώμενα ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς,
γνωστὴ δὲ εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ χρηματιστηρίου
Ἀθηνῶν καὶ ἡ ἐπικρατοῦσα συγκίνησις ἐνεκα τῆς
ὑψώσεως τοῦ συναλλάγματος. Τὸ ἑλληνικὸν πάγιον
σημειοῦται σήμερον 25,50, τὸ Μονοπώλιον 38,50, τὸ
δάνειον τοῦ 1884 33,75 καὶ τὸ τοῦ 1881 35,50.

N. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ ἐν Ἀθήναις ὁμο-
νύμου συλλόγου κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενον. Διευθυνταὶ Χαράλαμ-
πος Ἀννίος ἐν Ἀθήναις, Χριστοφόρος Σαμαρτσίδης ἐν Κων-
σταντινουπόλει. Τόμος ΙΕ', Φυλλάδιον 11 ἰούλιος. Περιεχόμενα.
— Ἡ Πραξίς Ἀλμνη. — Φίλτρα, Ἐπωδαὶ καὶ Φαρμακεῖαι (ἐξ
ἀνεκδότου πραγματείας περὶ τῶν «Ἑλληνίδων ἑταιρῶν»). — Τὰ
Λουτρά τῆς Ὑπάτης. — Τί ἐξήτει ἀνὰ τὴν κόσμον ἡ Θλίψις,
πολωνικὴν διήγημα Ε. Ὁρσέσσας (ἐκ τοῦ ρωσικοῦ). — Νεκρικὴ
τελετὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ νεωτέροις Ἑλλήσιν. — Ἀντώνιος
Ρουδινσκάιν (βιογραφικὸν δοκίμιον). — Ἀλβανικὰ καὶ Μαυροβου-
νιωτικὰ περίεργα. — Παροιμίαι καὶ παροιμιώδεις φράσεις.

Φυλλάδιον 12, αὐγούστος. Περιεχόμενα. — Περί ποινικῶν φυ-
λακῶν καὶ σωφρονιστικῶν συστημάτων, ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐν Ἑλ-
βετίᾳ. — Μὴ τὰ βάλῃς νηστεία. — Ἀντώνιος Παλατινός. —
Ἀντώνιος Ρουδινσκάιν (βιογραφικὸν δοκίμιον). — Ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ
διηγήματος «Νάλο καὶ Λαμυϊαντίας». — Ἡ Μεγάλη Ἰσρα-
κοστὴ (ἐκ τῶν ἐθίμων τῆς Κεφαλληνίας). — Ἱστορικαὶ σημειώ-
σεις περὶ σταφίδος. — Ὁ Τολστόν ὡς παιδαγωγός. — Παροιμίαι
καὶ παροιμιώδεις φράσεις. — Πίναξ τῶν περιεχομένων.

Διὰ τοῦ τεύχους τούτου συμπληροῦται ὁ ΙΕ' τόμος, ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν, ἐνταῦθα μὲν τοῦ ἀγαπητοῦ λογίου καὶ πρώην γυμνα-
σιάρχου κ. Χριστοφόρου Σαμαρτσίδου, ἐν Ἀθήναις δὲ, ὑπὸ τοῦ χα-
ρίεντος λογογράφου κ. Χαράλαμπος Ἀννίου. Οἷα δὲ ἐγένετο ἡ
διεύθυνσις αὕτη καὶ ὅποια προσεκηρίσαστο τῷ Παρνασσῷ,
ἀσφαλῶς δύναται νὰ κρίνῃ ὁ μετὰ χειρὸς τὸν τόμον ἔχων, ὁμο-
λογῆσι δὲ οὗτος ὅτι ἡ διὰς τῶν διευθυντῶν ἐπράξε τὸ καθήκον αὐ-
τῆς, ὅτι οὐδαμῶς παρεστῆθη ὑπὸ τῶν μόνων τὰ ἐλαφρὰ φιλοῦντων,
ἀπερ πολλὰκις στεροῦνται πάσης ἀξίας, ἀλλὰ ἔργον νὰ παράσχῃ
τροπὴν βωστικὴν καὶ σὺν αὐτῇ καὶ τερπνὴν, νὰ ποιήσῃ δὲ τὴν
Παρνασσὸν ἀνάγνωσμα πάσαις ταῖς τῆς κοινωνίας τάξεσι.
Ἐπὶ τούτῳ συγχάironτες τοῖς ἡμετέροις συναδέλφοις, εὐχόμεθα
ὅπως αἱ θυσίαι καὶ οἱ κόποι αὐτῶν τῆς δεούσης τυχόντες ἐκτι-
μήσεως ἀμειψθῶσιν ἀξίως.

Ὁ ἐπιθενηὶς ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πίρην Τυπολιθογραφεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΥ

NORTH BRITISH & MERCANTILE

(Νόρθ Μπρίτις & Μερκαντίλ)

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1809

Κεφάλαιον Α. Στ. 8,000,000

Ἀποθεμ. » 10,695,969

Ἐτησίᾳ πρόσδοσις

τῷ 1891 Α. Στ. 4,056,900

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

(COMPAGNIES D'ASSURANCES)

κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ
ἐπὶ τῆς ζωῆς.Αἱ ἐταιρίαι αὗται ἀσφαλίζουν ὅμοι
κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς κίρην, ἐπιπλα, ἐμ-
πορεύματα κτλ. εἰς μετρωτάτας τιμὰς.Ταχεῖα καὶ ἐλευθέριος
πληρωμὴ τῶν ζημιῶν.Ἐπίκενα τῶν 20 ἑκατομμυρ. λίρῶν
στεφηνῶν ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν διο-
κοῦντων ἑταιριῶν διὰ ζημίας καὶ
τῶν πυρκαϊῶν μέχρι τέλους τοῦ 1890.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὸν ἐν Κων/πόλει πράκτορα κ. ΚΑΡΝΙΚ ΣΕΡΟΠΙΑΝ

ἐν Χανίῳ Μεχμέτ Ἀλή Πασᾶ, ἀριθ. 21 καὶ 22, ἐν Γαλατῇ.

Northern Assurance

(Νόρθερν Ἀσσουράνς)

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1836

Κεφάλαιον Α. Στ. 3,000,000

Ἀποθεμ. » 3,650,872

Ἐτησίᾳ πρόσδοσις

τῷ 1891 Α. Στ. 4,076,800

THE MARITIME

Insurance Company Limited

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1864.

Κεφάλαιον Α. Στ. 500,000

Ἀποθεμ. » 102,345

Ἡ ἑταιρία αὕτη ἀσφα-

λίζει κατὰ τῶν ἐκ μεταφορᾶς

κινδύνων ἐπιδρεύματα, χρημα-

τοδύματα καὶ ναυλοῦς δι' ἀτμο-

πλοίων ἢ ἱστιοφόρων εἰς τι-

μὰς μετρωτάτας.

1

4

2

5

3

6

Τραπεζίται τῆς ἑταιρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει: Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα.

Διὰ πᾶσαν ἀίτησιν ἀπευθυντέον τῷ κ. Σέιμον Καϊσερλιάν, εἰδικῶς διευθυντῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαλατῇ, ὁδὸς Μαχμουδί, ἀριθ. 2, Χάνων Ἰερ-

μῶν ἐναντι τῆς Τραπεζῆς Καρόνδου.

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ

τῷ 1828 καὶ 1892.

Δ'ΟΥΝΙΟΝ (L'UNION)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΠΑΡΕΙΟΙΣ ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΡῶ ΑΥΤΗΣ, ΟΔΟΣ DE LA BANQUE, ΑΡ. 15

Κλάδος Πυρκαϊᾶς

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Ἀποθεματικὸν » 6,700,000

Ἀδφάλεια » 63,770,000

Ἐσόδδα τοῦ ἔτους 1890 » 1,000,000

Ζημίαι πληρωθεῖσαι » 100,570,000

Κλάδος Ζωῆς

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Ἀποθεματικὸν » 93,800,000

Ζημίαι πληρωθεῖσαι » 59,000,000

Ἀδφάλεια » 243,580,000

PHENIX FIRE OFFICE

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, ΤΩ. 1782.

Ἀσφάλιστρα ἐτήσια Λ. Στ. **1,000,000**

Ἀσφάλιστρα πληρωθέντα μέχρι τῆς 31 ἰοβρίου 1887
Λ. Στ. **16,000,000**

Ὁ **ΦΟΙΝΙΞ** ἀριθμεῖ μεταξύ τῶν πολλῶν αὐτοῦ
ιδιοκτητῶν τοὺς πλουσιωτέρους κεφαλαιούχους καὶ
τοὺς εὐφημότερον γνωστούς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς ἐκ τοῦ-
του δὲ παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ τὴν ἐντελε-
στέραν ἀσφάλειαν.

Ἀσφαλίζεται κατὰ πυρκαϊᾶς ἐπὶ παντοειδῶν ἀκι-
νήτων, ἐπιπλῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐνεργούμεναι
διὰ τῶν ὑποφαινομένων, οἵτινες ἔχουσι πληρεξου-
σιότητα ὅπως διακανονίζωσιν ἐπὶ τόπου μετὰ ταχύ-
τητος καὶ ἐλευθεριότητος τὰς ἀπωλείας καὶ ζημίας.
H. SW. N & C

Μόνοι Πράκτορες διὰ τὴν Κων/πολιν καὶ τὰ
Προάστεια. Ἀριθ. 12. Σανδαλιτζή χάν, Γαλατᾶ, ἄνω-
θεν τοῦ Αὐστριακοῦ Ταχυδρομείου.

ΜΥΡΕΨΕΙΟΝ ΔΙΑΡΗΑΝΕ

G. MAZUYER & Cie

ΠΑΡΙΣΙΟΙ - 32, Avenue de l'Opéra, 32 ΠΑΡΙΣΙΟΙ
ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

LA DIAPHANE

ΠΟΥΔΡΑ

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

ΥΔΡΟ ΚΟΛΩΝΙΑΣ ΡΩΣΙΚΟΝ	ΜΥΡΑ DU REGENT
ΥΔΡΟ ALA REAUD'ESPAGNE	ΜΥΡΑ ΣΑΡΡΑΣ ΒΕΡΝΑΡ
ΜΥΡΑ FEDORA	ΓΑΛΑ ΔΙΑΡΗΑΝΕ Α Λ'IRIS

Σάπωνες. Ἐκχυλίσματα, Ὑδατα κομμώσεως κτλ.
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙΣ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΙΣ

Διὰ παραγγελίας ἀπευθυντέον εἰς Ἀλεξιάδην Χάν, ἀριθ. 17

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION

ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 4,000,000 Λ.ΣΤ.

ΠΡΩΤΗ ΤΑΞΕΩΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1520

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 35,000,000 Λ.ΣΤ.

Ἀσφαλίζει κατὰ τῶν κινδύνων τῆς πυρκαϊᾶς, Ἐπιπλοεμπορεύματα, Κτήματα λιθινά τε καὶ ξύλινα
εἰς ὅρους ἐπωφελεῖς καὶ ἀσφαλές αὐτοῦ δυνάμει. — Ἀποζημιώσεις ἄνευ ἐκπτώσεων.

Διεύθυνσις: **WHITTAL-HAN** Ἐν τῇ Πόλει.
Ὁδὸς Μειδαντζή (Βαντ-χαπύ)

Πράκτωρ
J. W. WHITTAL & Co